

P A X

Život a Regula
Sv. Otca Benedikta

— OD —

Sv. Pápeža Gregora Vel'kého
(II. KNIHA DIALOGOU)

POSLOVENČIL:

Najdp. Gregor K. Vaniščák, C. S. B.

P R I O R

Vydali Slovenskí Benediktíni v Cleveland, Ohio.

1933.

U. I. O. G. D.

NIHIL OBSTAT

P. Paschal S. Kavulič, O. S. B.
Censor deputatus.

IMPRIMATUR

Joseph Schrembs,
Episcopus Clevelandensis,

Die 29-a mensis Maii, A. D. 1933.

SVÄTÝ BENEDIK.

— Počuj, môj synu, prikázania svojho Majstra. (Prolog. Reg. S. Ben.)

SV. PÁPEŽ GREGOR VELKÝ
píše Život a Zázraky sv. Benedikta

Jeho Milost'
Najdp. Biskup Joseph Schrembs, D. D.
biskup clevelandský.

Od Jeho Excel. Najdp. Biskupa Jozefa Schrembs:

P R E D S L O V.

Jedného dňa sv. Tomáš Akvinský navštívil svojho priateľa, sv. Bonaventuru a našiel ho pilne zamestnaného. Keď sa dozvedel, že jeho priateľ píše životopis sv. Františka Assiského, okamžite opustil ho s poznámkou: "Nemáme vyrušovať svätého, ktorý píše o spolusvätom."

Či môže byť skutočne väčšie povzbudenie ku svätosti života, ako životopis svätého svätým napísaného, a zvlášte životopis sväte duchovného Otca svätých, ktorý bol napísaný sväte duchovným jeho synom? Čo viac pohne človeka ku pravej zbožnosti, ak nie život sv. Benedikta, ktorý zdedil všetku svätú múdrosť a podanie Prvých Cirkevných Otcov, keďže tento životopis spísal slávny genius, svätý a suverenný pápež, Gregor Veľký? Sv. Gregor, keď napísal životopis svätého zakladateľa kláštorov v Západnej Europe, tým veľmi obohatil kresťanské dedičstvo, a my, kresťania neskoršej doby sme dedičovia toho skvelého príkladu prvej svätosti života, ktorú tak vysoko ocenil a opísal Otec Stredoveku.

Avšak, bohužiaľ, kresťania boli pozbavení svojho dedičstva, keďže ľudia nového veku ztratili kľúč do pokladnice starého veku, to jest, latinský jazyk. Prítomný slovenský preklad diela sv. Gregora, v ktorom sa opisuje život sv. Benedikta, prvého mnícha v Západnej Europe, akiste nahradí slovenskému ľudu to ztratené dedičstvo, ktorého tak dlho bol pozbavený.

Podobne preklad Reguly sv. Benedikta mnohým šťastným duším poskytne výborný návod ku zdravému, praktickému reholnému a duchovnému životu, dľa ktorého sám žil a druhých cvičil tento Duchovný Otec nesčíselného počtu svätých. Som istý, že v "Živote a Regule sv. Benedikta" každý najde posvätné obdivovanie a duchovnú slasť. Kochám sa v nádeji, že z tohoto dielca mnohí budú čerpať povzbudenie ku duchovnému životu a nasledovaniu ctností, ktoré vedú do nekonečných nebeských radostí.

Cleveland, Ohio,
Vo sviatok Božieho Tela,
dňa, 26. mája, R. P., 1932.

Joseph Schrembs,
biskup klevelandský.

DIEL PRVÝ

ŽIVOT A ZÁZRAKY SV. BENEDIKTA.

PREDHOVOR

Bol muž ctihodného života, milosťou Božou i menom Požehnaný, (Benedictus) ktorý od svojej mladosti mal dospelé srdce, lebo mravne prevyšujúc svoj vek, neodal svojho ducha nijakej rozkoši. Avšak, keď ešte žil na tejto zemi, opovrhol svetom, jako zvädlým kvetom, hocaj ho mohol do času voľne užívať.

Pochádzal z vysokého rodu v kraji Nursie. (Včul Norcia v Taliansku). Dali ho do Ríma na štúdie umenia a vedy, ale keď pritom spozoroval mnohých vrhnúť sa do nepravostí, sotva nohou vkročil do sveta, vstiahol ju nazpät', aby snád', keď okúsi z jeho múdrosti, potom i sám neupadol celý do hroznej záhuby.

A takto, opovrhnuúc sa zanášaním vedami, opustil svoj otcovský dom i majetok. Chcel jedine Bohu slúžiť, a preto túžil po rúchu svätého obcovania. (Rúcho sv. obcovania volali vtedy úbor kňazov a reholníkov. Šaty duchovných osôb všeobecne.)

Vzdialil sa tedy vedome nevedomý, a múdro neučený.

Ja som sa nedozvedel o všetkých jeho veľkých skutkoch, ale to málo, o čom tu vyprávam, doznal som sa od jeho štyroch učeníkov, ktorí mi to rozprávali, menovite: Konštantín, muž prenajdôstojnejší, ktorý nastúpil po ňom vo správe kláštora; tiež Valentín, ktorý veľa rokov spravoval kláštor lateránsky; Simplicius, ktorý spravoval jeho kongregáciu tretí po ňom; a podobne Honorátus, ktorý ešte doteraz býva v tej samej komôrke, v ktorej on predtým žil. (Na autorite týchto štyroch opátov vypráva sv. Gregor Veľký o živote a zázrakoch sv. Benedikta.)

**Mladý Benedikt "opovrhnul vedami
a opustil otcovský dom a majetok,
chcel jedine Bohu slúžiť, a preto
túžil po rúchu sv. obcovania."**

HLAVA I.

O ROZBITOM A SPRAVENOM REŠETE.*

Keď včul tedy už sv. Benedikt, po opustení svojich štúdií, rozhodol sa odísť na púšť, išla s ním jeho jedina vychovateľka, ktorá ho nežne milovala. A keď prišli na miesto, ktoré sa volá Enfide, a tam boli zadržaní láskavosťou od mnohých veľactihodných mužov, bývali u kostola sv. Petra. Spomenutá jeho vychovateľka vypožičala si od susedných žien rešeto na čistenie pšenice, ktoré neopatrne položené na stôl, spadlo a tak sa rozbilo na dva kusy. Hneď na to vychovateľka sa vrátila a našla ho rozbité, i začala prehorko plakať, že vypožičanú vec videla rozbitú. Tu nábožný a láskavý mladík Benedikt, keď zbadal, že jeho vychovateľka plače, pohnutý sústrasťou nad jej žiaľom, vzal obidva kúsky rozbitého rešeta a v slzách oddal sa modlitbe. A keď vstal od modlitby, zazrel pred sebou nádobu tak scelenú, že ani len znaku rozbitia nemožno bolo najst' na nej. I hneď milo tešil svoju vychovateľku a dal jej nazpät' celé rešeto, ktoré vzal rozbité.

Táto udalosť stala sa všetkým známa na tomto mieste

---

* Rešeto, sito, riečica. U starých Rimanov "Capisterium" bola hlinená nádoba s dierkami na umývanie zrna. Podobala sa myske s dierkami.

a vzbudila taký veľký obdiv, že tamojší obývatelia zavesili toto rešeto u vchodu svojho kostola, aby všetci, i prítomní i budúci ľudia poznali, v jakej vysokej dokonalosti začal mladík Benedikt cestu svätého obcovania (duchovný život).

Mnoho rokov zostala tá nádoba tam pred očami všetkých ľudí, a visela nado dverami chrámu až do týchto časov, Longobardov.

Avšak, Benedikt väčšmi chcel mať útrapy tohoto sveta, ako jeho chvály; radšie chcel sa pre Boha námahami unavovať, ako sa vypínať šťastím tohoto života: a preto potajomky ušiel od svojej vychovateľky a uchýlil sa v samote na opustenom mieste, ktoré sa volá Subjako, a ktoré leží na štyridsať míľ ďaleko od mesta Ríma, a odkiaľ tečú čerstvé a bystré vody. Této hojné vody, jak vidieť, vlievajú sa najprv tam do rozsiahleho jazera, a potom priamo tečú dolu riekou.

Jak sa tam kvapne náhlil, potkal ho jakýsi mních, menom Roman, a pýtal sa ho, kde sa ponáhl'a. A keď poznal jeho úmysel, zachoval pri sebe to tajosmtvo, i poskytnul mu svoju pomoc; dal mu rúcho svätého obcovania (reholný oblek) a nakoľko mohol, podával mu svoje služby. Muž Boží došiel potom na to isté miesto, kde sa ukryl v úzučkej jaskyni na tri roky; a žil tam neznámi ľudom, iba mníchovi Romanovi.

Mních Roman býval v ned'alekom kláštore pod regulou Otca Deodata. A z dobrého úmyslu, v niektoré hodiny ztratil sa s očí svojho duchovného otca, a v isté dni donášal Benediktovi chleba, ktorého si sám mohol utrhnúť od úst. Od kláštora Romanovho nebolo veru nijakej cesty do jaskyne, pretože strmá skala trčala nad ňou. Preto, Roman spúšťal chlieb s vrchu skaly dolu po veľmi dlhom povraze, na ktorý priviazal zvonček, aby boží muž bol upozornený jeho hlasom, kedy mu Roman prinášal chlieb, a aby vyšiel z jaskyne a vzal si ho. Lež diabol závidel jednému dobročinnú lásku, druhému občerstvenie, a preto, keď raz zbadal spúšťať chlieb dolu, hodil kameň a rozbil zvonček. Avšak

Roman neprestal mu i naďalej pravidelne posluhovať.

Keď sa už Všemohúcemu Bohu veru zalúbilo, aby si Roman od svojho namáhania odpočinul, a aby život Benediktov ľuďom za príklad bol postavený, žeby, jako svieca na svietniku postavená, svietil všetkým, ktorí sú v dome Božom, (Srov. Mat. 5, 15.) ráčil sa Pán vo videní zjaviť jakémusi kňazovi, ktorý trochu ďalej býval, a práve keď si chystal obed vo veľkonočný sviatok, riekol mu: "Ty si pripravuješ lahôdky, a môj služobník hentam trápi sa od hladu!" Tu hneď, kňaz, ešte v tento sviatočný deň, s prihotovenými jedlami vybral sa na cestu a hľadal Božieho služobníka po príkrych stráňach a úbočiach, v hlbokých roklinách a dolinách, kým ho nenašiel v jeho skalnatej jaskyni.

A keď sa pomodlili, sadli si spolu a chválili Všemohúceho Boha. Po sladkom rozhovore o nebeských veciach prišlý kňaz povedal: "Nože, zajedzme si, veď sú dnes veľkonočné hody!" Muž Boží odpovedal mu slovami: "Veru áno, sú veľkonočné hody, že som hodný ťa tu vidieť." Nevedel, totižto, že toho dňa bola slávnosť veľkonočná, keďže ďaleko žil od ľudí. Nato ctihodný kňaz ho zase uisťoval slovami: "Skutočne dnes je veľkonočný deň, Vzkriesenie Pána: preto veru nesluší sa ti dnes postiť! Veď ja práve nato som sem poslaný, aby sme spolu požili dary Všemohúceho Boha." A tak, keď sa už občerstvili jedlom a rozhovorom, navrátil sa kňaz ku svoju kostolu.

V tomto istom čase i nejakí pastieri našli muža Božieho, skrytého v jeho jaskyni. A keď ho spatrili v húšti krovia vo zvieracej koži odetého, mysleli, že je to volajaké zviera. Avšak, lenčo v ňom poznali Božieho služobníka, veľa z nich obrátilo sa od svojej barbárskej povahy ku milostivému zbožnému životu.

Takto stalo sa jeho meno známe všetkým ľuďom v susedných krajoch. I tak sa stalo, že odtedy často prichádzali k nemu mnohí, ktorí mu prinášali telesný pokrm, avšak za to, z jeho úst odnášali si vo svojich srdciach pokrm večného života.

HLAVA II.

O PREMOŽENÍ TELESNÉHO POKUŠENIA.

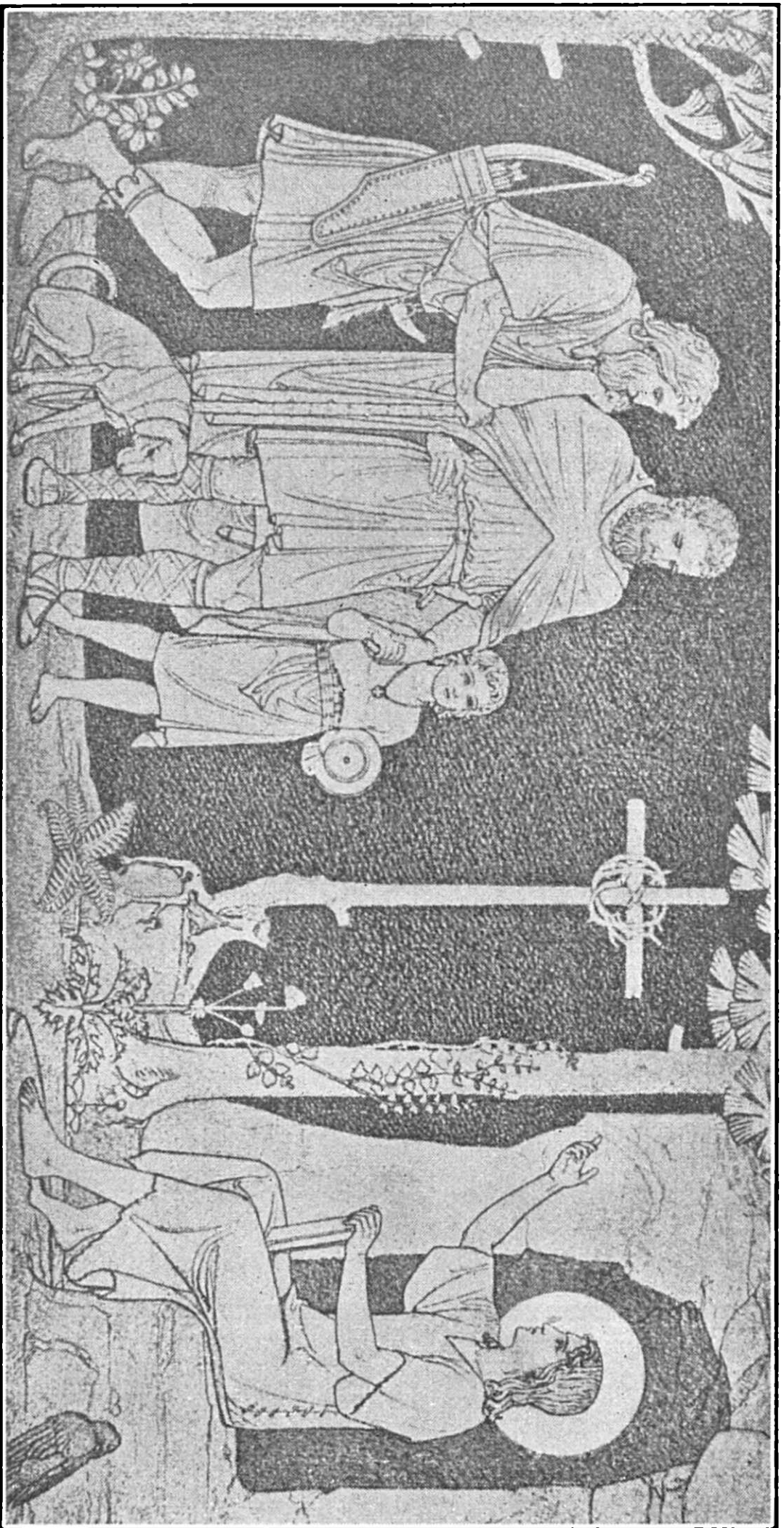
Avšak istého dňa, keď Benedikt bol sám, dostavil sa pokušiteľ. Čierny a malý, vták, ktorý sa volá kos, začal poletovať okolo jeho tvári a tak dotieravo narážal mu na obličaj, že by ho bol mohol sv. muž rukou chytiť, keby ho bol chcel mať. Lenže jakonáhle učinil znak kríža, vták odletel.

Hned' potom, jako vták zmizol, prišlo na sv. muža také ťažké telesné pokušenie, jakého nikdy predtým nemal. Stalo sa to tak, že zlý duch priviedol mu na um istú ženskú csobu, ktorú raz videl a jej predstavou natoľko rozpálil ducha služobníka Božieho, že ťažko mu bolo udusiť v srdci plameň naruživosti. A smysel'nosťou skoro premožený, už zamýšľ'al opustiť samotu. Tu v okamžení, keď sa ho dotkla milosť Božia, vzpamätal sa na seba. A keď zazrel vedľa hustého krovia narastenú žihľavu a bodlačie, shodil svoje rúcho a vrhol sa nahý do pichľavého bodľacia a do páľčivej žihľavy, a tam sa tak dlho trýznil, kým nebolo celé jeho telo zranené. Takto telesnými ranami vyliečil rany svojej duše, keďže svoju smyselnosť premenil na boľasť. A keď sa zovnútorne kajal spasitelne páľčivou boľasťou, zahasil, čo vnútorne hriešného zblklo. Premohol tedy hriech, bo zmenil oheň.

Od tohoto času, jako neskoršie sám sa priznal svojim učeníkom, natoľko v sebe mohol opanovať smyselné pokušenie, že nikdy viac dačo takého nezažil.

Onedlho mnohí už opúšť'ali svet a rýchlo vstupovali do jeho školy, lebo zbavený zlého pokušenia, včul právom stal sa učiteľom ctností.

Preto i Mojžiš v knihe Exodus ustanovil, žeby Levíti (kňazi) od päť a dvadsiateho svojho roku a vyše len vysluhovali, ale od roku päťdesiateho môžu byť strážcovia posvätných nádob. (Viz Num. 8, 24—26.)

SV. BENEDIKT KÁŽE PASTIEROM. (HI. 1.)

PETER: Nuž pravda, chápem trošku túto výpoveď, ale, prosím, vysvetli mi ju obšírnejšie.

GREGOR: To každý vie, Petre, že v mladosti telesné pokušenie býva prudké, ale od päťdesiateho roku, horúčosť tela chladne.

Avšak posvätné nádoby sú duše veriacich. Dokiaľ tedy vyvolení mávajú ešte pokušenie, treba je, aby boli poddaní a v službe postavení, žeby poslušnosťou a prácou sa ukonávali. Ale keď už potom ich duch stal sa vekom kl'udnejší a horúčosť pokušenia prestala, vtedy sú strážcami nádob, keď sa stali učiteľmi duší.

PETER: Priznám sa, že sa mi l'úbi, čo hovoríš, ale že si mi otvoril tajomstvá tejto vypovedi, prosím, nože, pokračuj o tom, čo si o živote tohoto svätého začal rozprávať.

GREGOR: Keď tedy muž Boží bol zbavený pokušenia, jako roľa úrodná a očistená od trnia a dobre obrobená, vydával on ešte hojnejšiu úrodu zo siatby ctností.

A povest' o jeho neobyčajnom živote učinila jeho meno slávné.

HLAVA III.

O POHÁRKU, KTORÝ SA ROZBIL NA ZNAK KRÍŽA.

GREGOR. Lež ned'aleko bol istý kláštor, v ktorom tamojšej spoločnosti mníchov zomrel opát. I prišla celá družina tohoto kláštora ku ctihodnému Benediktovi, a všetci mnísi veľkými prosbami ho žiadali, aby im bol predstaveným. On sa tomu dlho spieral, a predpovedal, že jeho a týchto bratov mravy nedajú sa srovnat'. Avšak, keď bol premožený ich prosbami, dal k tomu svoj súhlas. A keď potom v tomto kláštore strážil nad reholným životom, takže nikomu nebolo dovoleno, jako predtým, hriješne sa odchýliť v ľavo alebo v pravo od cesty reholného života: tu bratia, ktorých sa ujal, začali hneď besne zúriť a seba obviňovať, že chcelo sa im takého predstaveného. Ich menovite urážala jeho prísnosť v zásade spravodlivosti. A keďže im bolo jasno, že pod jeho riadením nedovoľuje sa, čo je zakázané,

bolo im žiaľ opustiť svoje zlozvyky a za ťažko im prišlo, že boli nútení v ich starom srdci pojiť nové veci, — jako sa hovorí, že život dobrých ľudí je ustavičnou výčitkou zlým. — Tu opovážili sa niečo snovať o jeho smrti a po spoločnej porade namiešali mu jedu do vína.

A keď podľa kláštorného zvyku, za stolom sediacemu Otcovi podali žehnať pohár, v ktorom bol smrtonosný nápoj, Benedikt svojou rukou urobil nad ním kríž; a hľa, pohár, ktorý chvíľku držal, puknul na znak kríža a tak sa rozbil, akoby bol do neho, čo do nádoby smrti, miesto kríža kameň uhodil. Tu hneď Boží muž spoznal, že to malo v sebe nápoj smrti, čo nemohlo zniesť znak života. I zaraz Benedikt vstal a s milou tvárou i so spokojnou mysl'ou povedal shromaždeným bratom, hovoriac: — Bratia, smiluj sa nad vami Všemohúci Boh! Prečo ste mi chceli niečo takého urobiť? Či som ja vám nepovedal už vopred, že moje a vaše mravy sa nesrovnajú? Id'teže si, a hľadajte si opáta podľa svojich mravov, bo mňa odteraz na žiadosť pád nemôžete mať. —

Nato hneď sa vrátil na miesto svojej milej samoty, a tam žil sám so sebou pred očami Najvyššieho Pozorovateľa.

PETER. Nie veľmi jasno rozumiem, čo je to: — Žil so sebou. —

GREGOR. Keby svätý muž bol chcel týchto svojich sjednotených spiklencov, ktorí tak veľmi boli nepodobní jeho životu, donútených i naďalej spravovať, bol by azda ztratil svoju horlivosť a kýženu mieru pokoja; a týmto bol by odvrátil oko svojej duše od svetla rozjímania. A kým by bol ich nenapraviteľnosťou denne sužovaný, málo by bol dbal sám o seba, alebo môže sám by sa bol spustil a ich nezískal na dobrú cestu. Ved' vtedy, keď sa dáme zovnútorne priveľa rozčul'ovať pobúrením svojej mysle, sme to, pravda, my, lež nie sme pri sebe; bo sami seba nevidíme, keď za inými záležitosťami blúdime.

Či povieme, že ten bol pri sebe, ktorý odišiel do ďalekej krajiny, kde svoju čiastku, ktorú dostal, premárnil, a

dal sa do služby u jedného z mešťanov v tej krajine; a pásol svine, ktoré videl žrat' pomyje, ale sám trpel hlad? No pred sa, keď potom začal rozmýšľať o dobrých veciach, ktoré ztratil, tu napísano je o ňom: "Vstúpil do seba a riekol: Kol'ko nádenníkov v dome môjho otca má hojnosť chleba!" (Luk. 15, 17.) Keby tedy bol býval pri sebe, jakože by bol "vstúpil do seba?" A preto hovorím, že ctihodný muž Benedikt žil sám so sebou, pretože vždy si bol na stráži, vždy dával pozor na seba pred očami svojho Stvoriteľa.

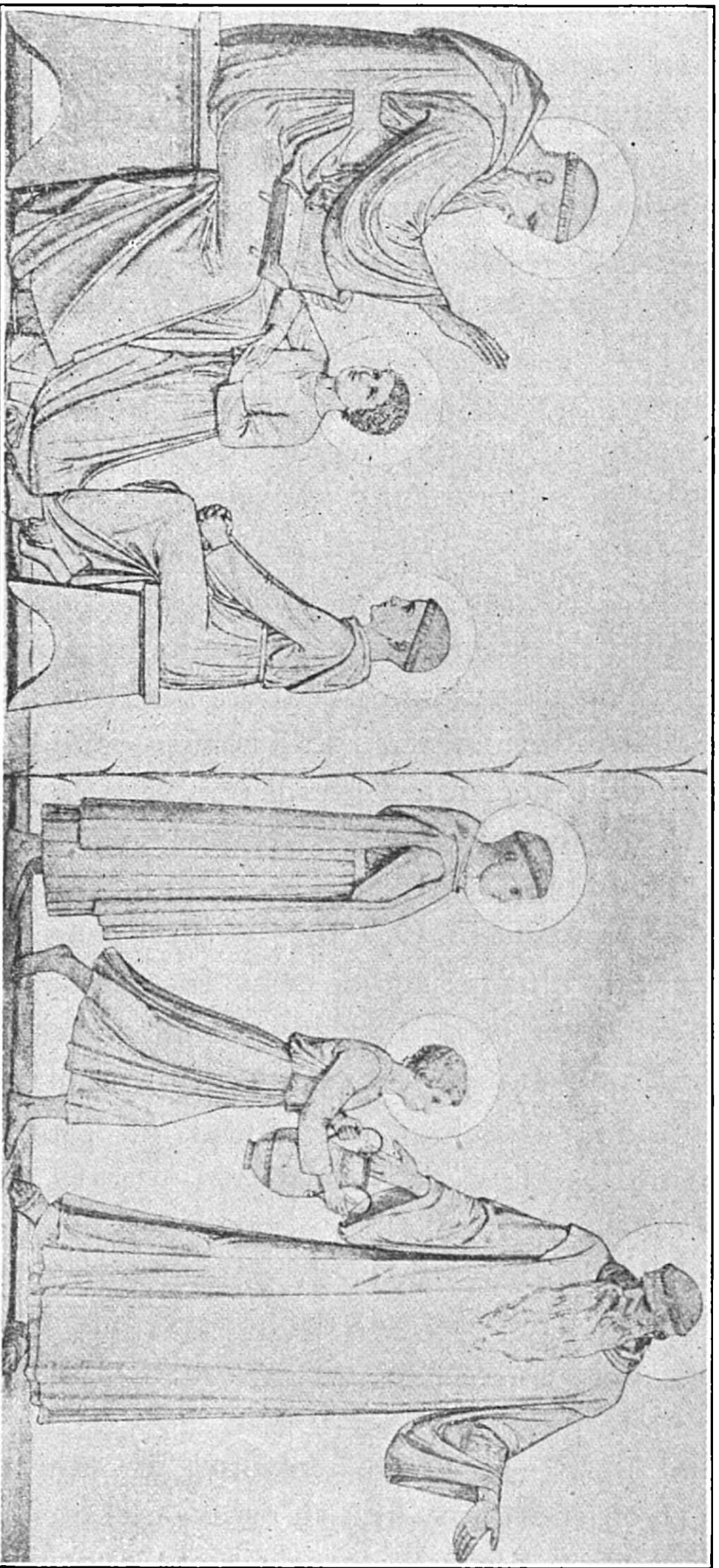
PETER. Čo tedy značí, čo je napísané o apoštolovi Petrovi, keď bol od anjela vyvedený zo žalára, že prišiel k sebe a riekol: "Teraz viem opravdive, že Pán poslal svojho anjela a vytrhol ma z ruky Herodesovej a zo všetkého očakávania židovského." (Skut. Ap. 12, 11.)

GREGOR. Dvojakým spôsobom, Petre, bývame zo seba unášaní: buď nízkymi myšlienkami padáme pod seba, buď milosťou rozjímania povznášame sa nad seba. A preto i ten (marnotratný syn), ktorý pásol svine, vrtkavosťou svojej mysle a nečistotou klesol pod seba, a zase tento (sv. Peter), ktorý bol od anjela vyslobodený a v duchu do vytrženia uchvátený veru tiež bol mimo seba, ale nad seba samého sa povzniesol. Oba tedy prišli k sebe: i marnotratný syn, keď po zblúdení svojej cesty zase sa sobral vo svojom srdci, i sv. Peter, keď s výšiny svojho vytrženia sostúpil a vrátil sa ku obyčajnému mysleniu, ktoré mal predtým.

Ctihodný Benedikt nuž dotiaľ žil sám so sebou na tejto samote, dokiaľ si ochraňoval v srdci veraje svojich myšlienok, bo kedykoľvek ho zápal' rozjímania uchvátil do vytrženia, zaisteže vtedy vždy opustil sám seba pod sebou.

PETER. Lúbi sa mi, čo hovoríš, ale, prosím, poved' mi, či to bolo správne od neho opustiť bratov, ktorých sa bol raz ujal.

GREGOR. Ja, Petre, myslím, že tam treba kl'udne znášať zlých súdruhov, kde sú aspoň niektorí dobrí, ktorým možno pomôcť, ale kde do cela nieto ovocia dobrých, tam konečne námaha so zlými je marná: a tým viac, keď v blíz-

Sv. Benedikt vyučuje svojich prvých žiakov Maurus a Placida a po škole zamestnáva ich užitočnou prácou. (Hl. 3. a 7.)

ku ponúka sa príležitosť, kde sa môže s väčším úžitkom pracovať pre Boha. A tu, o koho sa mal starať svätý muž, keď videl, že ho všetci jednomyselne prenasledujú? A to sa často stáva v duchu dokonalých mužov, čo nesmiem mlčky pominúť, že keď vidia svoje snahy bez úžitku na jednom mieste, idú na druhé ku prospešnej práci.

Preto i ten výborný kazateľ (sv. Pavol), ktorý chcel byť rozlúčený, aby bol s Kristom, ktorému žiť bol Kristus a zomrieť zisk, (Srovnaj Filip. I. 21, 23.) ktorý nielen sám dychtil po zápase utrpenia, lež aj iných povzbudzoval, aby ich znášali: keď v Damašku bol prenasledovaný, aby tomu ušiel, hľadal múr, motúz, a koš, a chcel byť poukryjomky spustený nadol. Čo nato povieme, že sv. Pavol bál sa smrti, po ktorej, jak dosvedčuje, z lásky ku Kristu túžil? Avšak, keď na tomto mieste (v žalári) videl, že má ťažkú robotu a malý ošoh: išiel sa zachrániť pre užitočnú prácu na iných miestach. Nasledovne, ten Boží bojovník nechcel trčať vo väzbe, aby mohol vyhľadávať pole bojišťa.

Taksamo, zaiste i ctihodný Benedikt, čo sa veľmi skoro dozvieš, ak dobre počúvaš, keďže on tu opustil niekoľko živých, ktorí sa nedali napraviť, zato mnohých vzkriesil z duševnej smrti na iných miestach.

PETER. Že to je tak, jako učíš, dosvedčuje zdravý rozum a dôsledný príklad, ktorý si uviedol. Nuž, prosím, vráť sa ku poriadku vypravovania o živote tohoto veľkého Otca.

GREGOR. Keď svätý muž v tejto samote za dlhý čas riastol v ctnosťach a v dokonalosti, mnohých potom na tomto mieste sdužil do služby Všemohúceho Boha, takže s pomocou Všemohúceho Pána Ježiša Krista vybudoval tam dvanásť kláštorov, v ktorých ustanovil opátov a každému poslal dvanásť mníchov. Avšak u seba niekoľkých zadržal, menovite tých, ktorých chcel pri sebe ďalej vzdelávať vo vysokých vedách.

Už vtedy zbožní a urodzení pánovia z mesta Ríma začali húfne k nemu prichádzať, a dávali mu svojich synkov

na výchovu pre Všemohúceho Pána Boha. A práve vtedy odovzdali mu svojich nádejných mladíkov, Evitius Aequitius Maura, a pán veľkomožný Tertullus Placida. Medzi týmito mladíkami Maurus vynikal dobrými mravami a hneď už vo svojej mladosti stal sa pomocníkom svojho majstra. Placid dl'a veku bol ešte nedospelý.

HLAVA IV.

JAKO LAHKOMYSELNÝ MNÍCH BOL PRIVEDENÝ NA PRAVÚ CESTU.

V jednom z tých kláštorov, ktoré Benedikt tam okolo vystavil, bol istý mních, ktorý nemohol vytrvať na modlitbe; a jakonáhle bratia pokľakli na rozjímanie, on vyšiel von a tam ľahkomyselne zaoberal sa jakýmisi svetskými po-
minutelnými vecami.

Keď ho opát častejšie ale na darmo napomínal, vzal ho ku mužovi božiemu Benediktovi, ktorý tiež prísne pokáral jeho hlúposť. Lenže keď sa vrátil do svojho kláštora, sotva dva dni zachoval napomenutie muža božieho, bo veru už na tretí deň zase upadol do svojho zlozvyku, a začal sa potulovať počas modlitby. Nato opát kláštora, jako mu bolo nariadené, zase išiel oznámiť tú vec služobníkovi božiemu, ktorý povedal: "Ja tedy sám ho pojdem potrestať."

I prišiel muž boží do tohoto kláštora za tým účelom. A keď v určitý čas, po skončenom žalmovaní venovali sa bratia rozjímaniu, zazrel, jak tohoto mnícha, ktorý ani včul nemohol vytrvať na modlitbe, jakýsi čierny chlapček ťahal von za obruby jeho rúcha. Tu pošeptal Benedikt opátovi toho kláštora, menom Pompejanovi a služobníkovi božiemu Maurusovi: "Či nevidíte, kto je to, čo ťahá von toho mnícha?"

Oni odpovedajúc, riekli: "Nie."

Nato im povedal Benedikt: "Modlime sa, žeby aj vy ste videli, za kým ten mních chodí."

A po dvojdennej modlitbe mních Maurus to videl, ale Pompejan, opát kláštora nemohol nič vidieť.

Na druhý deň tedy, po skončenej modlitbe muž boží Benedikt vyšiel z kaplice, a našiel tohoto mnícha postávať za dvermi. I zbil ho prútom pre jeho duševnú zaslepenosť; a od tohoto dňa už nikdy viac ten mních nebol pokúšaný od čierneho chlapčoka (diabla), lež statne vždy vytrval na rozjímaní. A takto starý nepriateľ (diabol) neopovážil sa ďalej panovať nad jeho myšlienkami, ako by sám bol prútom dostal.

HLAVA V.

JAKO SV. BENEDIKT VYRAZIL VODU ZO SKALY NA VRCHU HORY.

Medzi týmito kláštorami, ktoré Benedikt v tomto kraji vybudoval, tri stály na výšine skalnatej hory. I bolo zaťažko bratom vždy chodiť dolu do jazera pre vodu; a najmä preto, že dolu strmým úbočím báli sa chodiť pre veľké nebezpečenstvo. Nato bratia tých troch kláštorov spoločne prišli ku služobníkovi božiemu Benediktovi a povedali mu:

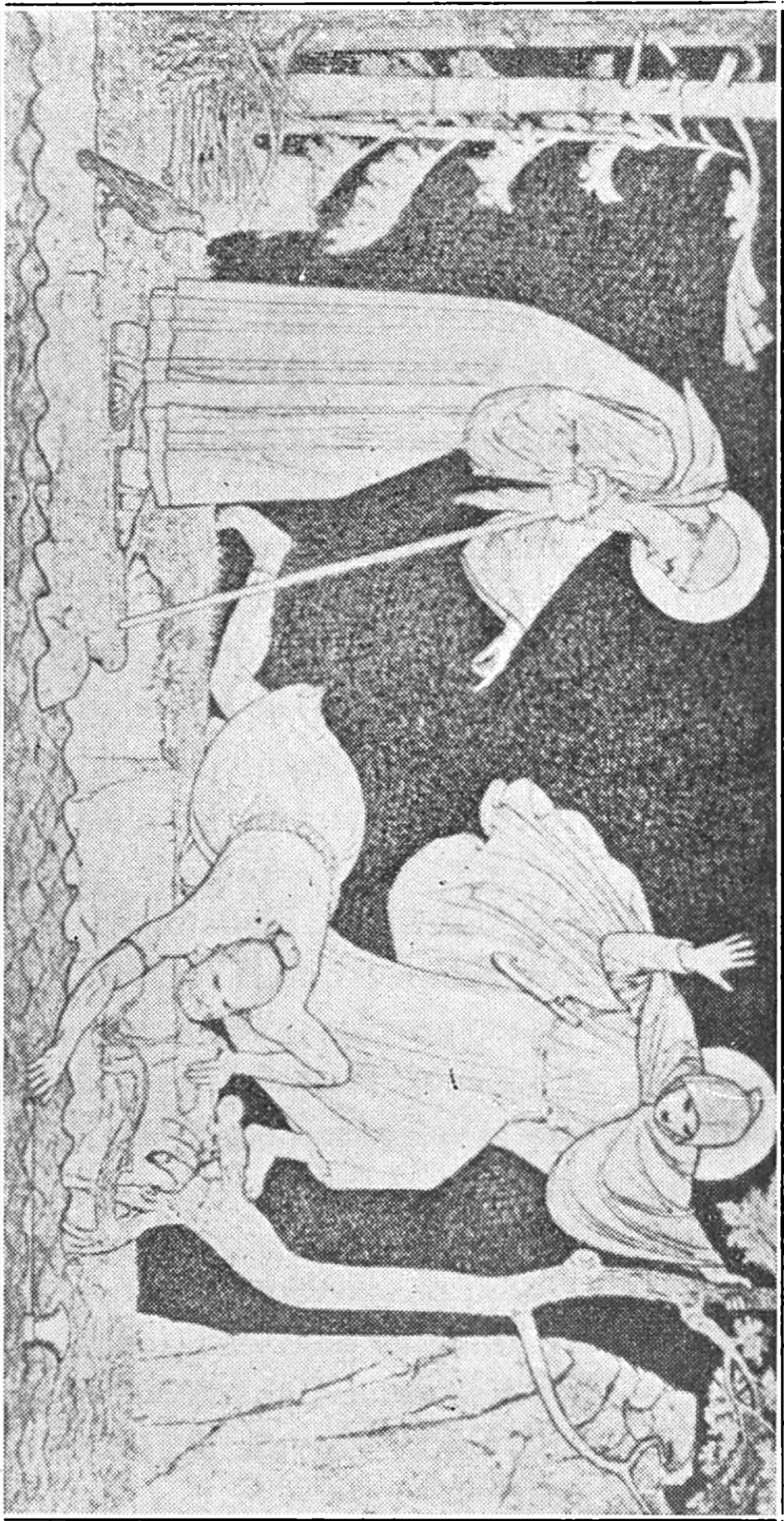
“Ťažko je nám každý deň chodiť pre vodu až hen dolu do jazera, a preto treba preložiť naše kláštory s tohoto miesta.”

Muž boží ich milo potešil a prepustil. A tej samej noci sv. Benedikt s malým chlapečkom Placidom, ktorého som povyše spomenul, vyšiel na túto skalnatú horu, a tam sa dlhšie modlil. Po skončenej modlitbe položil na znak tri kamene na toto miesto, a tak vrátil sa do svojho kláštora; a nikto tam nevedel o tom.

Keď potom na druhý deň menovaní bratia zase prišli ku nemu za účelom vody, povedal im: “Id'te a na tej skale, na ktorej najdete tri kamene položené jeden na druhom, vrtajte trochu. Ved', Všemohúci Boh môže i na tom vrchu skalnatej hory vyprúdiť vodu, aby vám ráčil odňať trápenie takejto nebezpečnej cesty.”

A oni išli a našli skalú, o ktorej im Benedikt hovoril, a z ktorej už včul vyvieraly kvapky vody. Tu jakonáhle vo skale urobili jamku, hneď sa tá jamka naplnila vodou, ktorá

SV. BENEDIKT TEŠÍ ROBOTNÍKA.

“A hľa, sekera hned’ z hlbín vyplávala a nasadila sa na porisko.” (Hl. 6.)

tak hojne vyrinula, že až do dnes potokom tečie, a prúdi sa s vrchu hory až tam na dolné kraje.

(Dľa svedoctva učeného dejopiscu P. Ruperta Mittermullera, O. S.B. tento zázrak sa stal blízko kláštora sv. Jána u Zázračnej Vody. — Viz “Vita et Miracula S. Benedicti,” Ratisbonae 1880, cap. V. p. 23, adnotatio 2.)

HLAVA VI.

JAKO SEKERA VYPLÁVALA Z HLBINY JAZERA A NASADILA SA NA PORISKO.

Toho času prišiel do kláštora istý neučený Goth, ktorého zbožný Benedikt milo prijal. Jedného dňa tedy rozkázal mu dať železný nástroj, ktorý sa volá sekera, aby išiel rúbať chrastie na istom poli, kde sa mala upraviť záhrada. Avšak toto pole, ktoré ten Goth dostal rozkaz klčovať, rozprestieralo sa po samom brehu jazera. Goth sa pustil usilovne rúbať toto husté chrastie, keď tu naraz vyhlobila sa mu sekera s poriska a spadla do jazera, a to práve tam, kde bola taká hlboká voda, že nebolo nádeje vy dostať z nej sekeru. A preto vo veľkom strachu, že ztratil tento nástroj, Goth hneď bežal ku mníchovi Maurusovi, aby mu oznámil škodu, ktorú spravil. Za túto svoju chybu bezmeškania dal sa na pokánie.

Nato mních Maurus z povinnosti hneď podal o tom zprávu služobníkovi božiemu Benediktovi. Keď toto počul sv. Benedikt, naskutku zašiel ku jazeru a vzal z ruky Gothovej porisko, pustil ho do jazera. A hľa, sekera hneď z hlbiny vyplávala a nasadila sa na porisko! Tu hneď pokynul sv. Benedikt Gothovi vzat' si nástroj, pričom povedal: “Tu máš sekeru, id' ďalej robiť a nebud' smutný!”

HLAVA VII.

JAKO JEHO UČENÍK CHODIL PO VODE.

Istého dňa, keď ctihodný Benedikt meškal vo svojej izbe, spomenutý chlapec Placid, mních svätého muža vyšiel

nabierať vodu z jazera. Neopatrne pustil do vody nádobu, ktorú mal v ruke, a keď sa nachýlil, aby ju zachytil, i sám spadol do jazera. V okamžení vlny ho strhly a jako strela rýchlo unášaly od breha do prostredka jazera.

Lež muž boží, ktorý bol vo svojej izbe, hneď vedel, čo sa bolo prihodilo, a chytró zavola Maurusa a povedal mu:

“Brat Maurus, bež, lebo ten chlapec, ktorý išiel pre vodu, spadol do jazera, a vlny ho už d’aleko odnášajú!”

Tu sa stala predivná vec, a od časov sv. apoštola Petra neslýchaná! Totižto, keď Maurus na svoju prosbu dostal požehnanie od sv. Benedikta, smelo utekal za rozkazom svojho duchovného Otca. A hocaj si myslel, že kráča po zemi, veru po vode bežal až na to miesto, kde vlny odniesly chlapca. Tu chytil Placida za vlasy a chytró vyniesol ho na breh. Jakonáhle stúpil na pôdu, vzpamätal sa, a hneď sa ohľadnul a videl, že chodil po vode. Tu sa úžasne divil a triasol sa od strachu, že vykonal to, na čo obyčajne nemohol mať odvahy. A keď sa vrátil ku Otcovi Benediktovi, vyrozprával mu všetko, čo sa stalo.

Avšak ctihodný muž Benedikt nepripisoval tento zázrak svojim zásluhám, ale poslušnosti Maurusovej. Maurus zase naopak tvrdil, že sa toto stalo jedine mocou rozkazu sv. Benedikta, bo že čo vykonal nevedomky, nemôže sa mu pripisovať za ctnosť. Tu zachránený chlapec Placid ponukol sa vyrovnáť spor v tejto priateľskej hádke vzajomnej ponížnosti, a povedal:

“Ja, keď som bol t’ahaný z vody, videl som nad mojou hlavou rúcho opátovo, i spozoroval som, že on ma z vody t’ahá.”

PETER. Veľmi veľké veci sú to, ktoré rozprávať sa budú mnohým na poučenie. A ja, čím viac si beriem k srdcu zázraky tohoto svätého muža, tým viac túžim počúvať o nich.

HLAVA VIII.

JAKO KRKAVEC ODNIESOL OTRAVENÝ CHLIEB NA VZDIALENÉ MIESTO.

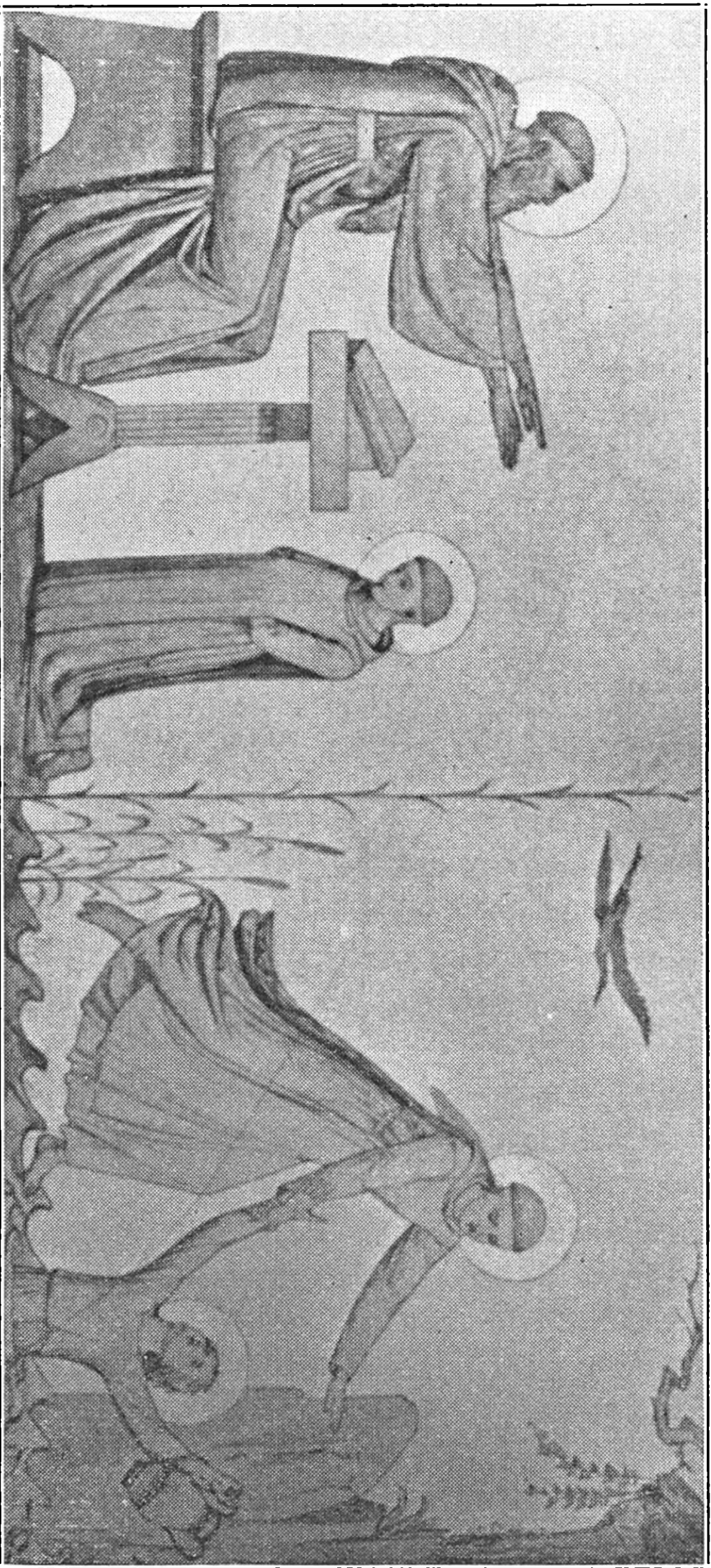
GREGOR: Keď už na d'aleko-široko snahou sv. Benedikta zahorely tamojšie kraje láskou Boha, Pána nášeho Ježiša Krista, mnohí opustili svetársky život, a pod ľahkým jarmom Vykupiteľovým krotili tvrdé šije svojich sŕdc. Avšak, jako býva obyčajou zlých ľudí, že závidia iným tie ctnosti, ktoré si sami nechcú nadobudnúť: tak sa stalo, že i kňaz susedného kostola, menom Florencius, ktorý patrila medzi predkov nášeho podjahna Florenciusa, pod vlivom diabolskej neprávosti začal žiarliť proti snahám svätého muža, jeho bohabojný život potupovať. A tiež celou svojou silou, komu len mohol, zabraňoval navštevovať sv. Benedikta.

Avšak keď videl, že úspech sv. Benedikta nemôže zamedziť, a že povest' o jeho svätom živote sa ešte viac rozširuje, a že hlas tejto dobrej jeho povesti mnohých stále vábi do reholného stavu: bol nad tým hrozne rozpálený ohňom závisti. A stával sa deň čo deň podlejším, lebo bažil po chvále života svätého, ale sväte žiť sa mu nechcelo. Touto čiernou závist'ou zaslepený išiel tak d'aleko, že pod rúškom priateľstva poslal sluhovi Všemožúceho Pána Boha otrávený chlieb.

Muž boží prijal od neho ten otrávený chlieb s pod'akováním, ale nezostalo pred ním skryté, že v tomto chlebe je namiešaná smrtonosná otrava.

V tú hodinu, kedy sv. Benedikt jedával, obyčajne tu prichádzal z blízkeho lesa krkavec a bral si chleba z jeho ruky. Keď včul priletel krkavec jako obyčajne, muž boží hodil mu ten chlieb, ktorý kňaz poslal, a dal mu rozkaz slovami:

“V mene Pána nášeho Ježiša Krista vezmi tento chlieb a zanes ho na také miesto, kde by ho nijaký človek nenašiel!”

Sv. Benedikt dáva požehnanie Maurusovi, ktorý zázračne chodil po vode. (Hl. VII.)

Nato krkavec otvoril svoj zobák, spustil svoje krydlá a začal poskakovať okolo chleba, pričom krkal a krkal, jakoby zreteľne chcel povedať, že hocaj by rád uposluchnúť, predsa nenie mu možné splniť rozkaz. Muž boží opätovne mu rozkazoval:

“Vezmi, vezmi, nič sa ti nestane, a zanes ho tam, kde by ho nemožné bolo najst’!”

A krkavec dlho sa zdráhal, kým nevzal chlieb do svojho zobáka a neodletel.

Po troch hodinách času, keď zahodil chlieb, vrátil sa krkavec a dostal svoj pokrm, jako obyčajne, z ruky muža božieho. A keď ctihodný Otec Benedikt videl, že hnev tohoto kňaza vrie proti jeho vlastnému životu, ľutoval viac jeho ako seba.

Avšak teraz, keď spomenutý Florencius nemôhol zabiť telo učiteľa Benedikta, napnul všetky svoje sily, aby zničil duše jeho učeníkov. A za týmto účelom, keď robili mnísi v zahrade na strane od izby, v ktorej býval Benedikt, poslal ku nim sedem nahých mladých ženštín, ktoré sa spolu držaly za ruky a za dlhý čas pred nimi vystrájaly nehanebné žarty, aby ich popudily ku zkaže hriešnych náruživostí. Toto všetko muž boží videl zo svojej izby a veľmi sa bál, že jeho mladistvým žiakom hrozí tu záhuba. A keď uvažoval, že toto sa robí z pomstvy proti jeho vlastnej osobe, zamienil si ustúpiť závisti.

A tak sa stalo, že do všetkých kláštorov, ktoré založil, ustanovil podriadených predstavených a každému dal určitý počet bratov. Sám so sebou vzal len niekoľko mníchov a presťahoval sa na iné miesto.

Avšak sotva že muž boží vo svojej pokore ušiel pred nenávisťou svojho nepriateľa, hrozne tohoto potrestal Všemohúci Boh. Totižto, keď dotyčný kňaz stál v slnečnom balkonu a spozoroval, že Benedikt odchádza preč, začal roztopašne od radosti skákať, keď tu naraz celý balkón, v ktorom stál, srútil sa nadol, pričom ostatná budova zostala

celá nepoškodená, ale nepriateľ sv. Benedikta zabil sa v srúcaninách balkonu.

Nato jeden učeník muža božieho, menom Maurus uznal za dobre hneď toto oznámiť ctihodnému Otcovi Benediktovi, ktorý sotva desať míľ bol na ceste od tohoto miesta.

“Navrát sa, Otče,” povedal Maurus sv. Benediktovi, “bo kňaz, ktorý ťa prenasledoval, zahynul!”

Čo keď počul muž boží Benedikt, veľmi sa zarmútil, i preto, že jeho nepriateľ prišiel o život, i preto, že jeho učeník sa radoval zo smrti jeho nepriateľa. A preto hneď uložil pokánie tomuto učeníkovi, ktorý sa opovážil dať na javo jakúsi radosť, keď oznamoval smutnú smrť nepriateľa.

PETER. Prepodivné a úžastné veci sú to, o ktorých mi rozprávaš. Bo vidím v Benediktovi druhého Mojžiša, ktorý vodu zo skaly vyprúdil, (2. Mojž. 17, 6.) ba i Elizea z ohľadu, že sekera z hlbín jazera vyplávala. (4. Král'. 6, 5.) Vidím tiež v ňom Petra, ktorý chodil po vode, (Mat. 14, 29.); v poslušnosti krkavca vidím v ňom Eliáša, (3. Král'. 17, 6.) a v zármutku nad smrťou svojho nepriateľa, Dávida kráľa, (2. Král'. 1, 11.). Tu prichádza mi na myseľ, že tento svätý muž bol naplnený duchom všetkých spravodlivých.

GREGOR. Muž Pánov Benedikt, Petre, mal ducha Jediného Boha, ktorý skrze darovanú nám milosť vykúpenia naplňuje srdcia všetkých vyvolených, o čom hovorí sv. Ján slovami:

“Bolo svetlo pravé, ktoré osvecuje každého človeka, prichádzajúceho na tento svet.” (Ján 1, 9.) A o tom zase je napísané: “Z Jeho plnosti my všetci sme dostali.” (Ján 1, 16.) Nuž tedy, svätí ľudia mohli dostať od Pána Boha podivuhodnú moc, ale nie iným ju dať. Takto veru Pán Boh sám dal moc robiť zázraky svojim verným, keďže svojim nepriateľom prisľúbil iba znak proroka Jonáša. (Mat. 12, 59.) Nuž tak, pred očami pyšných Pán zomrel, ale pred očami ponížených vstal zmŕtvých, aby tamtí poznali, čo zavrhli, a títo, čo by mali úctive milovať. Z tohoto tajomstva

skutočne poznávame, že kým pyšní vidia v smrti iba potupu, pokorným sa dostáva slávnej moci nad smrťou.

PETER. Včul ťa prosím, povedz mi, do ktorého kraju odišiel sv. muž, a či ešte i tam konal nejaké zázraky.

GREGOR. Keď sa sv. muž odobral na iné kraje, zmenil len miesto svojho bývania, ale nezbavil sa svojho nepriateľa (diabla), lebo potom musel ešte ťažšie boje viesť, keď poznal, že sám diabol proti nemu otvorene bojuje.

Hrad, ktorý sa volá Kassino, leží na ústraní vysočíznej hory. Táto hora v rozsiahlom kline objíma hrad a svojím nebotyčným vrchom priamo zdvíha sa na tri mile cesty nahor. Tu stála starobylá svätyňa, v ktorej podľa zvyku starých pohanov jednoduchý a nevzdelaný ľud uctieval Apolla. (Pohanského božka.) Na všetkých stranách nachádzaly sa posvätné háje ku bohoslužbe diablov, kde ešte tohoto času bláznivý a neveriaci ľud v potu tvári prinášal bezbožné obety.

Keď tamto tedy muž boží prišiel, rozdrúzgal na kusy tú modlu, zbúral oltár, vypálil háje, a chrám Apollov premenil na baziliku sv. Martina. Tak iste na mieste, kde stál Apollov oltár, zbudoval kostol sv. Jána, a veľké obyvateľstvo zo všetkých strán ustavičnými kázňami volal na Vieru Kristovu.

Avšak diabol nemohol toto všetko mlčky snievať, ani poukryjomky alebo vo sne, lež viditeľným zjavom staväl sa pred oči svätému Otcovi Benediktovi. I ponosoval sa s veľkým krikom, že trpí násilie, tak že i bratia ten jeho krik počuli, hocaj jeho postavu nevideli. A keď o tom ctihodný Otec rozprával svojim žiakom, naskutku tento diabol ukazoval sa telesným očiam Benediktovým, a to, v škaredej ohnivej postave, a bolo vidieť, že na neho zúri svojimi ohnivými očami a ústami.

Veru aj všetci počuli, čo diabol povedal. Totižto najprv volal ho po mene, ale keď muž boží nedal odpovede, hneď naňho sypal urážky. Keď na príklad volal: "Benedikte, Benedikte!" (Požehnaný, Požehnaný!) A videl, že mu nedáva

nijakej odpovede, hneď doložil: “Maledikte, a nie Benedikte!” (Zlorečený, a nie Požehnaný!) “Čo ti do mňa? Prečo ma prenasleduješ?”

A včul uvidíme nové útoky diabla na služobníka božieho, ktorého zaiste rád pokúšal do boja, ale hocaj nerad, vždy mu dal príležitosť k víťazstvu.

HLAVA IX.

JAKO NA MODLITBU SV. BENEDIKTA POZDVÍHNUL SA VEĽKÝ KAMEŇ.

Zasa raz, keď bratia stavali bývanie pri kláštore, chceli pozdvihnúť jeden kameň, ktorý ležal v stredu staviska, a vsadiť ho do múra. A keďže ani dvaja, ani traja nemohli ním hnúť, prišli im viaceri bratia na pomoc. Lenže kameň zostal tak nepohnutý, jako by mal v zemi korene. Z tohoto bolo jasno poznať, že na ňom sedí zlý duch, keďže sily ani toľkých chlapov nemohly kameňom pohnúť. V tejtotedy ťažkosti poslali bratia pre muža božieho Benedikta, žeby prišiel a svojou modlitbou odohnal diabla, aby potom mohli pozdvihnúť kameň. On ihneď prišiel, a keď sa pomodlil, spravil znak sv. kríža nad kameňom. Včul jedným razom dal sa kameň pozdvihnúť, a tak ľahko, ako by ani nebol mal predošlej vahy.

HLAVA X.

O ZDANLIVOM OHNI V KUCHYNI.

Jedného dňa muž boží uznal za potrebné, aby sa vykopala zem na istom mieste. A keď bratia hlbšie kopali, našli tam jakúsi medenú modlu, ktorú na chvíľu dali do kuchyne, lebo im to bolo po ruke. Tu naraz bolo vidieť, že z kuchyne blčí oheň, a všetkým sa zdalo, že celá budova stojí v plameni. Bratia, aby uhasili zdanlivý oheň, hádzali na oheň vodu, pričom robili taký hrmot, že týmto hlukom vyrušili muža božieho, ktorý naskutku tam bežal. A keď nevidel na svoje oči ten oheň, ktorý sa zraku bratov ukazoval, sklo-

nil hlavu a modlil sa. Po chvíli rozkázal bratom, ktorí sa dali balamutiť zdanlivým ohňom, aby svoje oči poznačili sv. krížom, žeby videli kuchyňskú budovu celú neporušenú, a žeby nevideli plamene, ktorými ich čert priviedol do smätku.

HLAVA XI.

O VZKRIESENÍ ZBOŽNÉHO CHLAPČEKA, KTORÝ BOL ZABITÝ.

Bratia zase raz stavali jakýsi múr, trochu vyšší, jako potreba vyžadovala. Muž boží bol vnútri svojej izbičky a rozjímal. Tu zjavil sa mu diabol, a keď sa mu naposmieval, povedal, že ide ku pracujúcim bratom. Nato muž Pánov hned' zaslal odkaz bratom týmito slovami: "Bratia, dajte pozor, bo v túto chvíľu príde k vám zlý duch!"

A sotva čo posol dohovoril této slová, už zlý duch srútil ten múr, ktorý sa bol staval, a jedného mladistvého mnícha, syna istého senátora pochoval v srúteninách. Nad týmto sa všetci bratia zarmútili a prehorko žialili, nie tak nad škodou múra, jako nad smrťou svojho brata. I s veľkým žiaľom chytro šli oznámiť nešťastie ctihodnému Otcovi Benediktovi, ktorý rozkázal priniesť k sebe zabitého chlapca. Avšak nemohli ho niest' iba v pokrovci, bo kamene srúteného múra nielen údy jeho tela doranily, lež i všetky kosti mu polámaly. Muž boží dal ho včul vystreť vo svojej izbe na slamenej pletienke, ktorá sa volá rohož, a na ktorej sa sv. Benedikt modlieval. Potom poslal bratov von, zavrel dvere a vrúcnejšie sa modlil ako obyčajne. A hľa zázrak! Ešte v tú samú hodinu poslal sv. Benedikt nazpät' tohoto chlapca na tú samú robotu, a to, bez najmenšieho znaku úrazu, a zdravého jako bol predtým, aby spolu s ostatnými bratmi dokončil múr, keďže jeho smrťou zlý duch chcel obrátiť na posmech sv. Benedikta.

Medzitým muž boží začal vynikať veru i duchom prorockým: predpovedal budúce veci a oznamoval skryté veci prítomným.

HLAVA XII.

O MNÍCHOCH, KTORÍ JEDLI MIMO KLÁŠTORA.

Bol vtedy v kláštore zvyk, že bratia, ktorí šli von za nejakou záležitosťou, ničoho ani nejedli ani nepili mimo kláštora. A tento reholný zvyk svedomito sa zachovával. Tu istého dňa ktorisi bratia išli von za povinnosťou, pre ktorú museli sa dlhšie zabaviť, i dovolili si zastaviť sa u jednej zbožnej ženy. A keď vošli do jej domu, prijali od nej pohostinnosť. Do kláštora vrátili sa už neskoro a podľa obyčaja išli žiadať Otca Benedikta o požehnanie. On sa ich hneď opýtal: “Kdeže ste to jedli?” Oni mu odpovedali: “Nikde.” Nato im povedá sv. Benedikt: “Prečo takto cigáňte? Či ste nevošli do domu tej a tej ženy? Či ste tam nejedli také a také jedlá? Či ste nevypili toľko a toľko pohárov?”

A keďže im ctihodný Otec Benedikt pomenoval i pohostiný dom tej ženy, i jakosť jedál, i počet pohárkov nápoja: tu rozpamätali sa na všetko, čo zrobili, a trasúc sa od strachu, padli pred ním na kolená a vyznali svoju vinu.

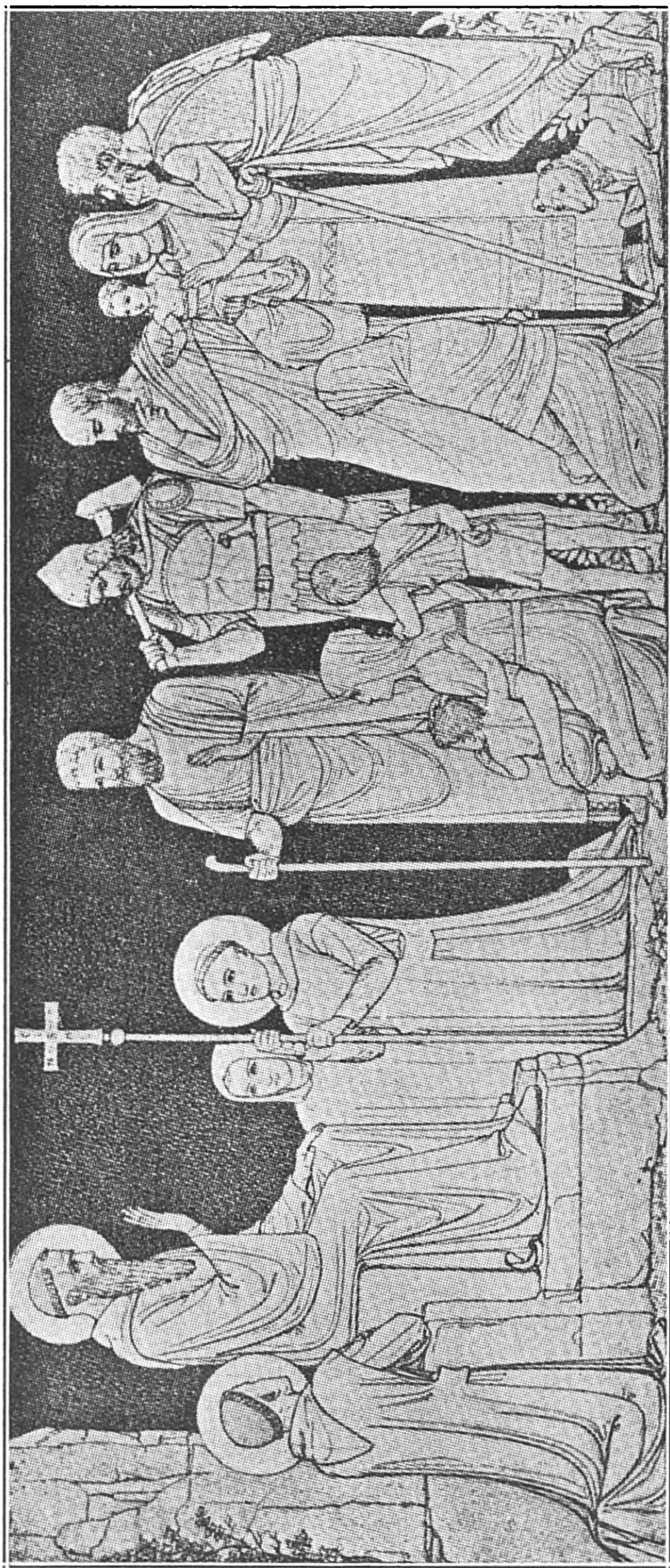
Sv. Benedikt tedy zaraz im vinu odpustil, bo súdil, že budúce také čo nezobia v jeho neprítomnosti, keďže včul sú presvedčení, že v duchu je im všade prítomný.

HLAVA XIII.

O BRATOVÍ MNÍCHA VALENTINA, KTORÝ NA CESTE ZRUŠIL PÔST.

Rodný brat toho mnícha Valentina, ktorého som vyššie spomenul, bol muž laik, ale zbožný. On obyčajne postil sa cestou, keď raz do roka putoval zo svojho kraju do kláštora, aby získal požehnanie od sluhu božieho Benedikta a pozrel sa na svojho rodného brata. Keď raz zase cestoval do kláštora, pridružil sa k nemu istý pocestný, ktorý bol zaopatrený jedlom, aby si zajedol na ceste. Čas pomaly sa míňal, keď tu pocestný riekol: “Nože, bratu, zajedzme si, žeby sme neoslabli na ceste!” On mu odpovedal: “Bože-

Sv. Benedikt svojim horlivým kázáním obracia ľud na sv. vieru. (Hl. 8.)

chráň, bratu, žeby som ja to urobil, bo mám zo zvyku vždy sa cestou postiť, keď putujem ku ctihodnému Otcovi Benediktovi!”

Po tejto odpovedi mlčal na chvíľu cestovateľ, avšak keď zase ušli kúsok cesty, opätovne ho ponúkal, žeby si zajedli. On nechcel k tomu privoliť, keďže bol rozhodnutý postiť sa, kým tam nepríde. A tento zase mlčal, ktorý ho ponúkal jiesť, i ochotne s ním išiel lačný ešte kúsok cesty. Avšak keď ich cesta už dlho trvala, a zdĺhavé cestovanie ich veľmi unavilo, našli pri ceste jakúsi lúku a studienku, čo všetko sa mi zdalo milé pre občerstvenje tela. Tu prehovoril spolucestovateľ:

“Hľ'a, tu je voda! Hľ'a tu je lúka! Hľ'a, to príjemné miesto, kde sa môžeme občerstviť a trochu si odpočinúť, aby sme potom mohli dokončiť svoju cestu pri dobrom zdraví!”

A preto že včul, i miesto očiam, i slová ušiam lahodily, na toto tretie vyzvanie dal sa pútnik prehovoriť a jedol.

Konečne večer došiel do kláštora. Predstavil sa ctihodnému Otcovi Benediktovi a prosil od neho požehnanie. Avšak svätý muž mu hneď vytýkal, čo zrobil na ceste: “Jakože sa to stalo, bratu, že diabol, ktorý ku tebe hovoril v osobe tvojho spoločníka, i po prvý, i po druhý raz nemohol ťa nahovoriť, ale veru na tretí raz ťa prehovoril, a ku čomu chcel, ťa sviedol?”

Tu vtedy ten človek uznal chybu svojej slabej duše, a padol na kolená pred sv. Benediktom; i oplakával svoju vinu a hanbil sa tým viac, keď poznal, že i v neprítomnosti sv. Benedikta dopustil sa viny pred jeho očami.

Peter: “Ja vidím, že svätý muž Benedikt mal vo svojom srdci ducha Elizea, ktorý svojemu vzdialenému žiakovi bol prítomný.”

Gregor: Musíš, Petre, mlčať načas, kým nepočuješ ešte väčšie veci!”

HLAVA XIV.

JAKO SV. BENEDIKT ODOKRYL PODVOD KRÁĽA TOTILU.

Stalo sa za časov Gothov, keď ich kráľ Totila bol počul, že svätý muž Benedikt má prorockého ducha, vybral sa ku nemu do kláštora. Avšak zastavil sa v nejakej vzdialenosti a oznámil svoj príchod Benediktovi. A keď hneď dostal slovo z kláštora, žeby prišiel, vtedy podľa svojho zradného úmyslu sa rozhodnul vyskúmať, či ozaj muž boží má prorockého ducha. Za týmto účelom dal istému svojemu zbrojnošovi, ktorý sa volal Riggo, svoju obuv a rozkázal ho vyobliekať do svojej kráľovskej rovnošaty, a potom mu kázal ísť a predstaviť sa božiemu mužovi vo svojej osobe jako kráľ. K službám dal mu troch sprievodcov, aby mu s ostatnými sprievodcami vždy stáli po boku. Boli to Wilderich, Ruderich a Blindina, ktorí na vidom oči Rigga jako kráľa Totilu po jeho boku sprevádzali. Okrem toho dal mu ešte iné komonstvo a zbrojnošov, aby podľa toho a purpurovej uninformy zdal sa, že je kráľ. Riggo takto nádherne vyobliekaný a sprevádzaný takýmto veľkým komonstvom prišiel do kláštora.

Muž boží Benedikt práve sedel v istej vzdialenosti, a keď zazrel Rigga prichádzať blízko k sebe, tak že tento ho už mohol dobre počuť, zavolať naň:

— Slož, synu, slož to, čo máš na seba, bo to nenie tvoje!

Tu Riggo od strachu hneď padol na zem, preto že sa opovážil posmech robiť z takého veľkého človeka. A tiež všetkých tých, ktorí s ním prišli, veľký strach zmetol na zem. Keď potom vstali, neopovážili sa prísť bližšie ku sv. Benediktovi, ale navrátili sa ku svojemu kráľovi a prestrašení vyprávali mu, jak chytré boli chytení.

JAKO SV. BENEDIKT PREDPOVEDAL KRÁĽOVI TOTILOVI JEHO BUDÚCE OSUDY.

Nato Totila sám sa odobral ku sv. Benediktovi. Už zd'aleka zazrel muža božieho, ale nemal odvahy priblížiť sa k nemu, a tak hneď sa vrhol dolu tvárou na zem. Muž boží mu riekol: — Vstaň! — A keď on nemal smelosti vstať so zeme, tu služobník Ježiša Krista, Benedikt sám išiel k nemu, a keď videl, že kráľ ešte leží na zemi vystretý, zdvihol ho a začal ho kárať pre jeho zlé činy. Potom niekoľkými slovami i predpovedal mu všetko, čo naňho pride v budúcnosti. Povedal mu: — Veľa zlého si už porobil, a veľa zlého stále robíš: ustaň už raz od svojej neprávosti! Áno, vydobiješ mesto Rím a prejdeš cez more. Deväť rokov budeš kráľovať a desiateho zomreš. — (Toto proroctvo sa navlas splnilo, bo Totila skutočne dobyl mesto Rím v roku 542. a kráľoval deväť rokov. Avšak desiateho roku zahynul vo vojne.)

Keď toto počul kráľ Totila, veľmi sa zľakol a prosil sv. Benedikta, aby sa zaňho modlil. Potom sa vzdialil a od tohoto času už nebol taký ukrutný. O krátky čas vtiahol do Ríma a preplavil sa do Sicílie: potom desiateho roku svojho kráľovania riadením Všemohúceho Boha ztratil i kráľovstvo i život.

A v tom čase často navštevoval sluhu Božieho biskup Sabinus z diecezy kanuzianskej, ktorého sv. Benedikt veľmi miloval pre zásluhy jeho života. Keď raz tento biskup bol rozprával tedy so sv. Benediktom o vpádu kráľa Totilu do mesta Ríma a o jeho zničení, povedal toto:

— Toto mesto bude zbúrané od tohoto kráľa, tak že prestane byť obývané.

Muž boží mu nato odpovedal:

— Rím nebude zničený od národov, ale hromovými búrkami, víchrom a zemetrasením vysílený sám od seba padne. — A tajomstvo tohoto proroctva nad slnko jasnejšie

S. MAVRVS · IN GALLIAM PERGIT ·
MONASTICI · ORDINIS ·
PROPAGATOR · MISSIONIS ·

Sv. Benedikt posielal sv. Maurusa na missie do Francúzska.

sa už splnilo pred našimi očami, keďže vidíme včul' v tomto meste hradby zbúrané, domy vyvrátené, chrámy víchricami zničené a iné budovy dlhým vekom na vnivoč obrátené, bo týmito častými pohromami ležia rozvál'ané. Pravda, jeho učeník Honoratus, ktorý mi o tomto prorocťve s istotou povedal, nepočul to z jeho vlastných úst, nuž ale uistil ma, že mu to povedali iní bratia.

HLAVA XVI.

JAKO SV. BENEDIKT OSLOBODIL ISTÉHO KLERIKA OD ZLÉHO DUCHA.

V tomto čase trápil zlý duch jedného klerika z akvinského kostola. Jeho biskup, ctihodný muž Konstantín posielal ho na mnohé miesta svätých mučeníkov, aby sa mohol uzdraviť. Avšak svätí Boží mučeníci nechceli mu dať dar uzdravenia, aby ukázali jakou veľkou milosťou obdarený je sv. Benedikt. Nuž priviedli toho klerika ku služobníkovi Všemohúceho Boha, ku Benediktovi, a tento svojou vrúcou modlitbou ku Pánovi Ježišovi Kristovi naskutku vypudil diabla z posadlého. Včul uzdravenému klerikovi prikázal toto: — Id', a odteraz nejed' mäsa! Áno, ani sa nesmieš opovážiť vstúpiť do svätého stavu kňazského, lebo kedykoľvek sa ty opovážiš prijať svätý rád kňazský, hneď zaraz upadneš do moci diabla.

I odišiel klerik celkom zdravý. Lenže, jako sa hovorí, že živá rozpomienka na trest obyčajne ostrašuje ducha, tak i on do času zachovával, čo mu svätý muž rozkázal. Avšak, keď po veľa rokoch všetci starší od neho opustili tento svet, a mladších od seba videl postupovať v kňazských rádoch, nedbal na slová muža božieho, jako by ich bol býval už zabudol, a tak vstúpil do rádu kňazského. Tu v tom samom okamžiku, jak prijal kňazské svätenia, uchvátil ho ten zlý duch, ktorý bol z neho vypudený, a neprestal ho trápiť, kým z neho dušu nevyhnal.

PETER: "Vidno, že tento muž boží vnikal i do taj-

ných úradov Božích, keďže poznal, že preto ten klerík bol vydaný do moci diabla, aby sa neopovážil vstúpiť do svätého úradu kňazského.”

GREGOR: “Prečože by nebol mohol znat’ tajné úrady Božie, keď zachovával prikázania Božie, jako je napísané, že kto sa pridrží Pána, je s Ním jeden duch.” (I. Kor. 6, 17.)

PETER: “Jestli ten, kto sa Pána pridrží, je s Pánom jeden duch, prečo ten samý slávny kazateľ (sv. Pavol.) zase hovorí: — Ktože poznal smysel Pánov, alebo ktože Mu bol radcom? — (Rím. 11, 34.) Veľmi sa tedy zdá, že to sa nesrovnáva, aby človek neznal smyslu toho, s ktorým sa stal za jedno.”

GREGOR: “Dokial’ svätí mužovia sú spojení s Pánom, nenie možné, žeby neznali smyslu Pánovho. Ved’ ten istý apoštol tiež povedá: — Kto z ľudí vie, čo je v človeku, iba duch človeka, ktorý je v ňom? Tak ani to, čo je Božie, nikto nezná, iba Duch Boží. — (I. Kor. 2, 11.) A žeby dokázal to, že zná, čo je Božie, pridal: — No, my sme nedostali ducha tohoto sveta, ale Ducha, ktorý je z Boha. — (I. Kor. 2, 12.) Preto zase hovorí: — Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca ľudského nevstúpilo, čo Boh prihotovil tým, ktorí ho milujú: avšak nám to zjavil Boh skrze Svojho Ducha. — (I. Kor. 2, 9—10.)

PETER: “Ak tedy tomuto apoštolovi bolo zjavené Duchom Božím, čo je Božie, jakože on mohol pridávať k tomu, čo povedal, a síce: — Ó, hlbokosť bohatstva, múdrosti a vedomosti Božej! Jaké nepochopiteľné sú Jeho súdy a nevyspytatelné Jeho cesty! — (Rím. 11, 33.)

A keď toto hovorím, napadá ma zase iná otázka, bo prorok Dávid vraví Pánovi: — Svojimi ústami rozprával som o všetkých súdoch Tvojich úst. — (Žalm. 118, 13.) A keďže znat’ niečo, nenie tak veľa, ako i úsudok o tom vyniesť, prečože tedy sv. Pavol volá súdy Božie nepochopiteľné, a Dávid dosvedčuje, že on ich všetky i znal i o nich svojimi ústami vyprával.”

GREGOR: "I na jedno i na druhé som ti povyše v krátkosti odpovedal, a síce: dokial' svätí mužovia sú spojení s Pánom Bohom, nemožno, žeby neznali smyslu Pánovho. Ved' všetci, ktorí s nábožnou oddanosťou hľadajú Boha, sú práve v tom spojení s Bohom; ale kým ich ešte tlačí ťarcha porušiteľného tela, nie sú s Bohom v jedno. A preto ľudia znajú tajné súdy Božie len nakoľko sú s Bohom spojení, ale nakoľko sú od Neho odlúčení, neznajú ich. Nuž tedy, preto že ešte neprenikajú dokonale tajomstvá Božie, povedajú, že Jeho súdy sú nepochopiteľné. Avšak tí, ktorí svojím srdcom sa Boha držia, a týmto spôsobom, buď skrze výroky Svätého Písma, buď skrze tajné zjavenia znajú toľko, koľko im bolo dané: takto môžu tie veci i vedieť i o nich vyprávať. A tak, tie súdy Božie, ktoré Boh drží v tajnosti, neznajú, ale tie, ktoré im Boh zjaví, vedia. Preto, keď prorok Dávid povedal: — Svojimi ústami vyprával som o všetkých súdoch, — hneď dodal: — Tvojich úst, — jako by bol chcel povedať: — Tie súdy, ktoré si mi, Bože, oznámil, mohol som ja znáť, ale isteže tie, ktoré nám sám nezvestuješ, bez pochyby skrývaš pred naším poznaním.

Srovnáva sa veru výrok prorocký a apoštolský, bo súdy Božie sú zaiste nepochopiteľné, ale ktoré boli zjavené Jeho ústami, o tých ľudské ústa môžu vyprávať, pokiaľ čo Boh zjavil, to ľudia môžu znáť, ale čo Boh skrýva pred nimi, to nemôžu vedieť."

PETER: "Namietkou mojej otázky včul sa stala vec jasnou. A teraz, prosím, vyprávaj ďalej o podivuhodných skutkoch tohoto muža, jestli ešte sú nejaké."

HLAVA XVII.

JAKO SV. BENEDIKT PREDPOVEDAL ZBÚRANIE SVOJHO KLÁŠTORA.

GREGOR: Istý veľkomožný pán, menom Teoprobus na pokyn Otca Benedikta stal sa mníchom, a pre svoj vzorný život požíval u neho veľkú priateľskú dôveru. Keď

jedného dňa Teoprobus vošiel do izby sv. Benedikta, našiel ho prehorko plakať. A keď tam dost' dlho stál, i videl, že muž boží neprestáva plakať, a že neplače na modlitbe jako to obyčajne robieval, ale z pohnútky veľkého žiaľu, i spýtal sa ho, čo je príčina jeho plaču. Muž boží hneď mu odpovedal:

“Celý tento kláštor, ktorý som postavil, so všetkým, čo som bratom pripravil, z nevyskúmatel'ných súdov Božích bude vydaný národom. A sotva som mohol dostať milosť, aby sa mi zachovaly aspoň duše na tomto mieste.”

Čo Teoprobus vtedy počul, to my včul vidíme, keď vieme, že jeho kláštor bol od Longobardov len nedávno (r. 580.) spustošený. Totižto, nedávno tomu, v noci, keď bratia odpočívali, títo Longobardovia vlámali sa do kláštora, a v ňom všetko vyplienili, ale nemohli sa tu zmôcť ani jedného človeka. Splnil tedy Všemohúci Boh, čo prisľúbil Svojemu vernému sluhovi Benediktovi, že hocaj hmotné veci vydá národom, predsa duše zachráni. V tejto okolnosti sv. Benedikt zdá sa mi byť druhým sv. Pavlom, ktorému na potešenie Boh daroval život všetkých, ktorí s ním boli, keď sa loď stroskotala so všetkými vecmi.

HLAVA XVIII.

JAKO MUŽ BOŽÍ POZNAL, ŽE ISTÝ MLADÍK SI SCHOVAL BEDNU VÍNA.

Raz tiež sa stalo, že náš Exhilarat, ktorého si poznal jako mnícha, bol poslaný od svojho pána, aby dopravil mužovi božiemu do kláštora dve drevené nádoby plné vína, ktoré sa obyčajne volajú bedničky. Jednu z nich Exhilarat správne došikoval sv. Benediktovi, ale druhú schoval si kdesi na ceste. Tu muž boží, ktorému nezostalo tajné, ani čo sa stalo v jeho neprítomnosti, vd'áčne prijal tú jednu bedničku vína, ale napomenul odchádzajúceho mladíka, hovoriac:

“Synu, daj pozor, žeby si nepil z tej bedničky, ktorú si

sebe schoval, ale opatrne ju nahní, a uvidíš, čo je v nej.”

Nato odišiel zahanbený mladík od muža božieho, a keď sa vrátil na miesto, kde ukryl bednu s vínom, chcel sa naozaj presvedčiť o tom, čo počul od sv. Benedikta. I jakonáhle nahnul bedničku, hneď z nej vyliezol had. V tomto okamžení mladík Exhilarat zľakol sa toho zla, ktorého sa dopustil, z tej príčiny, že našiel hada vo víne.

HLAVA XIX.

JAK MUŽ BOŽÍ POZNAL, ŽE JEHO MNÍCH POTAJOMNE PRIJAL ŠATKY.

Ned'aleko od kláštora bola dedina, v ktorej veľké množstvo obyvateľstva bolo kázaním Benediktovým obrátené od modloslužby na vieru Kristovu. Tam žily isté zbcžné mnišky, ktorým sv. Benedikt často posielal svojich bratov, aby ich v duchovnom živote vynaučovali.

Istého dňa zase tam poslal jedného zo svojich mníchov, ktorý po vyučovaní na prosbu mnišiek prijal od nich šatky a schoval si ich za nádra. Jakonáhle sa vrátil do kláštora, začal ho muž boží čo najprísnejšie kárať slovami:

“Jakože vošla neprávnosť za tvoje nádra!?”

Mních zostal jako omráčený, a natoľko zabudol to, čo vykonal, že ani nevedel, prečo je káraný. Tu sv. Benedikt mu hovorí:

“Či som ja tam nebol prítomný, keď si od služobníc Božích prijal šatky a strčil za nádra?”

Nato padol mu ten brat hneď k nohám a oľutoval svoju hlúposť. A tie šatky, ktoré mal skryté za nádrami, zahodil.

HLAVA XX.

JAKO SV. BENEDIKT POZNAL PYŠNÉ MYŠLIENKY JEDNÉHO MLADÉHO MNÍCHA.

Keď raz Ctihodný Otec Benedikt už za večernej hodiny požíval pokrm, držal mu u stolu lampku jeden mních, ktorý bol synom istého advokáta. Tu medzitým, čo muž

·S·B·N·E·D·I·C·T·V·S·D·I·S·C·I·P·V·L·V·M·B·P·L·A·C·I·D·V·M·
·A·D·P·R·O·M·V·L·G·A·N·D·A·M·
·R·E·G·V·L·A·M·I·N·S·I·C·I·L·I·A·M·
·T·R·A·N·S·M·I·T·T·I·T·

Sv. Benedikt posielala sv. Placida (Milana) na missie do Sicilii.

boží jedol, tento mních, ktorý mu posluhoval lampkou, začal duchom pýchy vo svojom srdci mlčky dúmať a vo svojej mysli povedal si toto:

“Kto je tento, pri ktorom tu stojím, držím lampku a mu posluhujem pri večere? A čo som ja, žeby som mu posluhoval?”

Muž boží hneď sa obrátil ku nemu a káral ho slovami:

“Prežehnaj svoje srdce svätým krížom, bratu! Čože je to, čo si myslíš? Prežehnaj svoje srdce svätým krížom!”

Nato zavolať bratov a hneď im dal rozkaz, aby mu vzali lampu z ruky. A jemu rozkázal, žeby ustúpil od posluhovania. Sám však celý ostatný čas sedel ticho.

Keď sa bratia potom pýtali toho mnícha, čo to mal v srdci, vyrozprával im jedno za druhým, ako sa nadýmal duchom pýchy a ako povedal slová mlčky vo svojom srdci proti mužovi božiemu. Z tohoto všetci jasno poznali, že Ctihodnému Benediktovi nemôže byť nič tajné, keďže v jeho uchu i slová myšlienky zavznievaly.

HLAVA XXI.

JAKO POČAS HLADU NAŠLO SA PRED KLÁŠTOROM DVESTO KORCOV MÚKY.

Za onoho času (asi v roku 538.) nastal v tomto kraji, v Kampanii hlad, a preto bol tam veľký nedostatok potravín. Už ani v kláštore sv. Benedikta nebolo pšenice. Áno, už temer všetok chlieb sa minul, tak že nezostalo len päť chlebov pre bratov na obed. Keď Ctihodný Otec Benedikt videl svojich mníchov, že sú preto smutní, snažil sa ich malomyselnosť napraviť láskavými slovami a sľubom ich tešiť.

“Prečo váš duch,” povedal im, “je smutný pre nedostatok chleba? Dnes, pravda, máte málo chleba, ale zajtra budete ho mať v hojnosti.”

Na druhý deň našli u dveri kláštora dvesto korcov múky v mechoch, a skrze koho dopravil ich sem Všemohúci.

Boh, zostalo až do dneska neznámo. Keď toto bratia videli, d'akovali za to Pánu Bohu, a včul, z tejto im poskytnutej hojnosti naučili sa, že nemajú pochybovať v pomoc Božiu v núdzi.

PETER: "Povedz mi, prosím ťa, či sa má veriť, že tento služobník Boží mal stále prorockého ducha, a či len časom ten duch naplňoval jeho myseľ."

GREGOR: "Duch prorocký, Petre, neožiaruje stále rozum prorokov, lebo jako svätý Ján Evanjelista píše o Svätom Duchu, On dýcha, kade chce, (Ján 3, 8.) a treba nám vedieť, že Duch Svätý dýcha, kedy chce. A z tej príčiny i prorok Natan, keď sa ho kráľ pýtal, či má stávať chrám, najprv mu to dovolil, ale potom mu to zakázal. (Srov. 2. Kráľ. 7, 3-5.) Preto tedy i prorok Elizeus, keď spatril ženu plakať, a nevedel, prečo plače, povedal svojemu sluhovi, ktorý ju odháňal od neho: "Daj jej pokoj, lebo jej duša je v trpkosti, a Pán to zatajil predomnou a neoznámil mi to." (4 Kráľ. 4, 27.)"

Takto robí Všemohúci Boh vo Svojej veľkej a prozreteľnej láske, lebo tým, že raz dáva ducha prorockého a raz ho odníma, pozdvihuje srdce prorokov do výšky a zároveň ho udržuje v pokore, aby proroci poznali, že čo sú z Boha, keď dostali Ducha Svätého, a čo sú sami od seba, keď zase nemajú prorockého ducha."

PETER: "Že skutočne je tak, ako hovoríš, dosvedčuje zdravý rozum, ale prosím, vyprávaj ďalej o Ctihodnom Otcovi Benediktovi, na čo sa ešte pamätáš."

HLAVA XXII.

JAKO SV. BENEDIKT VO SNE NAZNAČIL PLÁNY PRE STAVBU TERRACINSKÉHO KLÁŠTORA.

GREGOR: Inokedy zase prosil sv. Benedikta istý nábožný človek, aby mu poslal svojich učeníkov, ktorí by na jeho majetku, blízko mesta Terraciny vystavili kláštor. On vyhovel tejto prosbe, a bratom, ktorých tam poslal,

ustanovil opáta a priora. A keď sa títo vydávali na cestu, sľúbil im, hovoriac: "Id'te, a ja pridem vtedy a vtedy a ukážem vám, na ktorom mieste máte vystaviť kostol, na ktorom jedáľňu a ostatné potrebné miestnosti". Nato dal im svoje požehnanie, a oni odcestovali. Keď tam došli, pripravili všetko, čo uznali za potrebné pre tých bratov, ktorí mali dojsť s Vysokodôstojným Otcom Benediktom, a túžobne očakávali čas jeho príchodu. I stalo sa, že v tú samú noc, po ktorej prisľúbený deň nastával, ukázal sa vo sne sv. Benedikt tomu sluhovi božiemu, ktorý bol ustanovený za opáta, a tiež priorovi, a podrobne im označil jednotlivé miesta, kde čo majú postaviť. Nato keď oba vstali zo spánku, vyrozprávali jeden druhému, čo videli. Avšak nie celkom dôverovali tomuto videniu, a preto očakávali muža božieho jak im bol prisľúbil. A keďže on v ustanovený deň neprišiel, smutní išli k nemu a hovorili: "Očakávali sme, že prideš, Otče, jako si nám sľúbil, a že nám ukážeš, kde čo máme postaviť. No, neprišiel si."

On im nato vraví: "Čože to, bratia, čo hovoríte? Či som ja neprišiel jako som sľúbil?"

A keď sa ho pýtali, kedy prišiel, odpovedal: "Či som sa ja vám dvom nezjavil vo spánku a neoznačil som vám jednotlivé miesta pre stavbu? Id'te, a jako ste videli, tak stávajú všetky miestnosti kláštora."

Keď toto počuli, úžasne sa čudovali nad tým, a vratiac sa na spomenutý majetok, vystavili všetky miestnosti kláštora dl'a toho, jak im bolo vysvetlené vo videní.

PETER: "Rád by som vedel, jak sa to mohlo stať, že cez takúto vzdialenosť bol im. sv. Benedikt prítomný, a že vo spánku dal im vysvetlenie, ktoré oni vo videní mohli počuť a pochopiť."

GREGOR: "Prečože, Petre, začínaš pochybovať o tom, keď skúmaš spôsob tejto udalosti? Ved' dozaista je paterné, že duch je pohyblivejšej prirodzenosti ako telo. Tiež i zo svedoctva Svätého Písma vieme, že istý prorok bol z Judska razom uchvatený, a i s jedlom prenesený do

zeme chaldejskej, kde, jakonáhle tedy tým jedlom občerstvil iného proroka, hneď v tom samom okamžení bol v Judsku. (Dan. 14, 32. 38.) Nuž keďže prorok Habakuk mohol telesne v jednom okamžení tak ďaleko ísť, aby zaniesol jedlo, ký div, že svätý Otec Benedikt dostal dar, žeby v duchu išiel ku bratom, a vo spánku ich duchu zvestoval potrebné veci! A tak, jako prorok Habakuk telesne išiel za účelom telesného pokrmu, sv. Benedikt zase svojím duchom išiel za účelom vystaviť ústav duchovného života.

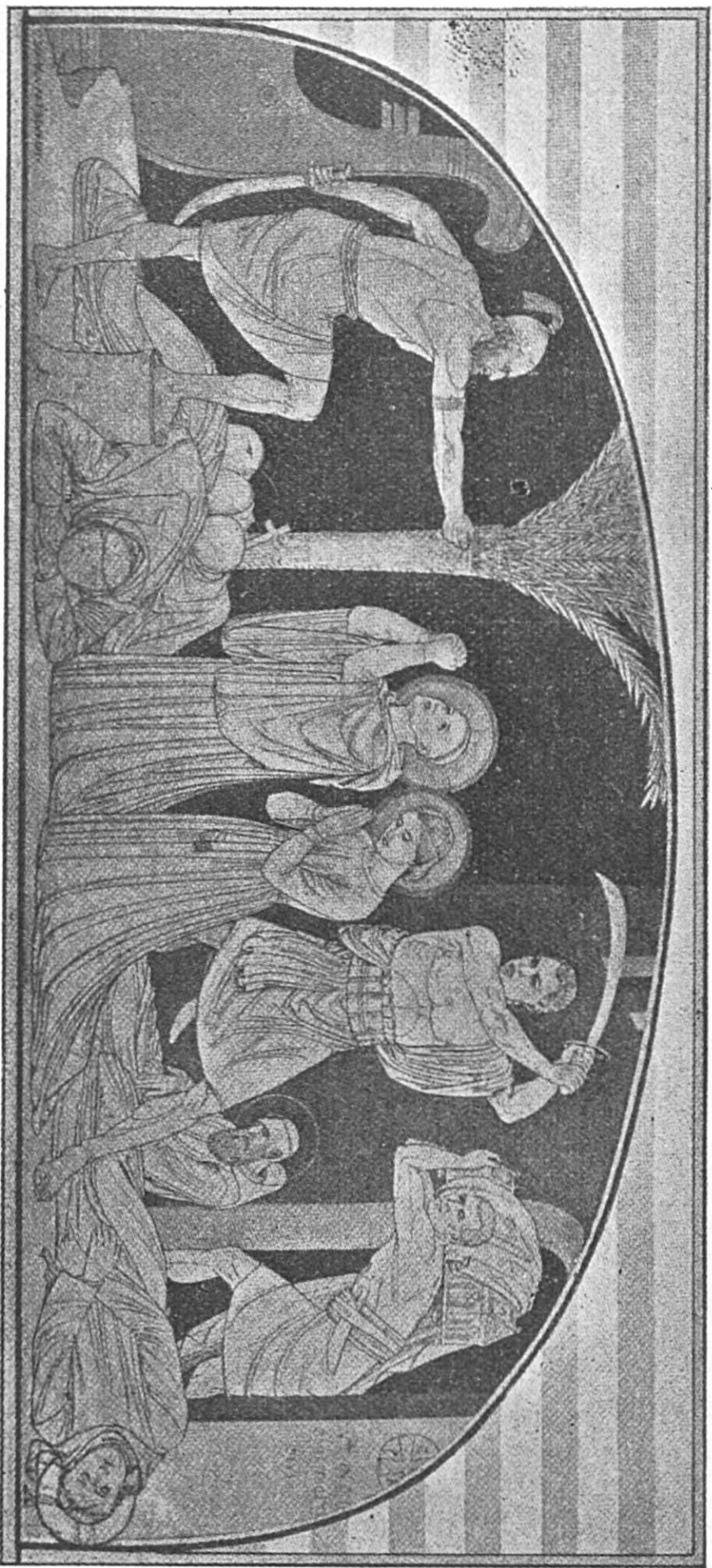
PETER: "Priznám sa, že tvoje vysvetlenie sňalo všetkú pochybnosť s mojej mysle. Avšak včul by som chcel vedieť, jaký bol sv. Benedikt v reči pospolitého obcovania.

HLAVA XXIII.

O MNIŠKÁCH, KTORÉ BOLY PO SMRTI ZBAVENÉ CIRKEVNÉHO TRESTU.

GREGOR: Jeho reči, Petre, ani v pospolitom obcovaní neboly prázdne vážnosti a dokonalosti, bo kým jeho srdce bolo pozdvíhnuté k nebi, z jeho úst nevyšlo ani jedno márne slovo. A jestliže mu bolo treba dakedy povedať niečo, nepovedal to, ako by chcel práve rozhodovať, lež skôr upozorniť. Taká veru dokonalá bola jeho reč, že nepovedal nič absolútne a nepodajne, lež predniesol len svoju mienku.

Ned'aleko od kláštora sv. Benedikta nuž žily vo svojom dome jakési dve mnišky, ktoré pochádzaly z vysokého panského rodu. Pre svoje všedné potreby zamestnávaly istého zbožného človeka. Avšak, jako často u mnohých šľachetnosť rodu plodí nešľachetnosť mysle, tak že té osoby, ktoré nemôžu zabudnúť, že kedysi vo svete byly viac od ostatných ľudí, nevedia sa dost' ponižovať: práve tak i spomenuté mnišky nedržaly svojho jazyka na úzde tak dokonale, ako maly podľa svojho stavu. I svojimi neopaternými rečami často popudzovaly ku hnevu toho zbožného človeka, ktorý sa im verne staral o všetké ich časné potreby. A keďže on od nich toto už dlhší čas trpezlivo snášal, konečne za-

Sv. Placid, opát dáva život za vieru Kristovu so svojimi rodnými bratmi a so svojou sestrou Flaviou. Spolu s ním zomrelo 30 mníchov, ktorým bol ustanovený za opáta od sv. Benedikta.

šiel ku sv. Benediktovi, a ponosoval sa mu, že koľko potupných slov musí od nich trpeť. Muž boží ho vypočul a hneď mniškám dal rozkaz slovami: "Napravte svoj jazyk, a jestli sa nepolepšíte, vyobcujem vás z Cirkvi."

Týmto ešte nevyniesol nad nimi výrok vyobcovania, ale dal im dobrú výstrahu. Avšak této mnišky neopustily svojho starého zlovyku. I stalo sa, že po nejakom čase obe zomrely a byly pochované v kostole.

Keď v tomto kostole slúžila sa slávna sv. omša, diakon podľa zvyku ohlasoval: "Jestli je tu niekto vyobcovaný, nech sa vzdiali!" V tom okamžení ošetrovatel'ka tých mnišiek, ktorá za ne obetovala pri omši dar Pánu Bohu, videla ich jako vstaly zo svojich hrobov a odchádzaly von z kostola. A keďže toto častejšie videla, jak na volanie diakona vychádzaly, a že nemohly zostať v kostole počas omši, prišlo jej na um, čo im sv. Benedikt odkázal, keď ešte žily. Totižto, jak ich napomenul, že budú vyobcované, jestli neapravia svoje mravy a svoje slová.

Hneď nato s veľkým zármutkom oznámili božiemu mužovi túto udalosť, ktorý bez meškania vlastnoručne dal im obetný dar, a povedal: "Id'te, a dajte za ne obetovať Pánu Bohu tento dar, a nebudú naďalej vyobcované."

Keď tedy bol za ne pri omši tento dar obetovaný, a diakon zase dl'a obyčaja volal, aby vyobcovaní opustili kostol, nebolo už ich vidieť vychádzať z kostola. Z tohoto nepochybne sa poznalo, že prostredníctvom služobníka božieho dostalo sa tým mniškám od Pána Boha cirkevného spojenia, keďže už viac neodchádzaly s vyobcovanými z kostola.

PETER: "Veľmi je podivné, že Benedikt, hocaj úctyhodný a svätý, ale predsa ešte v tomto hriešnom tele žijúci, mohol od trestu oslobodiť duše, ktoré už byly postavené pred neviditeľný súd Boží!"

GREGOR: A či nebol ešte v tom samom tele, Petre, ten, ktorý počul slová: "Čokol'vek sviažeš na zemi, bude sviazané i na nebesách; a čokol'vek rozviažeš na zemi, bude

rozviazané i na nebesách.” (Mat. 16, 19.) Na jeho mieste včul dostáva sa moc i zaviazovať a rozviazovať tým, ktorí majú spravovanie úradu pastierskeho vo viere a mravoch. Pravda, aby človek zo zeme stvorený dostal takú moc, Stvoriteľ neba i zeme prišiel z neba na zem. A preto, aby človek mohol vynášať súd aj nad duchami, Boh ráčil mu dať tú milosť, že pre neho stal sa Človekom. Ponevác práve týmto bola naša slabosť povýšená nad seba, že Moc Božia stala sa slabou níže Seba.

PETER: “Múdrosť tvojho vysvetlenia správne poukazuje na moc týchto zázrakov.

HLAVA XXIV.

JAKO MLADÉHO POCHOVANÉHO MNÍCHA ZEM VYVRHLA Z HROBU.

GREGOR: Tiež raz sa stalo, že jakýsi mladý mních z premrštenej lásky ku svojim rodičom opustil kláštor bez dovolenia a išiel domov. Avšak sotva prišiel domov, toho samého dňa zomrel. A keď ho pochovali, na druhý deň našli jeho telo vyvrhnuté z hrobu. Nato zase ho pochovali, lež zase na druhý deň našli ho, ako predtým, von vyhodeného a nepochovaného. Vtedy hneď išli s veľkým zármutkom jeho rodičia ku sv. Otcovi Benediktovi, a na kolenách ho prosili s plačom, aby zomrelému dal svoju milosť.

Muž boží im hneď vtedy dal so svojou vlastnou rukou Telo Pána, a povedal im: “Id’te, a toto Telo Pána s veľkou úctivosťou položte na jeho prsia a tak ho pochovajte.”

A keď to urobili, zem prijala jeho pochované telo a nikdy viac ho nevyhodila. Z tohoto môžeš poznať, Petre, jak veľké zásluhy mal ten sv. muž Benedikt u Pána nášeho Ježiša Krista, keďže telo tohoto i zem vyvrhla, ktorý nemal milosti sv. Benedikta.

PETER: “Zaiste to jasno poznávam, ale pritom veľmi žasnem.”

HLAVA XXV.

O MNÍCHOVI, KTORÝ NEVĎAČNE OPUSTIL KLÁŠTOR, A JAK SA MU DIABOL POSTAVIL DO CESTY.

GREGOR: Istý mních oddal sa duchu vrtkavosti, a preto nechcel ďalej zostať v kláštore. I hocaj často ho muž boží, sv. Benedikt napomínal a dohovárал mu on predsa nechcel zostať v kláštore na žiaden spôsob. Stále svojimi prosbami naliehal, aby bol prepustený.

Konečne jeho prílišné dotieranie jedného dňa natol'ko sa zošklivilo Ctihodnému Otcovi Benediktovi, že nevoľne mu rozkázal, aby odišiel. Lež sotva mních vykročil z kláštora, postavil sa mu v ceste diabol s otvoreným pyskom. A keďže diabol, ktorý sa mu zjavil, chcel ho zhltnuť, on začal sa celý triasť a zdesene na raty volal: "Pomoc, pomoc, bo tento diabol chce ma zožrať!"

Na tento krik bratia chytró pribehli, lenže oni diabla nevideli. Nato strašne sa trasúceho mnícha vzali nazpät' do kláštora, a on hneď složil sľub, že už nikdy viac neopustí kláštor. I od tohoto času zadržal svoj sľub.

Zaiste na modlitbu sv. Benedikta spatril mních diabla, jako išiel proti nemu, predtým však ho nevidomky nasledoval.

HLAVA XXVI.

O UZDRAVENÍ PORAZENÉHO.

Avšak dumám, že nesmiem ani to zamlčať, čo som sa dozvedel z reči slávneho muža Antonia. On mi rozpráva, jak chlapec jeho otca bol chorý na porážku. Jeho stav bol taký hrozný, že mu vlasy z hlavy vypadaly, koža opuchla a vtedy na ňom hnisaly. Nato poslal ho otec ku mužovi božiemu Benediktovi, a v tom samom okamžiku prinavrátilo sa mu predošlé zdravie.

HLAVA XXVII.

JAKO ZÁZRAČNE BOL VRÁTENÝ DLH VERITEĽOVI.

Ani toto nechcem zamlčať, čo jeho učeník, menom Peregrin často vyprával. Totižto, istého dňa jakýsi nábožný človek, ktorého tlačila ťarcha dlhu, pomyslel si, že jediný spôsob bude, aby zašiel ku sv. Benediktovi a jemu sveril túto svoju nutnú dlžobnú potrebu.

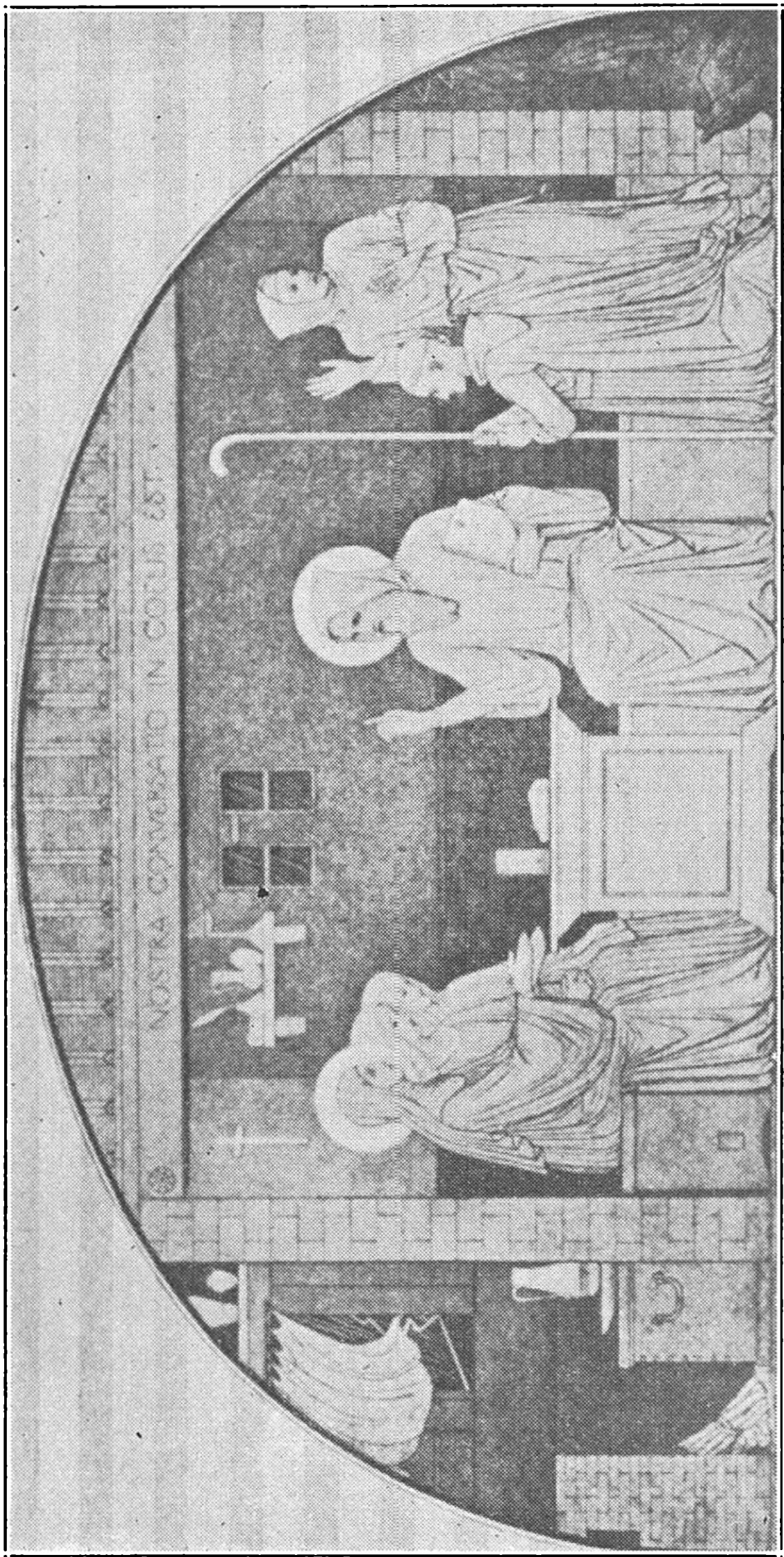
Došiel tedy do kláštora a našiel služobníka Všemožúceho Boha. I sťažoval sa mu, jak kruto ho prenasleduje jeho veriteľ za dvanásť zlatých dlhu. Čtihodný Otec Benedikt povedal mu nato, že nemá dvanásť zlatých, ale predsa chcel ho potešiť i láskavo mu povedal: "Id', a o dva dni dojdi nazpäť, bo nemám dnes, čo by som ti chcel dať!"

Po této dní, ako vždy, oddal sa modlitbe. Keď na tretí deň vrátil sa utrápený dlžník: nenazdajky našlo sa v kláštore na bedne, ktorá bola plná zrna, trinásť zlatých.

Muž boží rozkázal doniesť té peniaze a dal ich ztrápenému žiadateľovi, so slovami, aby dvanástimi zaplatil svoj dlh a trinástu, žeby si schoval pre svoje potreby.

Avšak včul sa vrátiť k tým veciam, o ktorých som sa dozvedel od jeho učeníkov, ktorých som spomenul na začiatku tejto knihy.

Nejaký človek musel veľa trpeť pre závisť svojho nepriateľa, ktorý tak d'aleko išiel vo svojej nenávisti, že mu potajomky namiešal jedu do nápoja. A hocaj ten jed nemohol usmrtiť toho človeka, predsa zmenil mu barvu kože, tak že sa mu po celom tele ukázaly strakaté škvrny, ktoré sa podobaly prašivine (malomocenstvu). Avšak priviedli toho človeka ku božiemu služobníkovi, Benediktovi, a veľmi skoro bol uzdravený, bo jakonáhle dotknul sa ho sv. Benedikt, zmizly mu s kože všetky výražky.

Sv. Benedikt poučuje ctih. sestry o ceste do neba.

HLAVA XXVIII.

JAKO FLAŠKA PADLA NA SKALU A NEROZBILA SA.

V tom čase, kedy Kampania hrozne trpela na nedostatok životných potravín, muž boží rozdal rozličným núdznym všetko, čo mal v kláštore, tak že skoro ničoho nezostalo v sklade iba máličko oleja vo fľaške. Tu prišiel istý podjahan, menom Agapit a snažne prosil, či by nemohol dostať trochu oleja. Muž boží, sv. Benedikt, ktorý si zaumienil všetko rozdať na zemi, aby si všetko v nebi uschoval, rozkázal dať prosiacemu podjahnovi toho trochu oleja, čo ešte vo fľaške zostalo. Avšak mních, ktorý mal na starosti sklad, hocaj iste počul slová rozkazu, predsa odložil ich vyplniť.

Sv. Benedikt sa ho za chvíľku spýtal, či dal, čo mal rozkázané, on odpovedal, že veru nie; bo že jestli by bol dal, bratom by nič nebolo zostalo. Nato rozhneval sa sv. Benedikt, a druhým bratom dal rozkaz, žeby tú fľašku s trošku olejom hneď vyhodili von oblokom, aby skrze neposlušnosť nič nezostalo v kláštore. A tak sa stalo.

Avšak tu pod týmto oblokom vyčnievala veľká, ozrutná a skalnatá roklina, a preto vyhodená fľaška padla na skalú, ale veru zostala nerozbitá jako by ani nehola hodená o skalú, tak že sa ani nerozbila, ani sa olej nevyliat.

Nato muž boží rozkázal tú fľašku priniest a celú dať žiadajúcemu. Potom svolal bratov a pred všetkými začal dohovárať neposlušnému mníchovi pre jeho nevernosť a pýchu.

HLAVA XXIX.

JAKO PRÁZDNY SUD NAPLNIL SA OLEJOM.

Potom, keď už dost vykričal sv. Benedikt tohoto mnícha, išiel sa modliť s ostatnými svojimi bratmi. A práve v tej miestnosti kde sa s bratmi modlil, bol prázdny prikrytý sud od oleja. Keď už muž boží dlho sa modlil, naraz

začalo sa víko na sude zdvíhať následkom pribývajúceho oleja. A keď víko sňali, oleja pribývalo viac a viac, tak že až z povrchu suda pretekal a zalial dlážku miestnosti, kde kl'áčali.

Jakonáhle spatril toto služobník boží, Benedikt, hneď sa prestal modliť, a práve vtedy i olej prestal tiecť dolu na dlážku. Potom v dlhej reči napomínal nedôverčivého a neposlušného mnícha, aby sa naučil, že jak je treba mať vieru a pokoru. A naozaj tento brat spasitelne pokáraný hanbil sa za svoj čin, keďže sv. Benedikt zázrakom dokázal všemožúcnosť Božiu, ktorú spomínal mu už vtedy, keď mu dával rozkaz.

A od tejto chvíle už nik nemohol pochybovať v prisľubeniach toho, ktorý naraz za flašku oleja skoro prázdnu nahradil celý sud oleja.

HLAVA XXX.

JAKO BOL MNÍCH OSLOBODENÝ OD DIABLA.

Jedného dňa, keď sv. Benedikt išiel do kostola sv. Jána, ktorý stál na samom vrchu hory, potkal diabla v podobe zverolekára, ktorý niesol roh s medecinou a trojnôšku.

— Kdeže ideš, — pýtal sa ho muž boží. On odpovedal: — Tam ku tvojim bratom, počastovať ich nápojom.

A tak sv. Benedikt ďalej kráčal na modlitbu, ktorú keď dokončil, ponáhl'al sa nazpäť. Medzitým však zlý duch prišiel ku istému staršiemu bratovi, ktorý načieral vodu, a hneď doňho vošiel. Hodil ho na zem a hrozne ho trápil. V tom práve muž boží vrátil sa s modlitby a keď spatril, jak sa mních ťažko trápi, dal mu jednu po pysku, a hneď ho opustil zlý duch, ktorý sa do neho nikdy viac neopovážil vrátiť.

PETER: Rád by som vedieť, či sv. Benedikt konal takéto veľké zázraky vždy svojou modlitbou, a či tiež jednoduchým pokynom moci svojej vôle.

GREGOR: Tí, ktorí úprimným duchom sú oddaní Bohu dl'a toho, jako žiadajú okolnosti, robia divy obyčajne obojím spôsobom, tak že robia tie zázraky niekedy svojou modlitbou a niekedy svojou mocou, jako to sv. Ján hovorí: "Ktoríkoľvek Ho prijali, dal im moc stat' sa synami Božími." (Ján 1, 12.) A keďže z tejto moci stali sa synami Božími, ký div, že svojou mocou môžu konat' zázraky! Že tedy skutočne obojím spôsobom môžu konat' zázraky, dosvedčuje sv. Peter, ktorý modlitbou vzkriesil Tabitu, (Skut. ap. 9, 40.) ale luhárov, Ananiáša a Safiru výčitkou vydal na smrť. (Skut. ap. 5, 3-5.) Nečítame tu, aby sa sv. Peter bol modlil, žeby ich smrť vzala, ale im vytýkal hriech, ktorého sa boli dopustili. Je tedy istá vec, že svätí konajú zázraky niekedy svojou mocou a niekedy svojou modlitbou, jako sv. Peter týmto výčitkou odňal život, tamtej prinavrátil život modlitbou.

A včul uvediem dva skutky verného služobníka božieho, z ktorých tiež jasne vysvíta, že on bol v stave vykonat' jeden mocou od Boha mu danou a druhý svojou modlitbou.

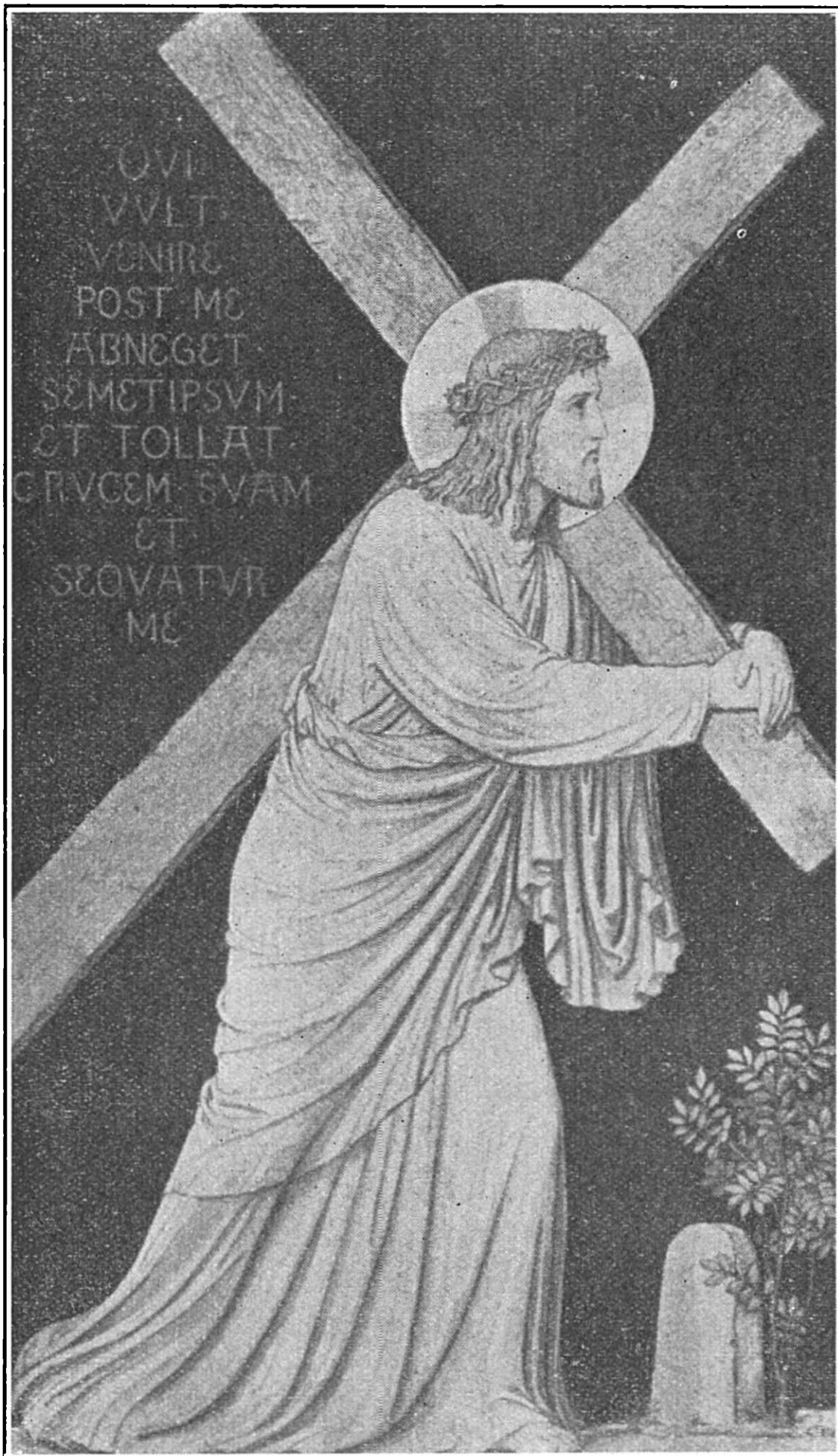
XXXI.

JAKO SPÚTANÝ ROĽNÍK JEDINÝM POHĽADOM SV. BENEDIKTA BOL Z PÚT VYSLOBODENÝ.

Jakýsi Goth, menom Zalla bol privržencom bludu arianov, ktorý za časov ich kráľa Totilu divou ukrutnosťou toho najvyššieho stupňa zúril oproti nábožným osobám Katolíckej Cirkvi, tak že, ktokol'vek, či kňaz alebo mních prišiel mu na oči, nedostal sa živý z jeho rúk.

Jedného tedy dňa, keď bol rozpálený horúčkou pažravosti, besne sa hnal po krádeži všetkých možných vecí. Za týmto účelom chytil tu jedného roľníka a trápil ho hrozne, všetkými možnými mukami. Roľník premožený bol'ast'ami priznal sa, že všetko, čo mal, dal sv. Benediktovi. Takto chcel sa aspoň na chvíľu zbavit' múk a zachrániť si život, v páde že mu jeho tryzniteľ uverí. Zalla vtedy prestal mu-

QUI
VULT
VENIRE
POST ME
ABNEGET
SEMETIPSUM
ET TOLLAT
CRUCEM SVAM
ET
SEQUATUR
ME

“Kračajme po Jeho cestách.” (Predh. sv. Reg.)
SV. BENEDIKT VYZÝVA KU NASLEDOVANIU KRISTA.

čít' sedláka, ale poviazol mu ruky mocnými opratami a hnal ho pred svojím koňom, aby mu ukázal, kto je ten Benedikt, ktorý má jeho majetok. Sedlák sviazanými rukami bežal pred Gothom a viedol ho ku kláštora svätého muža, ktorého našli pred bránou kláštora samého sedet' a čítať. Tu riekol sedlák ukrutnému Zallovi, ktorý ho prenasledoval:

“Hľa, toto je ten Otec Benedikt, o ktorom som hovoril!”

A keď Goth vo svojej besnej nálade zlostne sa pozrel na sv. Benedikta v tej domnienke, že ho svojou zúrivosťou nastraší jako iných ľudí, začal na celé hrdlo divo revať: “Vstaň, vstaň, a vydaj mi sedlákov majetok, čo si dostal!”

Na jeho revanie muž boží hned' odtrhol svoje oči od čítania a pozrel sa na neho a potom na sedláka, ktorý tu stál spútaný. Avšak, jakonáhle sv. Benedikt pozrel na ruky sedlákove, v tom okamžení remene na jeho rukách sa rozviazaly, a to, takou rýchlosťou, že nijakou ľudskou zručnosťou neboly by sa daly tak chytro rozviazať. A keď sedlák, ktorý prišiel spútaný, včul tu stál oslobodený od pút, Zalla celý sa triasol od strachu pred takou veľkou mocou, a padol na zem. Svoju šiju, tvrdú od ukrutností, sklonil ku nohám sv. Benedikta a prosil ho o modlitby.

Svätý muž pritom ani nevstal od svojho čítania, lež zavolať bratov a rozkázal im vziať Gotha do kláštora a pohostiť ho. Keď sa potom Zalla vrátil ku mužovi božiemu, dostal od neho dobré napomenutie, žeby opustil túto svoju šialenú ukrutnosť. Zalla hlboko dojatý a pokorený odišiel, a už nikdy viac sa neopovážil žiadať dačo od sedláka, ktorého sa sv. Benedikt ani prstom nedotknul, ale čírym svojím pohľadom vyslobodil z pút.

Tu, vidíš, Petre, čo som ti povedal, že tí, ktorí verne slúžia Všemožúcemu Bohu, veľaráz môžu konat' zázraky i svojou mocou. Kto tedy sediačky skrotil besnosť divého Gotha a svojím pohľadom rozviazal remene a úzly pút, ktorými boly sviazané ruky nevinného: ten dokazuje tým

zázračným skutkom, že čo zrobil, bolo v jeho moci, jakú dostal od Boha.

Čo, a jaký veľký zázrak učinil sv. Benedikt zase svojou modlitbou, budem včul vyprávať.

HLAVA XXXII.

O VZKRIESENÍ MŔTVEHO.

Keď raz sv. Benedikt vyšiel s bratmi robiť na pole, došiel ku kláštoru jakýsi sedlák, plný žiaľu nad ztratou svojho synáčka, ktorého mrtvolu doniesol v náručí. Tu pýtal sa na Otca Benedikta. A keď mu povedali, že Otec Benedikt mešká s bratmi na poli, hneď položil telo svojho zomrelého synka pred bránu kláštora, a rozčulený od žiaľu, cvalom bežal hľadať Otca Benedikta. Avšak v tomto čase muž boží už sa vracal s bratmi s poľnej roboty. I jako náhle dietka zbavený roľník spatril sv. Benedikta, začal volať:

“Vrat’ mi moje dieťa, vrat’ mi moje dieťa!”

Nato sa zastavil muž boží a povedal: “Či ja som ti odňal syna?”

Roľník povedá: “Je mrtvý, pod’ ho vzkriesiť!”

Jak toto počul služobník boží, veľmi sa zarmutil a riekol:

“Ustup, bratu, ustup! Toto nenie vec naša, ale svätých apoštolov! Čo na nás chceš uvaliť bremeno, ktoré nemožné je nám uniesť!”

Avšak roľník, ktorého srdce prenikal ostrý bôľ, vytrvale prosil, i zaprísaahal sa, že neodíde, kým nevzkriesi jeho dieťa.

Nato pýtal sa ho sv. Benedikt:

“Kde je tvoje dieťa?”

“Tam u brány kláštora leží jeho mrtvola,” odpovedal roľník.

Keď tam tedy muž boží prišiel s bratmi, pokliakol na kolená a naklonil sa nad tieľko dieťaťa. Nato vstal, pozdvihol svoje ruky k nebi a modlil sa:

“Pane, nehľad’ na moje hriechy, ale na vieru tohoto človeka, ktorý tu prosí o vzkriesenie svojho dieťa; i navrať dušu do tohoto tielka, ktorú si z neho vzal!”

Sotva skončil túto modlitbu, navrátila sa duša a hneď celé telo chlapca začalo sa triasť, tak že pred očami všetkých ktorí tu stáli, zázračným záchvatom chvel sa a trhal sebou. Včul sv. Benedikt vzal ho za ruku a odovzdal ho otcovi živého a zdravého.

PETER: Že všetko je tak, jak hovoríš, jasne vidieť, pretože potvrdzuješ svoje slová skutočnými udalosťami. Avšak prosím, povedz mi, či svätí všetko môžu, čo chcú, dostať.

GREGOR: Je isté, že nie, Petre, bo i sv. Benedikt nemal tohoto zázraku vo svojej moci, keďže kľakol na zem a modlil sa, aby ho mohol vykonať.

HLAVA XXXIII.

O ZÁZRAKU JEHO SESTRY ŠKOLASTIKY.

Gregor: Ktože, Petre, stojí vyššie u Boha v tomto živote, ako sv. Pavol, a hocaj tri razy prosil Pána z príčiny svojho telesného ostňa, predsa nemohol v tomto ohľade dosiahnuť, čo chcel.

Preto ti musím rozprávať o Ctihodnom Otcovi Benediktovi, že stalo sa mu v živote niečo, čo chcel, ale nemohol to splniť. Totižto, jeho sestra, menom Školastika, ktorá od svojho detstva bola Všemohúcemu Bohu zasvätená, chodievala raz v roku k nemu. Muž boží schádzaval sa s ňou v blízkom kláštornom dvorci. Istého dňa tedy prišla jako obyčajne, a jej ctihodný brat Benedikt prišiel ku nej s niekoľkými svojimi učeníkmi. Celý deň strávil na modlitbách a vo zbožnom rozhovore, a keď už sa zotmilo, spoločne požili pokrmu.

Keď ešte sedeli u stolu, a vo zbožných rozhovoroch čas sa pretiahol do pozdnej hodiny, prosila ho ctihodná panna, jeho sestra, hovoriac:

— Prosím ťa, žeby si ma neopustil tejto noci, aby sme až do ráno rozprávali niečo o radoťach života nebeského.

On jej nato odpovedal: — Čože to hovoríš, sestro? Ja na žiadon pád nemôžem zostať mimo kláštora.

Nebo bolo vskutku také jasné vtedy, že ani mráčku nebolo vidieť na oblohe. Tu hneď čo ctihodná mniška počula zápornú odpoveď od svojho brata, soplala svoje ruky, složila ich na stôl a sklonila na ne svoju hlavu vo vrúcnej prosbe ku Všemohúcemu Bohu. A keď zdvihla hlavu so stola, nastalo také veľké blýskanie a hromobitie, a strhol sa taký veľký lejak, že ani Ctihodný Benedikt, ani bratia, ktorí s ním boli, nemohli kroku spraviť od práhu domu. Zbožná mniška totiž na svoje ruky sklonila hlavu a na stôl vylievala hojné slzy, a týmito slzami zmenila jasnú oblohu na dážď. Lejak sa spustil odrazu po modlitbe, avšak medzi lejakom a modlitbou bola taká pozoruhodná shoda, že čolen začala hlavu zdvíhať, už hrmelo, nakoľko dostačilo jeden a ten samý okamžik, aby sa hlava pohla, i aby sa dážď spustil.

Včul muž boží videl, že za takéhoto blýskania, hromobitia a veľkého lejaku nemôže sa vrátiť do kláštora, i začal sa ľútostive žalovať, hovoriac:

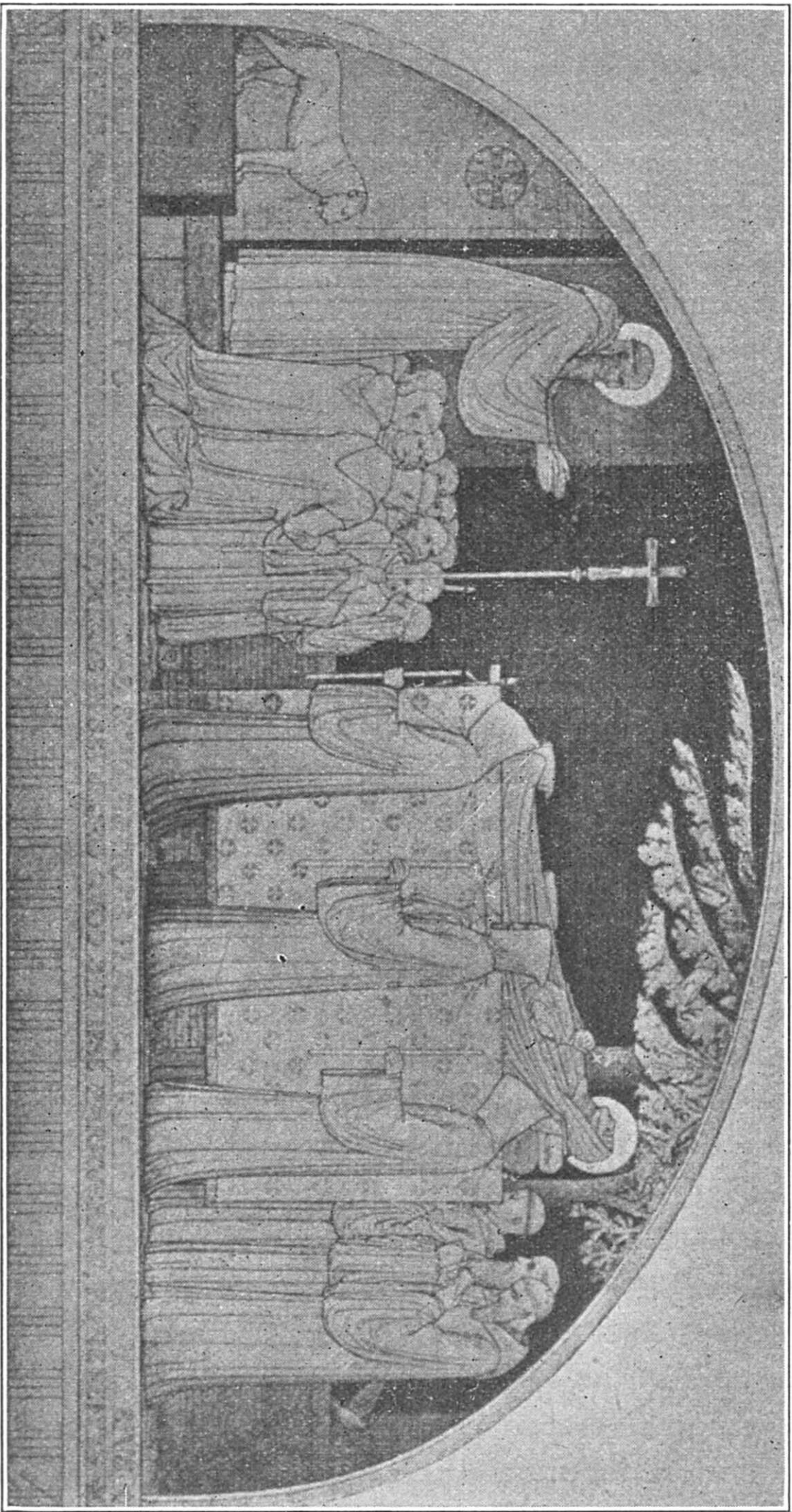
— Odpusť ti Všemohúci Boh, sestro! Čože si to zrobila?!

Ona mu odpovedala:

— Vidíš, prosila som ťa, a nechcel si ma uposlúchnuť, ale keď som prosila svojho Pána, vyslyšal ma. Včul tedy id' si, keď môžeš! Nože, opusť ma, a vráť sa do svojho kláštora!”

Avšak sv. Benedikt nemôhol vyjsť z domu, a preto že nechcel tu zostať dobrovoľne, zostal na tomto mieste proti svojej vôli. A tak sa stalo, že celú noc tu strávili bezo spánku, a svätými rozhovormi o duchovnom živote občerstvili sa ku vzájomnej pomoci.

Povedal som tedy, že sv. Benedikt chcel niečo, ale nemohol dostať, bo keď vezmeme do povahy vôľu ctihodného

TELO SV. ŠKOLASTIKY POCHOVANÉ A ULOŽENÉ DO HROBU.

muža, bez pochyby chcel, aby tá samá jasná chvíľa, v ktorej prišiel, potrvala. Avšak, naproti tomu, čo chcel, postavil sa zázrak, ktorý sa stal mocou Všemohúceho Boha, dl'a vôle svätej panny. Netreba sa tomu ani čudovať, že sv. panna, ktorá túžila vidieť svojho brata, viac zmohla vtedy, ako on sám, bo dl'a slov sv. Jána, Boh je láska, (Ján 4, 8.) a preto, dl'a nanajvýš spravodlivého súdu, ona viac zmohla, bo viac milovala Boha.

PETER: Priznávam sa, že sa mi veľmi páči, čo hovoríš.

HLAVA XXXIV.

JAKO SV. BENEDIKT SPATRIL VO VIDENÍ DUŠU SVOJEJ SESTRY Z TELA VYŠLÚ.

GREGOR: Keď sa na druhý deň odobrala ctihodná mniška, sv. Školastika do svojho kláštora, muž boží, Benedikt vrátil sa do kláštora. A na tretí deň, keď meškal vo svojej izbe s povzdvihnutými očami k nebesiam, spatril dušu svojej sestry z tela vyšlú v podobe holubice vchádzať do tajuplného nebeského raja. Naradovaný nad takouto veľkou jej slávou, vzdával posvätnými spevami a chválami vd'aky Všemohúcemu Bohu, a oznámil jej smrť bratom. Nato hneď vyslal bratov, aby jej telesné pozostatky doniesli do kláštora a uložili do hrobu, ktorý si sám pre seba urobil. Stalo sa, že takýmto spôsobom ani hrob nemohol rozdeliť ich telá, keďže ich duch vždy spolu bol spojený v Bohu.

HLAVA XXXV.

JAKO SV. BENEDIKT VIDEL CELÝ SVET SHRNUTÝ PRED SVOJIMI OČAMI A DUŠU KAPUANSKÉHO BISKUPA, GERMANA NESENÚ DO NEBA.

Raz, dl'a svojho obyčaja zase došiel na návštevu ku sv. Benediktovi istý Servandus, diakon a opát jedného kláštora, ktorý patrilo sv. Benediktovi, a ktorý dal vybudovať na území Kampanie jeden šľachtic, pán Liberius. Často prichádzal

ku sv. Benediktovi tento opát do kláštora, totiž za tým účelom, nakoľko sám tiež bol muž plný múdrosti milosti Božej, žeby slastné slová života večného obapolne si vymieňali a sladký pokrm nebeskej vlasti aspoň v duchu okúsili, keďže ho ešte nemohli požívať v dokonalých radoťach.

Keď už ozaj nadišla hodina nočného odpočinku, ctihodný Benedikt odobral sa do svojej izby v horejšej časti veže, a diakon Servandus uložil sa zase v izbe na spodnej časti, odkiaľ nahor viedly otvorené schody. V časti pred vežou bola väčšia miestnosť, v ktorej spali ich učeníci.

Tu medzitým, čo bratia ešte spali, muž Pánov, Benedikt vstal pred časom nočnej modlitby, a keď stál pri obloku a modlil sa ku Všemohúcemu Bohu, naraz v tejto pozdnej nočnej hodine spatril veľké svetlo, ktoré vyšlo z neba a zaplašilo všetkú nočnú tmu. A touto veľkou žiarou tak sa vyjasnilo, že toto svetlo žiariac do nočnej temnoty, i deň prevyšovalo. Nato tá prepodivná vec nasledovala v tomto videní, že videl, jako sám neskoršie vyprával, pred svojimi očami celý svet shrnutý s'á v jednom slnečnom papršku.

A keď Ctihodný Otec Benedikt svojím bystrým zrakom ešte hľadel na tento jasný lesk, spatril, jako anjeli nesú dušu kapuanského biskupa, Germana v ohnivej guli do neba. I chcel mať svedka tohoto veľkého zázraku, a preto zvolal dva-tri razy mocným hlasom na diakona Servanda jeho menom. Rozčuleny Servandus takým veľkým a neobyčajným volaním muža božieho chytro vyšiel nahor k nemu, a ešte videl malú čiastku tohoto lesku na nebi. A čo on tu stál jako omračený, muž boží rozprával mu jedno za druhým o tomto veľkom zázraku tak, jako sa to všetko stalo.

Nato zaraz poslal rozkaz do kassinského zámku zbožnému mužovi Theoprobovi, aby ešte tejto noci vyslal poslov do mesta Kapuy, aby sa doznal a oznámil, čo je s biskupom Germanom. I stalo sa, že posol našiel naj dôstojnejšieho pána biskupa Germana už mrtvého. Tu vypytoval sa dopodrobne, a soznal, že práve v tomto okamžení zomrel, kedy muž boží Benedikt videl, jako bol nesený do neba.

PETER: Je to prepodivné a veľmi úžasné! A zvlášte toto neide mi do hlavy, jak bolo povedané, že celý svet, sťa v jednom slnečnom paprške bol shrnutý a postavený pred oči sv. Benedikta, bo také čo som nikdy nepoznal vo svojom živote, ba ani si neviem predstaviť, jako sa to môže stať, žeby jediný človek mohol vidieť celý svet.

GREGOR: Dobre si zapamätaj, Petre, čo povedám, že duši, ktorá vidí svojho Stvoriteľa, všetko stvorenie je malé. Ved' jestli duša spatrí dačo, hocaj v tom najmenšom stupni vo svetle Stvoriteľa, stáva sa jej všetko malé, čo je stvorené, bo v tomto svetle tajomného videnia uvoľňuje sa struna ducha, ktorý sa natol'ko zväčšuje v Bohu, že sa veľmi vysoko povznáša nad tento svet. Ba i nad seba samú povznáša sa celá duša človeka v tomto videní. A keďže vo svetle Božom je takto uchvátený nad seba, zvel'aduje sa vo svojej vnútornosti. Včul jak človek vidí seba poniže seba, chápe v tomto stavu svojho povýšenia, že malé je všetko, čo vo svojej poníženosti nemohol pochopiť.

Takto muž boží, keď hľadel na ohnivú gul'u, videl i anjelov, jak sa vracali do neba, čo bez pochyby nemohol to ináče vidieť, iba v Božom svetle. A preto ký div, že on videl pred sebou celý svet shrnutý, keďže bol povznesený osvietením ducha, nachádzal sa mimo sveta! Avšak keď hovorí, že celý svet bol shrnutý pred jeho očami, neznačí to, žeby nebo a zem boly nejakto zmenšené, ale že keď mal videnie a bol uchvátený v Bohu, jeho duch sa natol'ko uvoľnil, že bez ťažkosti mohol vidieť všetko, čo je menšie od Boha. Ved' v tomto svetle, ktoré žiarilo pred jeho telesnými očami, bolo i nád prirodzené svetlo, ktoré osvecovalo vnútro jeho duše za tým účelom, aby mu ukázalo, keď včul bol do výšin nebeských unesený, jak malé je všetko, čo je pozemské.

PETER: Vidím, že mi bolo na väčší ošoh, keďže som nerozumel, čo si povedal, bo pre moju ťarbavosť tvoje vysvetlenie stalo sa celkom jasné. A včul, keď si mi toto tak dobre zaštepil do srdca, prosím, vrat' sa ku poriadku svojho vyprávania.

HLAVA XXXVI.

SV. BENEDIKT SPÍŠAL REGULU PRE MNÍCHOV.

Gregor: Rád by som, Petre, ešte mnoho vyprával o tomto Ctihodnom Otcovi Benediktovi, lež narokom pomieniem niektoré veci, bo sa ponáhľam opísať životy druhých mužov. Avšak nechcem, aby ti zostalo tajné, že ten muž boží medzi toľkými zázrakami, ktorými sa skvel na svete, i slovom náuky nevšedne žiaril. Ved' spísal pre mníchov Regulu, ktorá vyniká rozumnou miernosťou a jasnou rečou. Nuž, kto by chcel podrobne poznať jeho mravy a život, môže najst' v usporiadaní tej Reguly všetky skutky tohože učiteľa, bo svätý muž nijako nemohol ináč učiť, iba tak, ako žil.

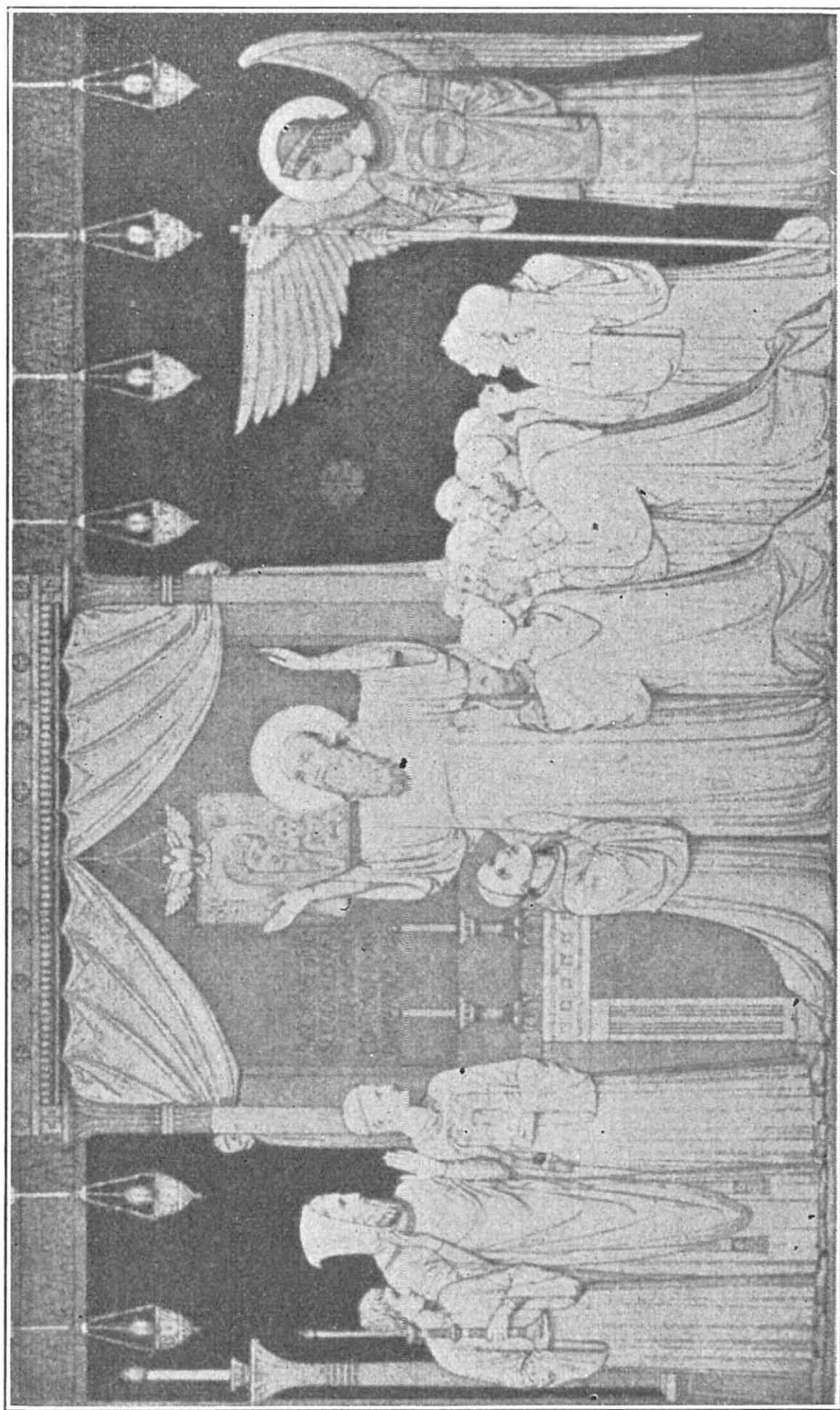
HLAVA XXXVII.

JAKO SV. BENEDIKT PREDPOVEDEL BRATOM SVOJU SMRŤ.

Tohože tedy samého roku, kedy mal sv. Benedikt odísť z tohoto sveta, oznámil muž boží deň svojej presvätej smrti jedným svojim učeníkom, ktorí s ním žili, a druhým d'aleko vzdialeným. Avšak prítomným dal rozkaz, žeby to, čo počuli, zadržali v tajnosti, a vzdialeným udal určitý znak, ktorý dostanú, keď jeho duša vyjde z tela.

Nato, šesť dní pred smrťou rozkázal otvoriť svoj hrob. Potom čoskoro prišla na neho prudka horúčka, ktorá svojou silnou páľčivosťou začala ho poslabovať. A keďže nemoc denne sa zhoršovala, šiesteho dňa dal sa zaniest' od svojich učeníkov do kláštornej kaplice, kde sa posilnil na cestu zomierajúcich sv. prijímaním Tela a Krvi Pánovej. A čo jeho učenici držali jeho slabé údy vo svojich rukách, on stal s povzdvíhnutými rukami k nebesiam a modlil sa, pričom vydýchol svoju dušu. (To sa stalo v sobotu na poludnie pred smrtnou nedeľou, dňa 21. marca, roku 543.)

O tejto tedy udalosti, jako viem, ešte toho samého

BLAHOŠLAVENÁ SMŘŤ SV. BENEDIKTA.

dňa mali jednaké a podobné videnie dvaja bratia, jeden v kláštore a druhý v d'alekej krajine usadený. (Sv. Maurus vo Francúzsku podľa svedoctva dejepiscu Fausta.) Videli totižto cestu, ktorá bola pokrytá kobercami, ožiarená lampionami, a ktorá sa tiahla rovným smerom na východ od jeho izby až do neba. Tu vedľa každého z nich stál muž (anjel) v krásnom rúchu, ožiarený nebeským svetlom, ktorý sa ich pýtal, že či je to cesta, ktorú vidia. A keď povedali, že nevedia, hovoril im: "Toto je cesta, po ktorej Bohu milý Benedikt vyšiel do neba."

A tak tedy, jako jeho prítomní učenici na svoje oči videli sv. muža odchádzať na večnosť, tak i jeho neprítomní učenici to samé poznali dl'a znaku, ktorý im bol daný. Potom sv. Benedikt bol pochovaný v kostole sv. Jána Krstiteľ'a, ktorý po zborení oltára božka Apolla sám postavil. (Telo sv. Benedikta celkom neporušené tu odpočívalo za vyše sto rokov. Potom, roku 653. väčšia čiastka jeho pozostatkov bola prenesená do kláštora Florinského vo Francúzsku; ostatná čiastka tela sv. Benedikta zostala v kláštore na Monte Kassino.)

HLAVA XXXVIII.

JAKO BOLA ISTÁ ŠIALENÁ ŽENA UZDRAVENÁ V JASKYNI SV. BENEDIKTA.

A sv. Benedikt až doteraz skvie sa svojimi zázrakmi, kdekol'vek toho vyžaduje viera jeho ctiteľ'ov, najmä v jaskyni u Subjaka, kde predtým žil. Ved' len nedávno sa stalo, čo chcem včul vyprávať.

Totížto, istá žena bola na rozume pomätená. A keďže do cela ztratila rozum, vo dne i v noci sa potulovala po horách, po dolinách, po poliach a po lesoch, a len tam si odpočinula, kde ju únava donútila.

I tak sa stalo, že istého dňa, keď veľmi dlhý čas už blúdila, došla do jaskyne blahosláveného Otca Benedikta, kde nevedomky vošla a zostala tam cez noc. Keď nastalo

ráno, vyšla z tejto jaskyne taká uzdravená na rozume, jakoby nikdy nebola bývala choromyseľná. A tomuto zdraviu, ktoré tu dostala, tešila sa celý svoj život.

PETER: Jako si to máme vysvetliť, že zväčša práve na prímluvu svätých mučeníkov, jak nás zkusenost' učí, preukazujú sa nám dobrodenia, a to, nie natoľko skrze ich telesné pozostatky, ako skrze ich pamiatku, tak že ponajviac na tých miestach robia svätí zázraky, kde ani sami neodpočívajú?

GREGOR: Tam, Petre, kde odpočívajú telesne svätí mučeníci, bez pochyby môžu oni robiť mnohé zázraky, jako aj skutočne robia, aby preukazovali nepočetné divy všetkým, ktorí ich úprimným srdcom prosia o pomoc. Avšak, preto že slabomyseľní mohli by mať pochybnost', či svätí, ktorých prosia o vyslyšanie, sú i tam prítomní, kde skutočne nie sú prítomní svojimi telesnými schránkami, nuž z tej príčiny je potrebné, žeby svätí robili väčšie zázraky tam, kde by slabá duša mohla pochybovať o ich pomocnej prítomnosti. Avšak, ktorých duša je utvrdená v Bohu, tí majú o toľko viac zásluhy z viery, o koľko ich presvedčenie je silnejšie vo viere, že i tam sú svätí prítomní, aby ochotne slyšali prosby, kde neodpočívajú ich tela.

Preto i Sama Pravda (Ježiš Kristus) na rozmnoženie viery Svojich učeníkov hovorí: "Keby som neodišiel, Potešiteľ (Duch Svätý) neprišiel by k vám." (Ján 16, 7.) Lenže, jako isto Potešiteľ, Duch Svätý vždy od Otca a Syna vychádza, jak mohol Syn povedať, že musí odísť, aby Ten prišiel, ktorý od Syna nikdy nie je odlúčený? Nuž, preto že učeníci, ktorí videli Pána v Tele, žiadali si Ho ustavične vidieť svojimi telesnými očami, správne im povedal: "Keby som neodišiel, Potešiteľ by neprišiel k vám." Jako by im jasne bol chcel poukázať na toto: Jestli od vás nevezmem svoje telo, (svoju telesnú prítomnosť) neukážem vám, jaká je láska Duchu Svätého. A keď ma neprestanete vidieť svojimi telesnými očami, nikdy sa nenaučíte milovať ma v duchu.

PETER: Lúbi sa mi, čo hovoríš.

GREGOR: Včul už musíme prestať na chvíľku v tejto rozprave, aby sme medzitým skrze mlčanie nabrali sily k slovu, keďže chceme rozprávať o zázračných skutkoch druhých mužov.

KONIEC.

DIEL DRUHÝ.

REGULA SV. OTCA BENEDIKTA.

Ú V O D .

Poznali sme veľké divy a zázraky zo života sv. Benedikta, avšak ešte väčšie divy a zázraky konal a koná duch sv. Benedikta po jeho slávnej smrti jeho Svätou Regulou. A práve touto Svätou Regulou doplňuje sa životopis sv. Benedikta, lebo v týchto pravidlách nábožného života, ktoré zostavil a spísal, i podľa ktorých žil so svojimi učeníkmi, najlepšie sa zračí jeho vlastný, svätý život. Sv. Gregor Veľký píše: "Kto by chcel podrobne poznať jeho mravy a život, môže najst' v usporiadaní tej Reguly všetky skutky tohože učiteľa, bo svätý muž nijako nemohol ináč učiť, iba tak, ako žil." (Život a Zázraky sv. Ben. Hl. 36.).

Pravidlá náboženého života, ktoré Regula obsahuje, boly vyskúšané za dobu jedného ľudského života, a až potom ich sv. Benedikt kodifikoval a dal svojim duchovným synom. Regula sv. Benedikta bola prvá v celej Západnej Europe, a popri Svätom Písme užívali ju čo príručný zákoník pápežovia, biskupi, duchovní pastieri a svetskí vladári. Na príklad, toskánsky arcivojvoda Kosmos I. z Mediči, ktorý žil od roku 1519. do 1574., vždy mal na svojom stole Regulu sv. Benedikta. A keď sa ho pýtali, prečo ju stále číta, odpovedal: "Z takýchto múdrych predpisov, ktoré sa nachádzajú v Regule sv. Benedikta, čerpám mnoho užitočného poučenia, aby som mohol dobre riadiť svoju krajinu. A radím tiež otcom a matkám, a všetkým vychovateľom, aby túto Regulu pilne čítali, aby im bolo ľahšie vykonávať svoje vychovateľské povinnosti. Nielen to, prial by som si, žeby náuky tejto Reguly boly každému vtisknuté do srdca." Áno, hocaj Regula sv. Benedikta bola napísaná zvlášte pre reholníkov, ktorí pospolu žijú v kláštore, najde v nej veľa poučenia každý, kto túži po polepšení svojich mravov a po skutočnom kresťanskom živote. Včul nasleduje Regula sv. Benedikta.

V MENE PÁNA NAŠEHO JEŽIŠA KRISTA ZAČÍNA PREDHOVOR SV. OTCA BENEDIKTA KU SVOJEJ REGULE.

1. jan., 2. mája, 1. sept.

Počuj, môj synu, prikázania svojho Majstra, a nachýl' ucho svojho srdca, a napomínania láskavého Otca ochotne prijímaj a účinnive plň, aby si sa námahou poslušnosti vrátil ku Tomu, od Koho si sa záhal'kou neposlušnosti odvrátil. Moja reč včul smeruje tedy ku tebe, ktokol'vek sa zriekaš svojej vlastnej vole a berieš tú najmocnejšiu a najskvelejšiu zbraň poslušnosti, aby si bojoval za Pána Krista, Pravého Kráľa. Hlavné je, aby si Ho najvrúcnejšou modlitbou prosil dokonat', čokol'vek dobrého začneš robiť, aby On, ktorý nás už ráčil zarátat' do počtu Svojich synov, nemusel sa dakedy zarmútiť nad našimi zlými skutkami. Musíme Mu s Jeho darmi v nás vždycky tedy tak slúžiť, aby nás nevydedil dakedy, jako rozhnevaný otec svojich synov, ani jako hrozný Pán, pobúrený našimi zločinami nevydal nás večnému trestu, jako Svojich najničomnejších sluhov, ktorí Ho nechceli nasledovať do slávy.

2. jan., 3. mája, 2. sept.

Vstaňme tedy konečne už raz! Sväté Písmo nás budí slovami: "Je už hodina, aby sme sa zo sna zobudili." (I Rím. 13, 11.) A keď sme otvorili svoje oči na božie svetlo, počujme ohromeným sluchom, jako nás napomína každý deň volajúci hlas Boží, hovoriac: "Dnes, jestli jeho hlas slyšíte, nezatvrdzujte svojich srdc!" (Žalm 94, 8.) A zase: "Kto má ucho, nech počuje, čo Duch povedá cirkvám." (Zjav. sv. Jána, 2, 7.) A čože hovorí? "Pod'te, dietky, slúchajte ma: bázni Božej chcem vás vyučovať." (Žalm 33, 12.) "Chod'te, dokial' máte svetlo, aby vás tmy nezachvátily." (Ján 12, 35.)

3. jan., 4. mája, 3. sept.

A Pán, hľadajúc Svojho robotníka v zástupe ľudu, toto mu hlása a hovorí zase: "Kto je ten človek, čo praje si

života, a žiada si vidieť dobré dni?" (Žalm 33, 13.) Čo keď ty to čuješ, povedz: To som ja. Boh ti vraví: Ak chceš mať pravý a večný život, "zdržuj svoj jazyk od zlého, a tvoje rty nech podvodne nehovoria; odchýl' sa od zlého a čiň dobré: hľadaj pokoj a stíhaj ho." (Žalm 33, 14-15.) A tak, keď všetko toto urobíte, moje oči budú nad vami, a moje uši naklonené k vašim modlitbám. A skôr, ako ma budete vzývať, poviem vám: Ajhl'a, tu som! (Zrovnaj Žalm 33, 16; Izaiáš 65, 24.)

Čo nám môže byť sladšie, najdrahší bratia, ako tento hlas Pánov, ktorý nás volá! Ajhl'a, Pán nám ukazuje cestu života Svojou láskavosťou! Opásaní tedy vierou a konaním dobrých skutkov okolo svojich bokov, kráčajme po Jeho cestách návodom Evanjelia, aby sme boli hodní spatriť Toho, ktorý nás povolal do Svojeho Kráľovstva. A keďže chceme prebývať vo stánku Jeho Kráľovstva, nijako sa tam nedostaneme, iba keď ta pobežíme dobrými skutkami.

4. jan., 5. mája, 4. sept.

Avšak opýtajme sa Pána s prorokom: "Pane, ktože smie prebývať v Tvojom stánku? Alebo, kto smie odpočívať na Tvojej svätej hore?" (Žalm 14, 1.) Po tejto otázke, bratia, počúvajme Pána, ktorý odpovedá a ukazuje nám cestu do tohoto Svojeho stánku, hovoriac: "Ten, kto chodíva bez úhony, a kto koná spravodlivosť. Kto hovorí v srdci svojom pravdu, kto nečiní lsti svojím jazykom, kto nečiní zlého svojmu bližnému, a neprijíma potupy proti svojim bližným." (Žalm 14, 2-3.) Ten, kto zlého ducha, keď ho zvádza ku zlému, zapudzuje od pohľadu svojho srdca i s jeho pokušením, a v nivoč ho privedie, keď pochyťí jeho plod zlých myšlienok a rozdrúzza ho o Krista. Tí, ktorí sa boja Pána, a nechvastajú sa svojimi dobrými skutkami, lež uznávajú, že čo je v nich dobrého, nepochádza od nich samých, ale od Pána, a Ho zveličujú preto, že On pôsobí v nich, a s prorokom hovoria: "Nie nám, o Pane, nie nám, lež Svojmu Menu daj česť." (Žalm 113, 1.) Jako ani sv. Pavol apoštol neprisvojoval si dačo zo svojho kázania, hovoriac:

“Milosťou Božou som to, čo som.” (I Kor. 15, 10.) A zase hovorí: “Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi.” (2 Kor. 10, 17.)

5. jan., 6. mája, 5. sept.

Z tej príčiny i Pán vraví v Evanjeliume: “Každý teda, kto počúva tieto moje slová a činí ich, bude pripodobnený múdremu mužovi, ktorý si vystavil dom na skale. Prišly potoky a dudy vetry, a oborily sa na ten dom, a nepadol, bo na skale bol založený.” (Mat. 7, 24.) Týmito slovami končí Pán, a každý deň očakáva, že Mu na tieto Jeho sväté napomenutia dáme odpoveď skutkami. Preto sa nám predlžujú dni života do času, aby sme napravili svoje zlé skutky, jako hovorí apoštol: “Nevieš, že dobrotivosť Božia k pokániu ťa vedie?” (I Rím. 2, 4.) Ved’ milostivý Pán hovorí: “Nežiadam smrti bezbožného, ale aby sa odvrátil od svojej cesty a bol živý.” (Ezech. 33, 11.)

6. jan., 7. mája, 6. sept.

Nuž, tedy, bratia, keď sme sa pýtali Pána, kto bude prebývať v Jeho stánku, počuli sme predpísané podmienky bývania, a jestli budeme plniť povinnosť obyvateľa, staneme sa dedičmi kráľovstva nebeského. Musíme tedy pripraviť naše srdcia i naše telá, aby sme mohli bojovať podľa príkazov svätej poslušnosti. A ponevác naša ľudská prirodzenosť je nedostatočná k tomu, prosme Pána, aby nám ráčil pomáhať Svojou milosťou. A jestli máme dobrú vôľu dosiahnuť večný život, aby sme ušli pekelnému trestu, kým ešte je čas a žijeme v tomto našom tele, a toto všetko môžeme plniť v živote svetla: ponahľajme sa robiť včul to, čo nám bude prospešné na večnosti.

7. jan., 8. mája, 7. sept.

Ideme tedy zriadiť Školu Služby Pána, a dúfame, že v nej neustanovíme nič ťažkého a trápneho. Avšak i keby dačo z vnuknutia zdravého rozumu uviedlo sa trochu prís-

nejšie pre napravenie zlých mravov, alebo pre zachovanie lásky: nemáš hned' preto, strachom naľakaný opustiť cestu spasenia, ktorú nemožno ináče nastúpiť, iba cez úzku bránu. (Srovnaj Mat. 7, 14.) A takto, napredovaním v reholnom živote a vo viere rozšíri sa naše srdce, a v nevýslovnej sladkosti lásky pobežíme po ceste Prikázaní Božích, tak že sa nikdy nevzdialime od Jeho riadenia, ale že vytrváme v Jeho učení v kláštore až do smrti. A jako našou trpezlivosťou bývame účastní utrpenia Kristového, tak sa staneme hodnými účastníkami i Jeho Kráľovstva. (Srv. Rím. 8, 17; 2 Kor. 1, 7.)

Tu začína REGULA sv. Benedikta.

HLAVA I.

O ROZLIČNÝCH MNÍCHOCH ČIŽE O MNÍŠSKOM ŽIVOTE.

8. jan., 9. mája, 8. sept.

Známo je, že sú štyri druhy mníchov. Prvý je druh Cénobitov, to jest, kláštorníkov, ktorí mužne slúžia pod Regulou a opátom. Potom, druhý je Anchoretov, to jest, pústovníkov, ktorí nie prvou horlivosťou svojho obrátenia, ale dlhou kláštornou zkúškou s iných pomocou sa už vycvičili a znajú bojovať proti diablu. A tak sú dobre vycvičení ku samostatnému boju mimo spoločnosti bratov, že s Božou pomocou, bez podpory druhého môžu na púšti jednou rukou a jedným plecom bezpečne bojovať proti neprávostiam svojho tela a svojho srdca.

Tretí a ten najpodlejší druh mníchov sú Sarabajti. (Sarabajti z hebrejského slova po slovensky značí: **odporníci**, lebo vždy a vo všetkom odporujú vôli druhého a všetko po svojom robia.) Oni nie sú nijakou regulou vycvičení, ani zkusenosťou majstra, jako zlato v ohnivej peci, vyzkúšaní, ale jako olovo sú mäkkí, a vše ešte verne slúžia

svetu svojimi skutkami. Známo je, že svojou tonzúrou (ostríhanou hlavou) klamú Boha. Žijú po dvoch alebo po troch, ba i po jednom bez pastiera nie v Pánovej lež vo svojej ovčiarni. Rozkoš ich žiadosti je im zákonom, bo čo si namyslia a volia, to uznávajú za sväté, a čo nechcú, považujú za nedovolené.

Avšak štvrtý druh mníchov volajú sa Girovagi (tuláci), a títo celý svoj život potulujú sa v rozličných provinciách, a uhostia sa kde-tu na tri alebo na štyri dni v rozdielnych kláštorných izbách, zase vandrujú ďalej a nikde nemajú stálosti. Hovejú svojim vášňam a lákadlám obžerstva. Na každý pád sú horší od Sarabajtov. Bude lepšie pomlčať o týchto všetkých, ako hovoriť o ich podlom živote. A preto pominieme ich, a prikročíme s pomocou Božou zostaviť Regulu pre tých najudatnejších mníchov, Cénobitov, (spoločne žijúcich).

HLAVA II.

JAKÝ MÁ BYŤ OPÁT.

9. jan., 10. mája, 9. sept.

Opát, ktorý je hodný vladáriť v kláštore, má vše pamätať, čím ho volajú, a meno predstaveného má dokazovať svojimi skutkami. Považuje sa on v kláštore iste za námestníka Kristového, keďže Jeho Menom ho volajú, jako hovorí apoštol: “Dostali ste Ducha, ktorý prijíma za synov, v ktorom voláme: Abba, Otče.” (I Rím. 8, 15.) A preto, božechráň, žeby opát dakedy učil, predpisoval a rozkazoval, čo je proti prikázaniu Pána, a jeho nariadenia a učenie nech vniká do srdc jeho učeníkov, jako kvas Božskej spravodlivosti.

10. jan., 11. mája, 10. sept.

Opát nech má vždy na pamäti, že i zo svojho učenia, i z poslušnosti svojich učeníkov bude musieť vydať výkaz pred hrozným súdom Božím! A nech vie, že pastier bude vinovatý, keď najde domáci pán menej úžitku na svojich

ovciach. Len do tej miery bude ospravedelnený, jako vynaloží všetkú starostlivosť pastiera na svoje nespokojné a neposlušné stádo, a bude sa všemožne snažiť napraviť ich zkažené mravy; vtedy, ako ich pastier, omilostnený pred súdom Božím bude môcť riecť Pánovi s prorokom: "Tvoju spravodlivosť som neskrýval vo svojom srdci: o Tvojej pravde a o Tvojom spasení som vyprával," (Žalm 39, 11.) ale oni s opovržením pohrdli mnou." (Srv. Izaiáš 1, 2.) A potom, za zaslúžený trest, nechže samá smrť vezme neposlušné ovce jemu sverené!

11. jan., 12. mája, 11. sept.

Keďže tedy niekto vezme na seba meno opáta, má spravovať svojich učeníkov dvojakou náukou, to jest: má im ukazovať všetko, čo je dobré a sväté viac svojimi skutkami ako slovami. A cháparým učeníkom nech predloží prikázania Pánove slovami, ale tým, tvrdého srdca a jednoduchejším nech ukáže Božské príkazy svojimi skutkami. Avšak čo všetko učí svojich učeníkov, že je zlé, nech to dokazuje svojimi skutkami, že sa to nemá robiť, "aby kým iným káže, nebol sám zavrhnutý." (I. Kor. 9, 27.) A žeby jemu hriešnikovi nepovedal dakedy Boh: "Prečo ty vypočítavaš moje prikázania a berieš úmluvu moju do svojich úst? Ved' ty nenávidíš kázeň (disciplínu), a za seba hádžeš moje slová." (Žalm 49, 16-17.) A tiež: "Čo ty vidíš smetku v oku svojmu bratovi, keďže brvna vo svojom oku nevidíš?" (Mat. 7, 3.)

12. jan., 13. mája, 12. sept.

Nech opát nerobí v kláštore rozdiel medzi osobami. Nech nemiluje jedného viac ako druhého, iba, koho by našiel, že je lepší v dobrých skutkoch a v poslušnosti. Nech sa nedáva prednosť urodzenému pánovi pred tým, ktorý pochádza z poddanstva, iba že by bola k tomu iná rozumná príčina. Avšak jestli to spravodlivosť káže, a opát uzná za dobré, môže vyznačiť kohokol'vek z hocajkého postavenia.

Ináče nech všetci držia svoje miesto, bo či "poddaný či slobodný, všetci sme jedno v Kristu," (Srv. Gal. 3, 28.) a pod jedným Pánom nosíme rovnaké služobné jarmo, "lebo u Boha niet ohľadu na osoby." (Rím. 2, 11.) Len po tejto stránke rozoznávame sa pre Ním, (pred Bohom) jestli On nás najde pokorných a v dobrých skutkoch lepších od druhých. Nech má tedy opät jednakú lásku ku všetkým, a každému nech ukladá jednakú disciplínu podľa zásluhy.

13. jan., 14. mája, 13. sept.

A vo svojej náuke opät dozaista má zachovávať vždy tento spôsob apoštola, jako hovorí: "Karhaj, pros, zahra-kuj!" (2 Tim. 4, 2.) Jako to tedy okolnosti vyžadujú, nech užíva raz prísnosť, raz miernosť. Nech ukazuje prísnosť majstra, a tiež láskavú dobrotu otca. To jest, nech ostro karhá nepoddajných a nespokojných, ale nech povzbudzuje poslušných, tichých a trpezlivých, aby v dobrom ďalej pokračovali. A napomíname ho, žeby káral a trestal nedbalých a pohrdavých. Nech ani oka nezažmúri nad hriechami vinníkov, ale jakonáhle počnú vznikáť, nech ich celou svojou mocou vytne od koreňa, pamätajúc na osud Heliho, kňaza zo Silo. (I. Král'. 2.) Tých tedy, ktorí majú v sebe poctivejšieho a rozumnejšieho ducha, nech pokarhá napomínaním slovami po prvý a po druhý ráz. Avšak zlých, zatvrdlivých a pýšnych, alebo neposlušných nech hned' na začiatku bije, alebo nech im dá iný telesný trest, vediac, čo je napísané: "Blázon nemôže byť napravený slovami." (Srv. Prísl. 29, 19.) A tiež: "Šľahni svojho syna prútom, a vyslobodíš jeho dušu od smrti." (Srv. Prísl. 23, 14.)

14. jan., 15. mája, 14. sept.

Opät vše má pamätať na to, čo je. Má pamätať, čím ho volajú, a má vedieť, že komu sa viac sveruje, od toho sa viac požaduje. A nech vie, jak ťažkú a námahavú úlohu vzal na seba, vládnuť nad dušami a prispôsobovať sa mnohým povahám. A preto na jedného nech vplýva vľúdnosťou,

na druhého zase domluvou a na iného presvedčujúcimi dôvodami. Podľa jedného každého povahy a schopnosti nech bude spôsobilý a prístupný ku všetkým, aby stádo jemu sverené nielenže neutrpelo škodu, ale žeby sa on mohol tešiť nad vzrastom svojho dobrého stáda.

15. jan., 16. mája, 15. sept.

Predovšetkým nech opät nezanedbáva a nepodceňuje spásy duší mu sverených. Nech sa priveľa nestará o veci pozemské a porušiteľné, ale nech radšie pamätá, že duše prijal spravovať, z čoho bude musieť vydať výkaz. A žeby sa snád' neponosoval nad malým dôchodkom, nech tiež pamätá, čo je napísané: "Hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť, a toto všetko sa vám pridá." (Mat. 6, 33.) A tiež: "Tí nemajú nedostatku, ktorí sa Ho (Boha) boja." (Žalm 33, 10.) A nech tiež vie, že kto berie na seba správu duší, musí sa pripravovať skladať z toho výkaz. A jakýkoľvek veľký počet bratov má pod svojou správou, nech bude istý, že v súdny deň za všetké ich duše bude musieť súčtovať Pánovi, a k tomu, nepochybne, i za svoju vlastnú dušu. Takto, kým sa stále bojí pastierového, budúceho vyšetovania z oviec jemu sverených, pozorne dbá i o to, že za iných bude musieť zodpovedať, i stará sa o svoje vlastné súčtovanie. A kým svojim napomínaním druhých napravuje, týmto napravuje i svoje vlastné chyby.

HLAVA III.

O VOLANÍ BRATOV NA PORADU.

16. jan., 17. mája, 16. sept.

Kol'koráz treba v kláštore rokovať o nejakých hlavných záležitostiach, nech svolá opät celú kláštornú spoločnosť, a nech sám oznámi, o čom sa má rokovať. A keď vypočuje radu bratov, nech si sám rozváži, a čo uzná za osožnejšie, nech robí. Avšak preto sme hovorili, žeby všetci boli pozvaní na poradu, lebo často mladšiemu Pán zjaví, čo je lepšie.

Ale nech bratia dajú svoju radu s takou dokonalou oddanosťou pokory, žeby sa neopovážili tvrdošijne zastávať, čo sa im pozdáva, lež nech rozhodnutie je radšie podľa opátovho dobrozdania, aby sa všetci podrobili tomu, čo opát uzná za prospešnejšie. Avšak jako sa učeníkom sluší poslúchať svojho majstra, tak i jemu sa patrí všetko riadiť starostlivo a spravodlivo. Nech sa tedy všetci vo všetkom spravujú podľa učenia tejto Reguly, a nech sa od Nej nikto svevol'ne neodchýli!

17. jan., 18. mája, 17. sept.

Nech nikto v kláštore nenasleduje vôľu svojho srdca; ani nech sa nikto neopováži drzo sa hádať so svojim opátom či v kláštore, a či na vonku. A kto by sa osmelil toto urobiť, nech je podrobený reholnému trestu! Jednako i opát musí všetko konať v bázni Božej a so zreteľom na zachovávanie Reguly, vediac, že zo svojho vladárenia bude mu treba bez pochyby súčtovať Bohu, Najspravodlivejšiemu Sudcovi. Avšak jestli sa majú vybaviť nejaké menšie záležitosti v prospech kláštora, nech sa opát poradí len so Staršími, jako je napísané: Všetko čiň s poradou, a po účinku nebudeš banovať. (Srov. Sirach 32, 24.)

HLAVA IV.

KTORÉ SÚ PROSTRIEDKY DOBRÝCH SKUTKOV.

18. jan., 19. mája, 18. sept.

1. Samoprvé: Milovať budeš Pána Boha svojho z celého srdca a zo všetkej svojej duše a zo všetkej svojej sily. (5 Mojž. 6, 5.)
2. Potom: — Milovať budeš bližného svojho, jako seba samého. (Luk. 10, 27.)
3. Ďalej: Nezabiť. (2 Mojž. 20, 13.)
4. Necudzoložiť. (Mat. 19, 18.)
5. Nekradnúť. (Luk. 18, 20.)
6. Nepožiadat'. (Rím. 13, 9.)
7. Nepremluviť krivého svedoctva. (Mark 10, 19.)

8. Uctiť všetkých ľudí. (1 Peter 2, 17.)
9. A čo kto nechce, aby sa mu stalo, druhému nech nečiní. (Tob. 4, 16.)
10. Zapierat' samého seba a nasledovat' Krista. (Luk. 9, 23.)
11. Svoje telo trestat'. (1 Kor. 9, 27.)
12. Rozkoše nehl'adat'. (1 Tim. 5, 6.)
13. Pôst milovat'. (Mat. 17, 20.)
14. Chudobných občerstvovat'. (Prísl. 14, 21; 19, 17.)
15. Nahého (holého) priodiat'. (Iz. 58, 7.)
16. Nemocného (chorého) navštevovat'. (Mat. 25, 26. Sir. 7, 39.)
17. Mrtvého pochovat'. (Tob. 1, 21; 2, 4.)
18. V súžení pomáhat'. (Iz. 1, 17.)
19. Zarmúteného potešiť. (1 Thess. 5, 14.)
20. Skutkov sveta sa varovat'. (Jak. 1, 27.)
21. Ničomu nedat' prednosť pred láskou Kristovou.

19. jan., 20. mája., 19. sept.

22. Nehnevat' sa. (Kol. 3, 8.)
23. Nevenovat' času hnevливosti. (Efes. 4, 26.)
24. Nehostiť podvod vo svojom srdci. (1 Peter 2, 1.)
25. Nerobiť falošný pokoj. (Rím. 12, 18.)
26. Neopustiť lásky. (1 Peter 4, 8.)
27. Neprísahať, aby snád' niekto nedopustil sa krivej prísahy. (Mat. 5, 33.)
28. Pravdu hovoriť srdcom i ústami.
29. Nesplácat' zlým za zlé. (1 Peter 3, 9; Thess. 5, 15.)
30. Nerobiť krivdy, ale učenú krivdu trpezlivo znášať. (1 Kor. 6, 7.)
31. Nepriateľov milovať. (Luk. 6, 27.)
32. Nezloračiť tým, ktorí nám zloračia, ale radšie im dobrorečiť. (1 Peter 3, 9.)
33. Trpeť prenasledovanie za spravodlivosť. (Mat. 5, 10.)
34. Nebyť pyšným. (Tob. 4, 14.)
35. Nebyť oddaný vínu. (1 Tim. 3, 3; Prísl. 23, 31.)
36. Nebyť pažravým. (Sirach 31, 17; 37, 32.)

37. Nebyť driemač. (Prísl. 20, 13.)
38. Nebyť lenivým. (Prísl. 6, 6; Rím. 12, 11.)
39. Nebyť šomravým (Fil. 2, 14.)
40. Nebyť utrhačom na cti. (Jak. 4, 11.)
41. Svoju nádej v Boha skladať. (Žalm 77, 7.)
42. Čo dobrého na seba vidíš, nie sebe, ale Bohu pričítaj. (1 Kor. 4, 7.)
43. Ale nech vše pamätá, že čo zlého spáchal, má sám sebe pripočítat'. (Os. 13, 9.)

20. jan., 21. mája, 20. sept.

44. Báť sa súdneho dňa. (Joel 2, 1. Sof. 1, 14.)
45. Mať strach pred peklom. (Mat. 10, 28. Mark 9, 41.)
46. Túžiť po večnom živote všetkou žiadosťou svojej duše. (Tim. 6, 12.)
47. Smrť každý deň pred očami podozrievať. (Mat. 24, 42.)
48. Každú hodinu dávať pozor na skutky nášho života. (5 Mojž. 4, 9.)
49. Istotne vedieť, že Boh nás vidí na každom mieste (Prísl. 5, 21; 16, 2.)
50. Zlé myšlienky, ktoré v srdci vznikly, hneď o Krista rozdruzgať. (Žalm 136, 9.)
51. A vyjaviť ich (vyspovedať sa) duchovnému otcovi. (Prísl. 16, 3.)
52. Varovať svoj jazyk od planej a oplzlej reči. (1 Peter 3, 10.)
53. Neľúbiť priveľa hovoriť. (Prísl. 10, 19.)
54. Márných alebo smiešnych slov nehovoriť. (Mat. 12, 36.)
55. Neľúbiť veľa alebo hlasitého smiechu. (Sirach 21, 23.)
56. Sväté čítanie rád počúvať. (Ján 8, 47.)
57. Často sa venovať modlitbe. (Sirach 18, 22. Luk. 18, 1.)
58. Minulé svoje hriechy každý deň na modlitbe sa slzami a vzdýchaním Bohu vyznávať a z nich sa na budúce polepšiť. (Sirach 35, 2 5.)
59. Nerobiť žiadosti tela. (Rím. 13, 14. Gal. 5, 16.)

60. Nenávidet' vlastnej vôle. (Sirach 18, 30.)
 61. Vo všetkom poslúchať rozkazy svojho opáta, i keby sám, božechráň, ináč robil, pričom súc pamätliví toho prikázania Pánovho: Všetko, čo vám povedia, robte, ale dl'a ich skutkov nerobte. (Mat. 23, 3.)

21. jan., 22. mája, 21. sept.

62. Nechcet' sa volat' svätým, dokial' nie je, ale prv sa stat' svätým, aby dl'a pravdy ho tak volali. (Mat. 6. 1.)
 63. Božie prikázania každý deň skutkami zachovávať. (Sirach 6, 37.) Ján. 2, 29.)
 64. Čistotu milovať. (Súdc. 15, 11. I Tim. 5, 22.)
 65. Nikoho nenávidet'. (3 Mojž. 19, 17. Mat. 5. 43.)
 66. Nebyt' žiarlivým a nepestovať závist'. (Jak. 3, 14. Gal. 5, 21. 26.)
 67. Svady neľúbit'. (2 Tim. 2, 24.)
 68. Vypínavosti sa varovať. (Žalm 130, 1. Prísl. 8. 13.)
 69. Starších uctiť. (3 Mojž. 19, 32.)
 70. Mladších bratov milovať. (Efez. 6, 4.)
 71. Za nepriateľov v láske Kristovej sa modliť. (Mat. 5, 44.)
 72. S hnevnikom sa smieriť pred západom slnka. (Efez. 4, 26.)
 73. A nikdy nezúfat' nad Božím milosrdenstvom. (Žalm 51, 10.)

Hl'a, toto sú prostriedky duchovného umenia! Keď ich stále, vo dne i v noci použijeme a na súdny deň nimi sa vykážeme, dostane sa nám od Pána za odmenu tej odplaty, ktorú sám prisľúbil: Čoho ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca ľudského nevstúpilo, čo Boh prihotovil tým, ktorí Ho milujú. (I Kor. 2, 9.) Avšak robotárňa, kde toto všetko máme pilne robiť, je klauzúra (ohrada, uzavrenie) kláštora a stálosť v reholnej spoločnosti.

HLAVA V.

O POSLUŠNOSTI.

22. jan., 23. mája, 22. sept.

Prvý stupeň pokory je poslušnosť bez meškania. A ju pestujú tí, ktorí nemajú ničoho milšieho od Krista, a ktorí pre tú svätú službu, ktorej sa zasvätili, či zo strachu pekla, či pre slávu večného života, hneď ako im niečo bolo rozkázané od predstaveného, jako by im to sám Pán Boh rozkázal, nestrpia odkladania, aby to nečinili. O nich hovorí Pán: "Tol'ko že zaslúchli, už ma poslúchali." (Žalm 17, 45.) A podobne hovorí učiteľom: "Kto vás počúva, mňa počúva." (Luk 10, 16.)

A preto takíto hneď opustia, čo majú pod rukou, ba i svoju vlastnú vôľu zaznajú, a zaraz nechajú nedokončené, čo mali svojimi pil'nými rukami urobiť, aby rýchlym krokom poslušnosti skutkom nasledovali hlasu toho, kto im rozkazuje. A jako by naraz, i predložený rozkaz majstrov, i učeníkovo dokonalé jeho splnenie z pohnutky lásky Božej živšie sa spolu doplňujú od tých, ktorých láska ponúka kráčať ku životu večnému. Preto tedy berú si tú úzku cestu, o ktorej Pán hovorí: "Úzka cesta, ktorá vedie do života." (Mat. 7, 14.) A takto žijú nie podľa svojej vôle, alebo žeby poslúchali svojich žiadostí a rozkoší, ale kráčajú dl'a posudku a rozkazu druhého. Oni žijú spoločne v kláštoroch a chcú mať nad sebou opáta. Bez pochyby takíto sa spravujú podľa výroku Pána, jako hovorí: "Neprišiel som činiť svoju vôľu, ale Toho, ktorý ma poslal." (Srov. Ján 6, 38.)

23. jan., 24. mája, 23. sept.

Ale táto poslušnosť vtedy bude príjemná Bohu a milá ľuďom, keď to, čo sa rozkáže, vykoná sa nie váhavo, nie s okolkovaním, nie chladno, alebo s hundraním a odfrfl'ovaním toho, ktorý nechce. Ved' poslušnosť, ktorá sa preukazuje predstaveným, dáva sa Bohu, preto že On sám hovorí: "Kto vás počúva, mňa počúva." (Luk. 10, 16.) A dobrou

mysl'ou má sa preukazovať od učeníkov, lebo veselého darcu má rád Boh. (2 Kor. 9, 7.) Bo jestli učeník poslúcha so zlou mysl'ou a hundre nielen ústami, ale hocaj len srdcom, vtedy i keď by vykonal rozkaz, nebude to už predsa príjemné Bohu, ktorý vidí srdce hundrača. A za takýto skutok nedostane nijakej odmeny, ba áno, jestli neučiní zadost' a nepolepší sa, stihne ho trest hundračov.

HLAVA VI.

O MLČANLIVOSTI.

24. jan., 25. mája, 24. sept.

Robte, čo hovorí prorok: "Riekol som: chcem zachovávať svoje cesty, aby som nezhrešil svojim jazykom. Postavím stráž svojim ústam. Onemel som a ponížil som sa, a mlčal som o dobrom." (Žalm 38, 2-3.) Tuto ukazuje prorok, že jestli pre samú mlčanlivosť dakedy treba mlčať o dobrých rečiach, o koľko viac musíme sa zdržať od mrzkých slov pre trest hriechu! A preto, pre vážnosť mlčanlivosti nech sa zriedka dá dovolenie hovoriť i dokonalým učenikom i o dobrých a zbožných veciach na povzbudzenie, lebo je napísané: "Mnohé mluvenie nebýva bez hriechu." (Prísl. 10, 19.) A na inom mieste: "Smrť aj život je v rukách jazyka." (Prísl. 18, 21.) Lebo hovoriť a učiť patrí majstrovi a mlčať a počúvať, svedčí sa učeníkovi.

Keď tedy je potrebné niečo pýtať od predstaveného, nech sa to žiada so všetkou pokorou a úctivou oddanosťou. Ale neslušné žarty a darebácke reči, jaké dráždia ku smiechu naveky vytvorujeme z každého miesta a ich zatracujeme; a na takéto reči nedovoľujeme učeníkovi ani ústa otvoriť.

HLAVA VII.

O POKORE.

25. jan., 26. mája, 25. sept.

Sväté Písmo volá na nás, bratia, hovoriac: "Kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený."

(Luk 14, 11.) Keď toto hovorí, učí nás, že každé povyšovanie seba je plodom pýchy. Prorok označuje, že sa toho varuje, hovoriac: "Pane, moje srdce sa nevypínalo, ani moje oči nie sú pyšné. Ani nezanášam sa veľkými vecmi, ani zázračnými pre mňa." A prečo? Keďže "som veru pokorne smýšľal a nevyvyšoval svojej duše: ako odlúčené dieťa je pri jeho matke, taká je odplata v mojej duši." (Žalm 130, 1-2.)

A preto, bratia, ak sa chceme dostať na vrchol najvyššej pokory a rýchlo dojsť toho nebeského povýšenia, ku ktorému sa kráča pokorou nášho vzdajšieho života: musíme z našich nahor vystupujúcich skutkov postaviť ten rebrík, ktorý vo snách zjavil sa Jakubovi, a po ktorom zostupujúci a vystupujúci anjeli sa mu ukazovali. Nie ináč, bez pochyby, rozumieme toto zostupovanie a vystupovanie, iba že povyšovaním zostupuje sa a ponížovaním vystupuje sa. Ten postavený rebrík je ozaj náš život na svete, a u človeka pokorného srdca zdvíha ho Pán k nebi. Strany tohoto rebríka, známe, že sú to naše telo a naša duša, a do nich povolanie Božie vsadilo rozličné stupne pokory a reholnej disciplíny, po ktorých nám treba vystupovať.

26. jan., 27. mája, 26. sept.

A tak, prvý stupeň pokory je, keď človek vždy má pred očami bázeň Božiu, celkom sa chráni zabudlivosti a vše pamätá na všetko, čo Boh prikázal. A keď ustavične rozmýšľá o tom, že tí, čo Bohom pohrdajú, vrhajú sa do pekla za svoje hriechy, a že bohabojným prihotovený je život večný. I tak, varuje sa každú hodinu hriechov a nepravostí, menovite: myšlienok, jazyka, očí, rúk, nôh a svojej vlastnej vôle; ale nech nemešká odstrániť i žiadosti tela.

27. jan., 28. mája, 27. sept.

Nech človek uváži, že Boh na neho vše, každú hodinu s neba hľadá, a že na každom mieste Božie oko vidí jeho skutky a od anjelov sa každú hodinu Bohu oznamujú. Do-

svedčuje nám to prorok, keď Boha vždy prítomného v našich myšlienkach takto označuje, hovoriac: "Ty skúmajúci srdcia a ľadviny, Bože." (Žalm 7, 10.) A podobne: "Pán zná myšlienky ľudske: že márne sú." (Žalm 93, 11.) A zase hovorí: "Rozumieš mojim myšlienkam z d'aleka." (Žalm 138, 3.) A tiež: "Smysľ'anie ľudske bude ť'a velebit'." (Žalm 75, 11.) Nuž, aby pokorný brat bol na stráži oproti zlým myšlienkam, nech vždy hovorí vo svojom srdci: Vtedy budem bez poškvvrny pred Ním, keď sa budem varovať svojich neprávostí. (Srov. Žalm 17, 24.)

28. jan., 29. mája, 28. sept.

Konať tedy svoju vlastnú vôľu sa nám zakazuje tak, ako nám hovorí Sväté Písmo: "Od svojej vôle sa odvracaj." (Sir. 18, 30.) A Boha tiež prosíme v modlitbe, aby sa stala Jeho vôľa v nás. (Srov. Mat. 6, 10.) Správne sme tedy poučení o tom, že nemáme konať svojej vôle, lebo týmto sa varujeme toho, čo hovorí Sväté Písmo: "Sú cesty, ktoré sa zdajú ľuďom priame, ktorých koniec je uvržený až na dno pekla." (Srov. Prísl. 16, 25.) A zasa, keď sa bojíme toho, čo sa hovorí o nedbalých: Pokazení sú a stali sa hnusnými vo svojich rozkošiach. (Srov. Žalm 52, 2.) Avšak, čo sa týká telesných žiadostí, tiež musíme veriť, že Boh je nám voždy prítomný, ako hovorí prorok Pánovi: "Pane, pred Tebou je každá moja túžba!" (Žalm 37, 10.)

29. jan., 30. mája, 29. sept.

Preto tedy musíme sa varovať zlej žiadosti, bo u dverí rozkoše stojí smrť. Z tej príčiny prikazuje Sväté Písmo, hovoriac: "Po svojich žiadostiach nechod'." (Sir. 18, 30.) Keďže tedy oči Pánove pozorujú dobrých i zlých, a keďže Pán s neba ustavične hľadá na dietky ľudske, aby videl, či je kto múdry, alebo čo by hľadal Boha, a keďže naše skutky od anjelov nám daných každý deň, vo dne i v noci Bohu, našemu Tvorcovi a Stvoriteľ'ovi všetkých vecí sa oznamujú: preto musíme byť na stráži, bratia, každú hodinu, jako po-

vedá prorok v žalme, žeby nás neuzrel Boh dakedy "schýlených ku zlému a neužitočných učiněných," (Žalm 13, 3. 52, 4.) a šetriac nás v tomto čase, bo je milostivý a čaká, že sa obrátíme ku lepšiemu: aby nám nemusel povedať v budúcnosti: "To si vykonal a mlčal som." (Žalm 49, 21.)

30. jan., 31. mája, 30. sept.

Druhý stupeň pokory je, keď človek nemiluje svojej vôle, a keď nemá záľuby v ukojení svojich žiadostí, ale skutkami nasleduje toho hlasu Pánovho, ktorý znie: "Sostúpil som s neba, nie aby som činil svoju vôľu, ale vôľu Toho, ktorý ma poslal." (Ján 6, 38.) Podobne hovorí Sväté Písmo: Svevoľa má muky a nútnosť plodí korunu. (Srov. Zjav. 2, 10.)

31. jan., 1. júna, 1. okt.

Tretí stupeň pokory je, keď človek z lásky k Bohu poddá sa predstavenému celou poslušnosťou, nasledujúc Pána, o ktorom vraví apoštol:

"Bol poslušný až na smrť." (Filip. 2, 8.)

1. feb., 2. júna, 2. okt.

Štvrtý stupeň pokory je, keď v poslúchaní v ťažkých a protivných veciach, ba i v jakýchkoľvek namerených urážkach zadrží sa trpezlivosť v tichom svedomí, a vytrvale snášajúc utrpenie, neoslabuje človek, ani neustupuje, jako hovorí Sväté Písmo: "Kto zotrva až do konca, ten bude spasený." (Mat. 24, 13.) A tiež: "Posilni svoje srdce a vytrvaj v Pánovi." (Žalm 26, 14.) A poukazujúc na to, že verný sluha má všetko pre svojho Pána snášať, áno, i protivenstvá, hovorí Sväté Písmo v mene trpiacich: "My bývame pre Teba každý deň vraždení: považovaní sme za ovce na zabitie." (Žalm 43, 22.) A majúc záruku v nádeji na Božskú odplatu, radostne napredujú a hovoria: "Ale v tom vo všetkom víťazíme pre Toho, ktorý zamiloval si nás." (Rím. 8, 37.) Podobne na inom mieste vraví Sväté Písmo: "Zkúsil si nás, Bože: ohňom si nás čistil, jako sa čistieva

striebro. Viedol si nás do osídla, naložil súženie na naše chrbyty." (Žalm 65, 10-11.) A tiež, aby nám ukázalo, (Sväté Písmo) že máme byť pod predstaveným, pokračuje, hovoriac: "Ľudí vsadil si na naše hlavy." (Žalm 52, 4.) Avšak i vtedy, keďže príkaz Pánov trpezlivo plnia v protiventstvách a krivdách: keď ich kto uderí po líci, nastaví mu i druhé; kto im berie oblek, popustia mu i kepeň, a donútení na jednu míľu, idú aj dve. (Srov. Mat. 5, 39-41.) S Pavlom apoštolom lživých bratov znášajú, (Srov. 2. Kor. 11, 26.) a tým, čo im zlorečia, dobrorečia. (Srov. 1. Kor. 4, 12.)

2. febr., 3. júna, 3. okt.

Piaty stupeň pokory je, keď mních všetké myšlienky, ktoré sa vkradajú do jeho srdca, alebo zlé skutky, ktoré potajomky spáchal, pred svojím opátom neskrýva v pokornej spovedi. K tomu nás napomína Sväté Písmo, keď hovorí: "Vyjav Pánovi svoju cestu a dúfaj v Ňom." (Žalm 36, 5.) A tiež vraví: "Vyznávajte sa Pánovi, lebo je dobrý: lebo na veky je milosrdenstvo Jeho." (Žalm 105, 1.) A tak i prorok hovorí: "Svoj hriech som Tebe zjavil: a neprávosti svoje som neukryl. Riekol som: Vyznám Pánovi proti sebe svoje hriechy; a Ty si odpustil bezbožnosť môjho srdca." (Srov. Žalm 31, 5.)

3. febr., 4. júna, 4. okt.

Šiesty stupeň pokory je, jestli mních je spokojný so všetkým, čo je najhoršie a najnutnejšie. A keď vo všetkom, čo sa mu ukladá, považuje sa za ničomného a nehodného sluhu, hovoriac s prorokom: "Sám som bol na nivoč obrátený a nič som nevedel. Jako hoviadko som sa stal u Teba — a preca som bol stále s Tebou." (Žalm 72, 22-23.)

4. febr., 5. júna, 5. okt.

Siemy stupeň pokory je, jestli mních sa natol'ko ponízuje, že za najbiednejšieho a za najničomnejšieho od všetkých sa priznáva nielen svojimi ústami, ale i v srdci to pre-

cítene verí, a s prorokom hovorí: “Ja som však červ a nie človek: pohanenie ľudí a vyvrhel’ lúzy.” (Žalm 87, 16.) A zase: “Dobre mi, že si ma pokoril, aby som sa naučil Tvoje prikázania.” (Žalm 118, 71.)

5. feb., 6. júna, 6. okt.

Ôsmy stupeň pokory je, jestli mních ničoho nekoná, iba čo mu káže spoločná Regula kláštora, alebo príklad starších.

6. feb., 7. júna, 7. okt.

Deviaty stupeň pokory je, jestli mních zdržuje svoj jazyk od hovorenia, a natol’ko zachováva mlčanlivosť, že nehovorí, kým sa ho kto nespýta, jako učí Sväté Pímo, že mnohé mluvenie nebýva bez hriechu, (Prísl. 10, 19.) a že muž utrhačný nedá sa riadiť na zemi. (Žalm 139, 12.)

7. feb., 8. júna, 8. okt.

Desiaty stupeň pokory je, keď sa mních nedá ľahko a chytro pohnúť ku smiechu, bo napísané je: “Blázon v smiechu povyšuje svoj hlas.” (Sir. 21, 23.)

8. feb., 9. júna, 9. okt.

Jedenásty stupeň pokory je, jestli mních, keď hovorí, vraví z ticha, bezo smiechu, ponížene a vážne, alebo s málo lež múdrymi slovami. A že nenie krikl’avý v reči, jako je napísané: Múdreho poznáš podľa málo slov. (Srov. Kazat. 10, 14.)

9. feb., 10. júna, 10. okt.

Dvanásty stupeň pokory je, jestli mních nielen vo svojom srdci pestuje pokoru, ale ju i na svojom tele ustavične ukazuje všetkým, ktorí ho vidia, a síce: v robote, v oratoriu (v kaplici), v kláštore, v zahrade, na polí, na ceste, alebo kdekol’vek sedí, chodí a stojí, nech je vždy s uklonenou hlavou, ku zemi sklopenými očami, považujúc sa každú hodinu za vinníka pre svoje hriechy, a mysliac si, že už stojí na

hroznom súde Božom. A nech si vždycky hovorí v srdci, čo povedal ten evanjelický mýtnik so sklopenými k zemi očami: Pane, nie som hodný, ja hriešnik, ani svoje oči pozdvihnúť k nebi. (Srov. Luk. 18, 13.) A zasa s prorokom: “Zkl'účený a snížený som prenáramne.” (Žalm 37, 9.)

Keď tedy mních vystúpi na všetké této stupne pokory, čoskoro dojde tej lásky Božej, ktorá je dokonalá a von vyháva bázeň. (Srov. I. Ján 4, 18.) A touto láskou všetko, čo predtým nie bez strachu zachovával, včul bez všetkej námahy, jakoby prirodzene zo zvyku začne konať, nie už zo strachu pred peklom, ale z lásky ku Kristu, z dobrého zvyku a obl'uby ctností. Toto Pán Boh včul na Svojom sluhovi, očistenom od hriechov a neprávostí ráči zjaviť skrze Ducha Svätého.

HLAVA VIII.

O SLUŽBÁCH BOŽÍCH V NOCI.

10. feb., 11. júna, 11. okt.

Za zimného času, to jest, od prvého novembra až do Veľkej noci nech sa vstáva o ôsmej nočnej hodine dl'a obecného výpočtu, 1) tak aby sa odpočívalo trochu viac po pôlnoci, žeby bratia vstali, keď sa každý už dost' vyspal. Čo však zbýva času po Vigiliách, nech bratia venujú študovaniu, čo treba ku žalmovaniu a čítaniu.

Ale od Veľkej noci až do vyšeudaného 1. novembra nech sa tak usporiada hodina ku nočným službám Božím, aby po nich bola malá prestávka, žeby sa bratia mohli vzdialiť na telesné potreby, a potom nech hneď nasledujú Chvály, ktoré sa majú konať za svítania.

1) O druhej alebo o tretej hodine po pôlnoci, podľa toho, kedy sa išlo spať, či o šiestej alebo o siedmej večer. (Com. Dom. P. Delatte.)

HLAVA IX.

KOLKO ŽALMOV MÁ SA ODRIEKAŤ PRI NOČNÝCH HODINKÁCH.

11. feb., 12. júna, 12. okt.

Za zimného času nech sa najprv predriekne verš: "Deus in adjutorium meum intende, Domine, ad adjuvandum me festina." — Bože, príjdi mi na pomoc; Pane, ponáhľaj sa mi pomáhať. (Žalm 69, 2.) Hneď nato tri razy nech sa odrieka: "Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam." — Pane, otvor moje pery: a ohlasovať budú ústa moje Tvoju chválu. (Žalm 50, 17.) Ku tomu nech sa pridá 3. žalm a "Gloria", — Sláva. Potom nech sa odspieva alebo aspoň odrieka žalm 94. s antifonou. Načo nasleduje hymna, a po nej 6 žalmov s antifonami. Po odriekaní tohoto a po verši nech dá opät požehnanie. A keď všetci posadali na lavice, nech bratia čítajú striedavo z knihy na pulpíte 3 čítania, medzi ktorými spievajú sa 3 rezponzoriá. 2 rezponzoriá odriekajú sa bez "Gloria", — Sláva, ale po treťom čítaní, ten, ktorý číta, povie "Gloria", čo jakonáhle kantor začne, hneď všetci vstanú s lavíc na česť a úctu Najsvätejšej Trojice.

Avšak po Vigiliách (Nočné Hodinky) nech sa čítajú Knihy, čo majú Božskú Autoritu (Sväté Písmo), jak zo Starého, tak z Nového Zákona, a tiež ich výklady, ktoré napísali tí najznamenitejší a pravoverní katolícki Učitelia a Cirkevní Otcovia.

Po týchto troch čítaniach a ich rezponzoriách nech nasleduje 6 iných žalmov, ktoré nech sa spievajú s "Alleluja". Potom nasleduje čiastka od apoštola, ktorá sa odrieka nazpamäť, zatým verš, modlitby litánií, čiže "Kyrie eleison", a týmto sa skončia Nočné Vigilie.

HLAVA X.

JAKO V LETNOM ČASE MÁ SA KONAŤ NOČNÁ CHVÁLA.

12. feb., 13. júna, 13. okt.

Avšak od Veľkej noci až do 1. novembra nech sa zachová celý počet žalmov, jako povýše je rečeno, iba lekcie (čítania) z knihy pre krátkosť času nech sa nečítajú, lež namiesto tých troch lekcii nazpamäť sa odrieka jedna čiastka zo Starého Zákona, po ktorej nasleduje krátke responzorium, a ostatné všetko sa tak skončí, jako bolo povedané, to jest: nech sa nikdy neodrieka menej jako 12 žalmov pri Nočných Vigiliách okrem 3. a 94. žalmu.

HLAVA XI.

JAKO SA MAJÚ KONAŤ VIGILIE V NEDEĽU.

13. feb., 14. júna, 14. okt.

V nedeľu nech sa skoršie stáva na Vigilie a nech sa konajú podľa rozmeru, jako nasleduje:

Po odspievaní 6 žalmov s veršom, jako sme povýše usporiadali, a keď všetci slušne, dl'a poriadku si posadali vo stolicách, nech sa čítajú z knihy 4 lekcie s ich responzoriami, jako bolo povýše rečeno. A len po 4. responzoriu kantor pridá "Gloria", čo jakonáhle zanotí, nech všetci hned' úctivo vstanú. Po týchto lekciách nasleduje po poriadku iných 6 žalmov s antifonami a s veršom, jako predtým. Po týchto žalmov zase sa čítajú iné 4 lekcie s ich responzoriami, dl'a poriadku, jako povýše. Potom odriekajú sa 3 chválospevy z Prorockých Kníh, jako ustanoví opát. Této chválospevy odriekajú sa s "Alleluja". Po odriekaní a po veršu, a keď opát dal požehnanie, nech sa čítajú ešte iné 4 lekcie z Nového Zákona poriadkom vyše uvedeným. A za 4. responzoriumom zanotí opát chválospev "Te Deum laudamus". Po ukončení tohoto opát číta čiastku z Evan-

jeliuma, pričom všetci s úctou a bážňou stoja, a po čítaní všetci odpovedia: "Amen". Hned' potom začne opát chválospev "Te decet laus". — Tebe sluší chvála. A po požehnaní začnú Chvály.

Tento poriadok pri Vigiliách nech sa zachováva každého času, i v lete i v zime, iba, žeby bratia, božechráň, neskoro vstali, a preto muselo by sa snád' niečo skrátit' v čítaní a v rezponzoriách. A na to treba dat' veľký pozor, žeby sa to nestalo. Avšak keby sa to stalo, nech ten, pre ktorého nedbalosť sa to stalo, urobí v oratoriu Bohu zadosťučinenie.

HLAVA XII.

JAKO SA MAJÚ SLÁVIŤ CHVÁLY.

14. feb., 15. júna, 15. okt.

Pri Chválach v nedeľu nech sa najprv odrieka jednoducho bez antifony 66. žalm. Potom odrieka sa žalm 50. s "Alleluja," a tak žalm 117. a 62. Nato nasleduje chválospev "Benedicite" a žalmy "Laudate", čítanie nazpamäť zo Zjavenia, rezponzorium, hymna, verš, chválospev zo sv. Evanjelia, litánie, a tak sa ukončí.

HLAVA XIII.

JAKO SA MAJÚ KONAŤ CHVÁLY VO VŠEDNÉ DNI.

15. feb., 16. júna, 16. okt.

Vo všedné dni nech sa Chvály konajú takto: Najprve, jako v nedeľu, nech sa odrieka jednoducho bez antifony 66. žalm, ale pomaly, žeby sa všetci sišli na 50. žalm, ktorý nech sa odrieka s antifonou. Potom nasledujú iné 2 žalmy jako obyčajne, to jest: v pondelok 5. a 35. žalm; v útorok 42. a 56. žalm; vo stredu 63. a 64. žalm; vo štvrtok 87. 89. žalm; vo piatok 75. a 91. žalm, a v sobotu 142. žalm a chválospev z Deuteronomium, ktorý sa rozdelí na dve "Gloria". A v ostatné dni nech sa odrieka chválospev z

Prorokov, zvláštny na každý deň, jako spieva Rímska Cirkev. Potom nech nasleduje žalm "Laudate", nato jedno čítanie z apoštola nazpamät', rezponzorium, hymna, verš, chválospev z Evanjelia, litánie, a tým sa ukončí.

16. feb., 17. júna, 17. okt.

Avšak nikdy sa nemajú skončiť Chvály a Nešpory bez toho, žeby na konci Predstavený neodriekal celú modlitbu Pána, tak žeby ju všetci počuli, pre trne pokúšenia, čo sa ľahko príhodi, a tak, žeby bratia pre toto zaslúbenie v tej modlitbe: "Odpusť nám, jako i my odpúšťame," očistili sa od takýchto pokleskov. Ale pri iných hodinkách nech sa odrieka nahlas len ostatná časť tej modlitby, aby všetci odpovedali: "Sed libera nos a malo," — ale zbav nás odo zlého.

HLAVA XIV.

JAKO SA MAJÚ KONAŤ VIGILIE NA SVIATKY SVÄTÝCH.

17. feb., 18. júna, 18. okt.

Na sviatky Svätých a na všetky slávnosti nech sa konajú Vigilie tak jako sme predpísali na nedel'u, iba žalmy, antifony a lekcie vezmú sa na ten deň príslušné. Avšak spôsob powyše označený nech sa zachová.

HLAVA XV.

KEDY SA RIEKA ALLELUJA.

18. feb., 19. júna, 19. okt.

Od svätej Veľkej noci až do sviatku Turíc (Soslanie Ducha Svätého, Rusadle) stále sa rieka Alleluja, jak pri žalmoch, tak pri rezponzoriách. Od Turíc až do začiatku štyridsat'denného pôstu rieka sa len pri Vigiliách, každú noc, so šiestými druhými žalmami. Avšak, okreme štyridsat'denného pôstu, nech sa každú nedel'u odriekajú s Alle-

luja Chválospevy pri Vigiliách, Chvály, Prima, Sexta a Nona, ale Nešpory s antifonami, lenže rezponzoriá nikdy sa neodriekajú s Alleluja, iba od Veľkej noci do Turíc.

HLAVA XVI.

JAKO CEZ DEŇ SA MAJÚ KONAŤ SLUŽBY BOŽIE.

19. feb., 20. júna, 20. okt.

Jako hovorí prorok: "Sedemkrát cez deň chválu Tebe vzdávam," (Žalm 118, 164.) tak tento posvätný, sedmorý počet vyplní sa, keď svoju Bohu povinnú službu vykonáme ráno pri Chválach, potom v čas Hodiny Prvej, Tretej, Šiestej, Deviatej, Nešporov a Kompletu, bo o týchto denných Hodinkách povedal ten prorok: "Sedemkrát cez deň chválu Tebe vzdávam. A o nočných Vigiliách ten samý prorok tiež povedá: "V polnoci vstávam, aby som Ťa oslavoval." (Žalm 118, 62.) Preto tedy vzdávajme v tie časy chválu svojemu Stvoriteľovi, pre "súdy Jeho spravodlivosti", (Srovnaj žalm 118, 62. 164.) a síce: pri Chválach, pri Hodinke Prvej, Tretej, Šiestej, Deviatej, pri Nešporoch, Kompletu, a i v noci vstávajme, aby sme Ho oslavovali.

HLAVA XVII.

KOLKO ŽALMOV MÁ SA SPIEVAŤ PRI TÝCHTO HODINKÁCH.

20. feb., 21. júna, 21. okt.

Pre Nočné Vigilie a Chvály už sme predpísali poriadok žalmovania. Včul urobme poriadok pre ostatné Hodinky.

Na Prvú Hodinku nech sa odriekajú 3 žalmy, každý zvláštne, a nie pod jedným Gloria. Hymna tejto Hodinky nasleduje po verši Deus in adjutorium, prv ako sa začnú žalmy. Po dokončení 3 žalmov prečíta sa jedna lekcia, verš, Kyrie eleison, a tak sa skončí.

Hodinka Tretia, Šiesta a Deviatea koná sa tiež na ten-

to spôsob, to jest: verš, príslušná hymna, 3 žalmy, lekcia, verš, Kyrie eleison, a tak sa ukončí.

Keď je kongregácia väčšia, nech sa žalmy spievajú s antifonami, ale keď je menšia, len jednoducho.

Nešpory nech sa odbavia zo 4 žalmov s antifonami. Po žalmoch nasleduje lekcia, potom rezponzorium, hymna, verš, chválospev z Evanjelia, litánie, a skončí sa Modlitbou Pánovou. Komplet odbaví sa z 3 žalmov, ktoré odriekajú sa jednoducho bez antifony. Po nich nasleduje hymna tejto Hodinky, jedna lekcia, verš, Kyrie eleison, blahorečenie, a týmto nech sa ukončia.

HLAVA XVIII.

JAKÝM PORIADKOM MAJÚ SA ŽALMY ODRIEKAŤ.

21. feb., 22. júna, 22. okt.

Nech sa vždy začínajú Hodinky s veršom: Deus in adjutorium meum intende, Domine, ad adjuvandum me festina a s Gloria. Nato nasleduje hymna tejže Hodinky. Potom na Prvú Hodinku v nedeľu nech sa odriekajú 4 časti žalmu 118. Na ostatné Hodinky, to jest: na Tretiu, Šiestu a Deviatu odriekajú sa zas 3 časti tohože žalmu 118. Na Prímu v pondelok nech sa odriekajú 3 žalmy, to jest: 1., 2. a 6. žalm. A takto 3 žalmy nech sa odriekajú na Prímu každý deň až do nedele, to jest, nasledujúce žalmy po poriadku až do 19. žalmu. Avšak 9. a 17. žalm rozdelí sa na dve Gloria. A nech bude, žeby vždy v nedeľu začínaly sa Vigilie 20. žalmom.

22. feb., 23. júna, 23. okt.

Potom na Terciu, Sextu a Nonu v pondelok má sa odriekať 9 častí, ktoré zbývajú zo 118. žalmu, po tri časti na každú z týchto Hodiniek. Takto 118. žalm podelený na časti odbaví sa za dva dni, to jest: v nedeľu a v pondelok. V útorok na Terciu, Sextu a Nonu odrieka sa po 3 žalmoch, od 119. žalmu až do 127., to jest, 9 žalmov. A

tieto žalmy nech sa opätujú vždy až do nedele pri týchto Hodinkách; a podobne i hymny, verše a tie isté lekcie opätujú sa každý všedný deň až do nedele, tak že vždy v nedeľu zase počína sa 118. žalmom.

23. feb., 24. júna, 24. okt.

Na Nešpory každý deň nech sa slávnostne spievajú 4 žalmy. Tieto žalmy sa berú od 109. až do 147. žalmu, okrem tých, ktoré sú predpísané na iné Hodinky, to jest od 117. žalmu do 127. a žalmy 133. a 142. Všetké ostatné majú sa spievať na Nešpory. A pretože tu je o 3 žalmy menej, preto nech sa rozdelia tie žalmy, ktoré sú vyššie uvedenom počte dlhšie, a síce: 138., 143. a 144. žalm. Preto že 116. žalm je krátky, nech sa pripojí ku 115. žalmu.

Takto sme usporiadali žalmy na Nešpory. Ostatné, to jest: lekcie, rezponzoriá, hymny, verš a chválospev nech sa odpravia, jako sme vyššie predpísali.

Na Komplet každý deň sa opätujú té samé žalmy, a to: 4., 90. a 133. žalm.

24. feb., 25. júna, 25. okt.

Po upravenom poriadku žalmovania na denné Hodinky, všetky ostatné žalmy, čo zbývajú, treba rovnako rozdeliť na 7 nočných Vigilií. A ktoré z týchto žalmov sú dlhšie, nech sa zase rozdelia, tak žeby na každú noc pripadlo 12 žalmov.

Pritom však výslovne pripomínáme, že keby toto usporiadanie žalmov nebolo komu azda po voli, nech to usporiada podľa svojho, lepšieho úsudku, len aby sa všemožne na to dbalo, žeby sa každý týždeň odbavil celý žaltár, 150 žalmov, a v nedeľu pri Vigiliách, aby sa vždy od začiatku počínalo, bo veľmi málo horlivosti vo službe Božej ukazujú tí mnísi, ktorí behom týždňa menej odžalmujú ako celý žaltár s obyčajnými chválospevmi, keďže čítame, že naši Svätí Otcovia v jednom dňu statne vykonali to, čo my vlažní, prosím, aspoň za celý týždeň vykonajme!

HLAVA XIX.

AKO SA MÁME CHOVAŤ PRI ŽALMOVANÍ.

25. feb., 26. júna, 26. okt.

Veríme, že Boh je všade prítomný, a že "Na každom mieste hľadia oči Pánove na dobrých i na zlých." (Prísľ. 15, 3.) Ale nanajvyš, bezo všetkej pochybnosti verme to, keď sme prítomní pri Službách Božích! (Opus Dei.) Preto vždy pamätajme, čo hovorí prorok: "Služte Pánovi v bázní!" (Žalm 2, 11.) A zase: "Spievajte múdro!" (Žalm 46, 8.) A tiež: "Pred anjelmi chcem Tebe spievať chválu." (Žalm 137, 1.) Preto tedy povážme, ako sa máme chovať pred tvárou Božou a Jeho anjelov, a bud' me tak pozorne prítomní pri žalmovaní, aby naša myseľ sa shodovala s naším hlasom.

HLAVA XX.

O ÚCTE PRI MODLITBE.

26. febr., 27. júna, 27. okt.

Ak chceme s mocnými osobami o dačom prehovoriť, neosmeľujeme sa iba s poníženosťou a úctou. Čím viac so všetkou pokorou a čistotou srdca musíme sa modliť k Bohu, Pánovi všetkých vecí! A ved' me, že "Nie mnohomluvením", (Srov. Mat. 6, 7.) ale čistotou srdca a kajúcimi slzami bývame vyslyšaní. A preto, naša modlitba má byť krátka a čistá, iba, žeby azda z vnuknutia Božej milosti sa predĺžila. Avšak spoločná modlitba nech bude vždy krátka, a na pokyn predstaveného nech všetci razom vstanú.

HLAVA XXI.

O DEKANOCH KLÁŠTORA.

27. feb., 28. júna, 28. okt.

Jestli je kláštor väčší, nech sa vyberú zpomiedzi bratov bratia dobrého svedoctva a svätého života a nech sú ustanovení za dekanov, ktorí by dl'a Príkazov Božích a nariade-

nia opáta mali starost' o svoje dekanstvá vo všetkom. A nech sa vyberú za dekanov takí, medzi ktorých by opát mohol bezpečne podeliť svoje t'archy. I nech sa nevolia po poriadku, lež dl'a zásluhy svojho života a pravidla múdrosti. Avšak, keby niektorí z nich videl sa byť azda nadutým nejakou pýchou, za čo by zaslúžil pokárania, treba ho potrestať raz, i po druhé, a tiež po tretí raz. A keby sa nechcel polepšiť, nech bude shodený, a jeho miesto nech sa nahradí druhým, ktorý je toho hodný.

A to samé ustanovujeme o priorovi.

HLAVA XXII.

JAKO MAJÚ MNÍSI SPAŤ.

28. feb., 29. júna, 29. okt.

Nech spia mnísi každý sám na jednej posteli. Postel'né potreby nech dostanú dl'a okolností svojho stavu, ako ustanoví opát. Jestli možno, nech všetci spia v jednej miestnosti, ale keby to veľký počet mníchov nedovolil, nech odpočívajú po 10 alebo 12 so staršími, ktorí majú mať dozor nad nimi. Vo spalni nech horí svetlo stále, až do rána. Nech spia oblečení a opásaní opáskom alebo šnôrou. Iba noža im neslobodno mať pri boku, keď spia, aby sa snád' neporanili vo spánku. A nech budú mnísi vždy hotoví, aby na daný signál bez meškania vstali a ponáhľali sa jeden pred druhým na Služby Božie, lež so všetkou vážnosťou a miernosťou. Mladší bratia nemajú mať postele jeden vedľa druhého, ale nech sa pomiešajú medzi starších bratov. Pri vstávaní tedy na Služby Božie nech jeden druhého láskavo pobadá, aby ospanliví nemali nijakej výhovorky.

HLAVA XXIII.

O VYOBICOVANÍ PRE POKLESKY.

29. feb., 30. júna, 30. okt.

Keďby sa našiel niektorý brat tvrdošijný, neposlušný, pýšny, šomravý, alebo keby sa choval v čomkoľvek oproti

Svätej Regule a opovrhol by rozkazami svojich predstavenných, takého nech predstavení súkromne napomenú raz i po druhej podľa Pánovho príkazu. (Mat. 18, 15.) Ak by sa nepolepšil, nech bude potrestaný verejne pred všetkými! Avšak, jestli naozaj by sa nedal napraviť ani takýmto spôsobom, nech bude vyobcovaný, ak rozumie, jaký je to trest! Avšak, keby sa ani potom nepolepšil, nech bude telesne tréstaný!

HLAVA XXIV.

AKÝ MÁ BYŤ SPÔSOB VYOBCOVANIA.

1. mar., 1. júla, 31. okt.

Podľa váhy priestupku má sa merať vyobcovanie alebo telesný trest. Vyniesť rozsúdok v príčine stupňa priestupku patrí opátovi. Avšak, jestli sa niektorý brat dopustí menších pokleskov, má byť za to pozbavený spoločného stolovania. A spôsob trestu pre vyobcovaného od stolu bude taký, že nesmie v oratoriu začínať ani žalm ani antifonu, ani čítať lekciu dokiaľ nevykoná zadost'učinenia. Nech ide sám jiesť, ale až po stolovaní bratov, tak na príklad: keď bratia jedia o 6. hodine, (O 12. hod. na poludnie.) tento brat až o 9. Keď bratia jedia o 9. on až na večer, a to tak dlho, dokiaľ si nezaslúži odpustenia primeraným zadost'učinením.

HLAVA XXV.

O ŤAŽŠÍCH PRIESTUPKOCH.

2. mar., 2. júla, 1. nov.

Avšak taký brat, ktorý sa dopustí ťažších priestupkov, nech je vyobcovaný i od stolu, i z oratoria. S ním nesmie ani jeden z bratov nijako obcovat', ba ani hovoriť. On nech sám robí, čo mu bolo uložené. A nech vytrvá v kajúcom svojom zármutku, majúc na pamäti toho hrozného výroku apoštola, ktorý vraví: "Odovzdať takého satanášovi zahubiť telo, aby duch bol spasený v deň Pána." (I. Kor. 5, 5.) I jedlo nech dostane o samote, v takej miere a v tú hodinu,

ako preňho za dobre uzná opát. Nikomu neslobodno ani ho pozdraviť, keď ho kto potká, ani jedlo, ktoré sa mu dáva, nesmie sa požehnávať.

HLAVA XXVI.

O TÝCH, KTORÍ BEZ ROZKAZU OPÁTA OBCUJÚ S VYOBICOVANÝMI.

3. mar. 3. júla, 2. nov.

Keď niektorý brat sa opováži bez rozkazu opáta s vyobcovaným bratom jakýmkoľvek spôsobom sa schádzať, s ním hovoriť, alebo mu posielat' nejaké zvesti, nech podľahne tomuto samému vyobcovaniu.

HLAVA XXVII.

JAKO SA MÁ OPÁT STARAŤ O VYOBICOVANÝCH.

4. mar. 4. júla, 3. nov.

So všetkou usilovnosťou nech sa opát stará o previnilých bratov, bo: "Netreba lekára zdravým, lež zle sa majúcim." (Mat. 9, 12.) A preto, jako múdry lekár má upotrebit' každého prostriedku, žeby im poslal útechu, najmä skrze starších a rozumných bratov, ktorí by jaksi potajomky potešili vrtekavého brata, a tak pohli ho ku poníženému zadostučineniu. Títo majú ho "tešiť, aby sa azda nepohrúžil do prílišného zármutku," a jako ďalej hovorí apoštol, "aby mu lásku preukazovali." (2. Kor. 7, 8.) A všetci nech sa zaňho modlia.

Opát tedy nanajvyš musí sa starať a so všetkou obozretnosťou sa usilovať, žeby neztratil ani jednu z oviec sebe sverených. Bo musí vedet', že prevzal správu nemocných duší, a nie krutovládu nad mocnými. A nech sa bojí hrozby proroka, v ktorej Boh vraví: "Čo bolo tučného, vzali ste si, a čo bolo nemocného, odhodili ste." (Srov. Ezech. 34, 3. 4.) I nech nasleduje láskavý príklad Dobrého Pastiera, ktorý

opustil 99 oviec na horách, išiel hľadať jednu ovцу, ktorá bola zablúdila; nad ktorej slabosťou mal taký súcit, že ju ráčil na Svoje sväté plecía vzat' a zaniest' medzi Svoje stádo.

HLAVA XXVIII.

O TÝCH, KTORÍ BOLI ČASTEJŠIE POTRESTANÍ A NEHCÚ SA POLEPŠIŤ.

5. mar., 5. júla, 4. nov.

Ak niektorý brat často bol potrestaný pre jakýkoľvek priestupok, ba i vyobcovaný, a nechce sa polepšiť, nech dostane prísnejší trest, to jest: treba na neho vzat' bič. A keď sa ani týmto nepolepší, ale, čoho nech Boh chráni, ešte snád' sa opováži nadutý pýchou hájiť svoje zlé skutky: vtedy nech opát robí to, čo múdry lekár. Keďže použil hojivých prostriedkov, balzam napomínania, liek Svätého Písma, a konečne páľčivého prostriedku vyobcovania a rany korbáča, a pritom vidí, že jeho snaha nič nestojí, nech ešte upotrebí, čo je väčšie: svoju a všetkých bratov modlitbu za neho, aby Pán, ktorý môže všetko, uzdravil nemocného brata. A jestli sa nedá uzdraviť ani týmto prostriedkom, vtedy už nech opát vezme do ruky nôž, ktorý zhníly konár odrezuje, ako hovorí apoštol: "Odstráňte zlostníka z pomedzi seba," a zase: "Keď neveriaci odide, nech odide," (1. Kor. 5, 13. a 7,15.) aby jedna ovca prašivá nenakazila celé stádo.

HLAVA XXIX.

ČI MAJÚ SA ZASE PRIJAŤ BRATIA, KTORÍ OPUSTILI KLÁŠTOR.

6. mar., 6. júla, 5. nov.

Brat, ktorý vlastnou vinou opustil kláštor, alebo bol vyhodený, a chcel by sa navrátiť, musí najprve prisľúbiť, že úplne napraví chybu, pre ktorú odišiel. A tak nech je prijatý na posledné miesto, žeby sa týmto zkušala jeho pokora. Ale keď znovu vystúpi, nech bude prijatý takýmto spôsobom nazpät' až do tretieho razu. A nech vie, že už potom sa mu odopre každý prístup k návratu.

HLAVA XXX.

JAKO MLADŠÍ CHLAPCI MAJÚ BYŤ TRESTANÍ.

7. mar., 7. júla, 6. nov.

Každý vek a každé poznanie rozumu má mať svoju zvláštnu mieru. A preto, koľkorazy dopustia sa tedy chlapci nejakej chyby, alebo mladíci a takí, ktorí málo vedia pochopiť, jaký veľký trest je vyobcovanie, treba ich potrestať prísnyim pôstom, alebo ostrým bičom, aby sa polepšili.

HLAVA XXXI.

JAKÝ MÁ BYŤ KOMORNÍK KLÁŠTORA.

8. mar., 8. júla, 7. nov.

Komorník kláštora nech sa vybere z reholného sboru múdry, mravne dokonalý, striedmy, a nie veľmi oddaný jedeniu, nie panovitý, nie poburujúci, nie krivdivý, nie váhavý, nie márnivý, ale bohabojný, ktorý by bol jako otec celej kláštornej spoločnosti. Nech sa stará o všetko. Bez opátovho rozkazu nech ničoho nerobí. Nech dbá o to, čo sa mu rozkazuje. Bratov nech nezarmucuje. Ak od neho pýta niektorý brat niečo azda nerozumného, nemá ho zarmútiť pohrdavou odpoveďou, lež rozumne a pokorne nech mu to odopre, čo nedobre žiada. Nech dbá o svoju vlastnú dušu, majúc vždy na pamäti, čo učí apoštol: "Tí, totižto, ktorí dobre konajú svoju službu, nadobudnú si pekné postavenie." (I. Tim. 3, 13.)

Nech sa svedomito stará o nemocných, o dietky, o host'ov a o chudobných, súc presvedčený, že z toho všetkého bude musieť zúčtovať na súdny deň. Všetky nádoby kláštora a celý nábytok nech považuje za tak posvätné, ako nádoby oltára.

Nech ničoho nezanedbá. Nech nebude lakomý, ani marnotratný. A nesmie kaziť kláštorné veci, lež všetko nech poriadne robí, ako mu nariadi opát.

9. mar., 9. júla, 8. nov.

Nadovšetko nech pestuje pokoru. A keďže nemá, čo komu dať, nech mu dá dobré slovo na odpoveď, bo napísané je: "Dobré slovo lepšie ako dar." (Sirach 18, 16.) Všetko, čo mu naloží opát, nech sám má na starosti, a čo mu zakáže, nech sa neopováži dovoliť si to.

Bratom ustanovenú mieru nech vydáva bez všetkého osobníckárstva a bez odkladania, žeby sa nepohoršili, majúc na pamäti Božský výrok, čo zasluhuje ten, "kto pohorší jedného z týchto malučkých: lepšie by mu bolo, keby sa mu mlynský kameň zavesil na krk, a tak bol pohrúžený do hlbiny morskej." (Mat. 18, 6.) Akby kláštorná spoločnosť bola väčšia, nech dostane pomocníkov, aby mu pomáhali, a tak, žeby i on mohol konať s kl'udnou mysl'ou úrad sebe sverený. V pravý čas nech sa dáva, čo sa má dať, a nech sa žiada, čo sa má žiadať, aby nikto nebol znepokojovaný a zarumcovaný v dome Božom.

HLAVA XXXII.

O STROJNOM NÁRADÍ A INÝCH VECIACH KLÁŠTORA.

10. mar., 10. júla, 9. nov.

Nad strojným náradím, šatstvom a inými vecami kláštora nech opát ustanoví bratov, na ktorých sa môže pre ich život a mravy spoľahnúť, a jako za dobré uzná, každému určí jednotlivé veci sbierať a opatrovať. Této veci nech má opát na lístku zaznačené, aby vedel, keď bratia pre ne striedavo prichádzajú, čo komu dáva a čo od koho nazpäť prijíma. Avšak, keďby niekto narábal s kláštornými vecami špinavo alebo nedbale, nech bude potrestaný; akby sa nepolepšil, nech podľahne regulárnej disciplíne.

HLAVA XXXIII.

ČI MNÍSI MAJÚ MAŤ NIEČO VLASTNÉHO.

11. mar., 11. júla, 10. nov.

Nadovšetko táto neprávosť nech bude od koreňa vyhubená z kláštora, aby sa nikto neopovážil niečo dať alebo prijať bez dovolenia opáta, alebo dačo mať vlastného: do cela nijakú vec, ani knihu, ani písací papier, ani pero, zkrátka celkom nič im neslobodno mať, keďže ani nad svojím telom, ani nad svojou vôľou nesmú už viac mať vlastného práva. Ale všetko, čo potrebujú, majú nádejne očakávať od otca kláštora, lenže neslobodno im ničoho mať, čo by opát nebol dal, alebo nebol dovolil. A nech je všetko všetkým spoločné, jako je napísané. (Skut. Apošt. 4, 32.) A nikto nech nenazýva dačo svojím, ani nech sa neopováži niečo si privlastniť. Ale keďby niekto bol prichytený, že si obľubuje v tejto najničomnejšej neprávosti, nech bude napomenutý raz i po druhé, a keďby sa nenapravil, nech podľahne trestu.

HLAVA XXXIV.

ČI VŠETCI MAJÚ ROVNAKO DOSTÁVAŤ, ČO POTREBUJÚ.

12. mar., 12. júla, 11. nov.

Ako je napísané: "Rozdávalo sa každému, jako komu bolo treba." (Skut. Apošt. 4, 35.) Týmto nehovoríme, žeby, čo božechráň, nadŕžavalo sa niektorým, ale žeby sa bral ohľad na slabosti. Kto menej potrebuje, nech d'akuje Bohu, a nech nenie preto smutný. Avšak, kto viac potrebuje, nech sa ponízuje pre svoju slabosť, a nesmie byť na to pýšny, že sa mu robí milosrdenstvo. A takto všetci členovia budú spokojní. Nadovšetko nech sa nezjaví zlo reptania jakýmkoľvek slovom alebo znakom pod jakoukoľvek zámienkou. A keďby niekto bol chytený v tejto veci, nech je prísno potrestaný.

HLAVA XXXV.

O TÝŽDENNÝCH POSLUHOVÁČOCH V KUCHYNI.

13. mar., 13. júla, 12. nov.

Bratia nech si vzájomne posluhujú, tak aby nikto nebol vyjmutý od služby v kuchyni, iba pre nemoc, alebo pre veľmi dôležité zamestnanie, bo týmto nadobudne sa väčšia odmena a láska. Avšak slabým treba dať pomocníkov, žeby nie so smútkom konali túto službu.

A všetci nech dostanú výpomoc, ak treba, dl'a veľkosti alebo polohy kláštora. Keď je kláštor väčší, nech komorník je vyjmutý od služby v kuchyni, a tí, čo konajú dôležitejšiu prácu, jako sme povyše hovorili.

Ostatní nech si vzájomne v láske posluhujú. Ten, čo odchádza z týždennej služby v kuchyni, nech v sobotu všetko počistí. Uteráky, s ktorými si bratia utierajú ruky alebo nohy, nech vyrajbe. Nech iste umyje nohy všetkým bratom i ten, čo odchádza zo služby, i ten, čo ju ide prevziať. Náčinie svojej služby nech odovzdá komorníkovi čisté a celé, žeby ho komorník zase oddal tomu, čo nastupuje službu, a tak bude vedieť, čo dáva a čo prijíma.

14. mar., 14. júla, 13. nov.

Avšak, týždenní posluhováci nech dostanú hodinu pred obedom po jednom poháre nápoja a po kúsku chleba okrem ustanovenej porcie, aby počas obedu bez šomrania a bez veľkej ťarchy posluhovali svojim bratom. Ale v dni sviatočné nech počkajú až po omši. V nedeľu po skončených Chválach týždenní posluhováci a tí, čo odchádzajú z kuchynskej služby, jako aj tí, čo ju nastupujú, nech padnú na kolená pred všetkými bratmi v oratoriu, prosiac ich, aby sa modlili za nich. A odchádzajúci z týždennej služby nech odrieka tento verš: "Benedictus es, Domine Deus, qui adjuvisti me et consolatus es me." — Požehnaný si, Pane Bože, ktorý si mi spomohol a ma potešil. (Žalm 85, 17.) Ktorý, keď toto po tretí raz riekol, dostane požehnanie a odchádza. Po

ňom nasleduje nastupujúci službu, a rečie: “Deus in adjutorium meum intende, Domine, ad adjuvandum me festina.” — Bože, príjdi mi na pomoc, Pane, ponáhľaj sa pomáhať mi. (Žalm 69, 2.) A tento verš i všetci tri razy opätujú. A keď dostal požehnanie, nech nastúpi svoju službu.

HLAVA XXXVI.

O CHORÝCH BRATOCH.

15. mar., 15. júla, 14. nov.

Predovšetkým a nadovšetko treba mať starosť o chorých, žeby sa im skutočne tak vysluhovalo, jako samému Kristovi, bo sám hovorí: “Chorý som bol, a navštívili ste ma.” (Mat. 25, 36.) A zase: “Čo ste učinili jednému z tých mojich najmenších bratov, mne ste to učinili.” (Mat. 25, 40.)

Avšak i chorí nech pamätajú, že sa im vysluhuje pre česť Božiu, a nech zbytočnými žiadosťami nezarmucujú svojich bratov, ktorí ich obsluhujú. Lež predsa i takýchto treba trpezlivo snášať, bo pri takých získa sa hojnejšia odplata.

Nech tedy má opát najväčšiu starosť o to, žeby chorí netrpeli jakýmkoľvek zanedbaním. Nech chorí bratia majú sami pre seba určitú miestnosť a bohabojného, pilného a starostlivého ošetrovateľa. Užívanie kúpeľov (lázní) nech bude chorým poskytnuto koľkorazy je im prospešné, ale zdravým a zvláštne mladým nech sa zriedkavejšie dovoľí. A tiež užívanie mäsa nech sa dovoľí chorým a veľmi slabým na zotavenie, lenže jakonáhle sa uzdravia, nech sa všetci, jako obyčajne, zdržujú od mäsa.

Nech sa opát všemožne stará, žeby chorí neboli zanedbaní od komorníkov alebo od ošetrovateľov, bo v čomkoľvek sa prehrešia jeho učeníci, to spadá na neho samého.

HLAVA XXXVII.

O STARCOCH A DIETKACH.

16. mar., 16. júla, 15. nov.

Už samá ľudská prirodzenosť je naklonená ku milosrdenstvu pre tieto doby života, menovite, pre starcov a dietky, a preto i Vrchnosť Rehole má mať na nich ohľad. Nech sa vždy bere do povahy ich slabosť, a na žiaden pád nesmie sa na nich uvalovať prísnosť Reguly ohľadom jedla, ale treba im venovať láskavú pozornosť, žeby sa im dovolilo jiesť pred určitými hodinami.

HLAVA XXXVIII.

O TÝŽDENNOM ČITATEĽOVI.

17. mar., 17. júla, 16. nov.

U stole bratov, keď jedia, nemá chýbať čítanie. Avšak nesmie sa opovážiť čítať, kto by náhodou pochytil knihu, ale ten, kto má čítať celý týždeň, nech nastúpi v nedeľu. Kto nastupuje čítať, nech po omši a prijímaní prosí všetkých, aby sa zaňho modlili, žeby Boh od neho odvrátil ducha vysokomyselnosti. A preto nech v oratoriu tri razy odriekajú všetci tento verš, lenže čitateľ sám začína: “Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam, — Pane, otvor moje pery, a budú ohlasovať moje ústa Tvoju chválu.” (žalm 50, 17.) A tak, po obdržanom požehnaní nastúpi čítať.

Pri stole nech panuje prísna tichosť, žeby nebolo počuť tu nijakého šuškania alebo hlasu, len samého čitateľa. A čo treba stolujúcim jiesť a piť, nech si bratia vzájomne posluhujú, žeby nikto nepotreboval čo pýtať. I keby tu niečo chybalo, treba pýtať radšie jakýmkoľvek znakom, ako hlasom. Ani sa nesmie kto opovážiť robiť nejaké poznámky o čítaní alebo o čomkoľvek inom, žeby sa týmto nedala príležitosť hovoriť, iba žeby snád predstavený chcel niečo zkrátka prehovoriť na poučenie.

A brat, ktorý je ustanovený čítať cez týždeň, nech dostane kúsok chleba s vínom, aby si zajedol, kým začne čítať, z príčiny sv. prijímania, a žeby mu azda neprišlo za ťažko ďalej sa postiť; potom nech sa najie s tými, čo robia cez týždeň v kuchyni a čo posluhujú u stola.

Avšak nemajú bratia čítať alebo spievať po poriadku, jeden za druhým, lež tí, čo poučia poslucháčov.

HLAVA XXXIX.

O MIERE JEDÁL.

18. mar., 18. júla, 17. nov.

Sme istí, že pre denné občerstvenie, či o hodine 6. (12. na poludnie), a či o 9. (4. po poludní) po celý čas dostačia dve varené jedlá pre slabosti rozličných ľudí, čo keby snád' niekto nemohol požiť z jedného, najedol sa z druhého. Tedy dve varené jedlá má byť dost' všetkým bratom, ale kde by mali nejaké ovocie alebo mladú zeleninu, nech sa pridá tretie. Nech dostačí na deň celý jeden funt chleba, či by sa jedlo len raz dňa, a či i na obed, i na večeru. Avšak, keď majú jiesť i na večeru, nech šafár odloží tretinu z tohto funta, a nech ju potom dá každému na večeru.

Jestli by snád' mali bratia priťažkú robotu, nech to bude na dobrozdaní a moci opáta, ak je treba, niečo pridať, lenže nech je vylúčená nestriednosť u každého, bo nič tak nenie na zkažu každému kresťanovi, ako obžerstvo, jako hovorí náš Pán: "Dajte si pozor, aby vaše srdcia neboly obťažkané obžerstvom!" (Luk. 21, 34.)

Avšak chlapcom mladšieho veku nesmie sa dávať tá samá miera, ale menšia, ako starším, pričom nech sa zachováva vo všetkom šporivosť. A od mäsa štvornožcov zaiste, na každý spôsob nech sa všetci zdržujú, iba veľmi slabí a chorí.

HLAVA XL.

O MIERE NÁPOJA.

19. mar., 19. júla, 18. nov.

“Každý má od Boha vlastný dar: jeden tak, druhý zas inak.” (I. Kor. 7, 7.) A preto nejakousi váhavosťou ustanovili sme mieru výživnosti pre iných. Avšak, keď uvážime krehkosť slabých, myslíme, že hemina vína je dosť pre jedného každého na deň. (Hemina je jedna štvrtina litra, alebo asi pôl pajnta.) Ale tí, ktorým dá Boh trpezlivého vytrvania v zdržanlivosti, nech vedia, že budú mať zvláštnu odmenu. Lenže, keďby buď miestna potreba, buď robota alebo letná horúčosť viac vyžadovala, nech je dl'a dobrého úsudku predstaveného, ktorý nadovšetko musí dbať, žeby sa nevkradla nemiernosť a pijanstvo.

Pravda, dočítame sa, že víno na žiaden pád nenie pre mníchov, ale preto že za našich časov nemožno o tom mníchov presvedčiť, pristaňme aspoň na to, žeby sme nepili až do opojenia, lež miernejšie, keďže: “Vino spraví odpadlíkov i múdrych.” (Srov. Sirach, 19, 2.) Avšak, kde potreba miesta vyžaduje, že ani vyše predpísaná miera nemôže sa dostať, ale o veľa menej alebo do cela nič, nech chvália Boha tí, čo tam bývajú, a nech nešomrajú. Predovšetkým napomínáme ohľadom toho, žeby žili bez šamrania.

HLAVA XLI.

V KTORÉ HODINY MAJÚ BRATIA JIEŠŤ.

20. mar., 20. júla, 19. nov.

Od svätej Veľkej noci až do Turíc nech bratia obedujú o 6. hodine (12. hod. na poludnie), a večerajú na večer. Potom od Turíc, celé leto, ak nemajú mnísi poľnej roboty, alebo keď ich netrápi veľká horúčosť, nech sa postia vo stredu a vo piatok až do 9. hodiny (4. hod. po poludní). V ostatné dni nech obedujú o 6. hodine. Táto šiesta hodina

k obedu má sa zachovať, keď by mali robotu na polí, alebo akby bola veľká horúčosť v lete; a nech opät tomuto venuje svoju pozornosť. A tak nech všetko spravuje a riadi, aby slúžilo i dušiam na spasenie, i žeby všetko, čo bratia robia, robili to bezo spravodlivého šomrania.

Avšak od 14. septembra až do začiatku štyridsiatdenného postu nech vždy obedujú o 9. hodine, lež v poste až do Veľkej noci, až večer po nešpore nech jedia. A té nešpory nech sa tak skoro odbavia, žeby bratia nepotrebovali pri jedení svetla lampy, ale žeby sa najedli ešte za denného svetla. A práve tak vždycky, či sa večera alebo obeduje večer, má sa hodina tak upraviť, žeby sa všetko skončilo za svetla.

HLAVA XLII.

ŽE PO KOMPLETE NIKTO NEMÁ HOVORIŤ.

21. mar., 21. júla, 20. nov.

Mnísi vždy majú milovať mlčanlivosť, ale zvlášte počas nočných hodín. A preto, každý deň, či je to čas postenia, a či obedovania, kedy sa do sýta jedáva: jakonáhle vstanú od stolu, nech spoločne si posedajú a nech jeden z nich číta Konferencie (Sbierka spisov od Kassiana), alebo Životy Svätých Otcov, alebo niečo iné, čo by bolo poučné pre poslucháčov, ale nie Heptateuch. (Prvé sedem knihy sv. Písma Starého Zákona.) alebo Knihy Kráľov, bo slabému rozumu nenie užitočné v tú hodinu počúvať tieto čiastky Svätého Písma; avšak nech sa, pravda, čítajú iný čas.

Keď je deň postu, nech sa sídu po krátkej prestavke po nešporoch na čítanie Konferencií, ako sme povedali. A nech sa prečíta štyri alebo päť stránok, alebo koľko čas dovolí, kým sa všetci nesídu spolu počas tohoto čítania. A i ten, čo by azda bol zaneprázdnený jemu vykázanou prácou, nech príbehne. Keď potom sa už všetci síšli spolu, nech odbavia Komplet, a po ňom nesmie už nikto s nikým nič hovoriť. Kto by sa našiel, že tento predpis mlčanlivosti prestupuje, nech je prísne potrestaný; iba, že by bolo treba

prijat' host'ov, alebo snád' žeby opát dakomu dával nejaký rozkaz, lenže i to nech sa stane v najväčšej vážnosti a tichosti.

HLAVA XLIII.

O TÝCH, KTORÍ NA SLUŽBY BOŽIE ALEBO KU STOLU NESKORO PRÍDU.

22. mar., 22. júla, 21. nov.

Jakonáhle počut' signál na hodinu Služieb Božích, treba nechat' všetko, čokol'vek by bolo v rukách, a ponáhl'at' sa veľmi chytro ale slušne, žeby sa nedal podnet ľahkovážnosti. Tedy ničomu nedat' prednosť pred Službami Božími. (Služby Božie: kanonické hodinky, pre bratov ruženec.)

Keď niekto príde na Nočné Vigilie po Gloria 94. žalmu, ktorý chceme preto, aby sa odriekal celkom pomaly a zdlhavo: nech neide stanúť na svoje miesto v choru, ale nech stojí na zadku za všetkými, alebo na takom mieste, ktoré opát pre takých nedbalcov ustanoví na strane od ostatných, aby ho videl i sám i všetci ostatní, až kým sa neskončia Služby Božie, kedy verejným pokánim zadosťučiní.

A preto myslíme, že majú stáť na poslednom mieste, alebo na strane od iných, žeby sa polepšili od svojej vlastnej hanby, keď všetci na nich pozerajú. Bo akby zostali na vonku z Oratoria, možno by sa i taký našiel, čo by sa vrátil a spal, alebo iste by zostal sedieť von a oddal by sa planým rečiam, čím by len dal príležitosť zlému duchu. Nuž, nech ide dnu, žeby hriešne nezameškal všetko a budúce sa polepšil.

Kto príde počas denných hodín na Služby Božie po verši — Deus in adjutorium a po Gloria prvého žalmu, ktorý nasleduje po verši, nech podľa vyššie uvedeného ustanovenia stojí na poslednom mieste, a nech sa neopováži pripojiť sa ku sboru žalmujúcich kým zadosť neučiní, iba žeby mu snád' opát dal dovolenie, ale s tou podmienkou, že vinník za to potom vykoná pokutu.

23. mar., 23. júla, 22. nov.

A jestli niekto nepríde ku stolu pred veršom, aby všetci spolu ten verš odriekali a spolu sa pomodlili a razom všetci spolu sadli za stôl: ak sa to stalo jeho nedbalosťou alebo vinou, nech bude potrestaný do druhého razu, a keď sa potom nepolepší, nech mu nenie dovoleno súčasniť sa spoločného stolu, ale odlúčený od spoločnosti všetkých, nech sám stoluje, pričom nech sa mu odojme jeho porcia vína, kým neučiní zadosť a nepolepší sa.

Podobne treba potrestať toho, ktorý nenie prítomný pri verši, čo sa odrieka po jedle. Tiež nech sa nikto neopováži niečo jiesť alebo piť pred ustanovenou hodinou, alebo po nej. Avšak, keď predstavený niekoho ponúkne niečím, a on odopre, potom i keby chcel v inú hodinu toto, čo predtým odoprel alebo čokoľvek iné, nedat' mu do cela ničoho, kým nedá náležitého zadosťučinenia.

HLAVA XLIV.

JAKO MAJÚ ZADOST'ČINIŤ, KTORÍ SÚ VYOBICOVANÍ.

24. mar., 24. júla, 23. nov.

Kto pre ťažšie previnenia je vyobcovaný z Oratoria a od stolu, nech leží doluznačky predo dvermi Oratoria v tú hodinu, kedy sa konajú Služby Božie v Oratoriu. A nech ničoho nehovorí, len nech zostane ležať hlavou k zemi pred nohami všetkých, ktorí vychádzajú z Oratoria. A toto nech robí tak dlho, dokiaľ opát neuzná, že vykonal svoje zadosťučinenie. Ak ho potom opát zavolá, nech padne pred ním na kolená, a potom tiež pred všetkými ostatnými bratmi, žeby sa zaňho modlili. A potom na rozkaz opáta nech je zasa prijatý do chóru na také miesto, aké mu vykáže opát, ale tak, že nesmie v chóru začínať žalm alebo čítať lekciiu alebo čo iné, iba žeby mu zase opát kázal. A pri všetkých hodinkách, keď sa ukončujú Služby Božie, nech padne na

zem, na to miesto, kde stojí, a takto nech pokutuje, kým mu zase opát nerozkáže, aby už prestal za to činiť pokánie. Avšak, ktorí sú vyobcovaní len od stolu za menšie poklesky, nech v Oratoriu činia pokánie tak dlho, jak im opát rozkáže, a robia to, dokiaľ im opát nedá svoje požehnanie a nepovie: Dostačí.

HLAVA XLV.

O TÝCH, KTORÍ V CHÓRU SPRAVIA CHYBU.

25. mar., 25. júla, 24. nov.

Ked' niekto spraví chybu pri odriekaní žalmu, responzoriumu, antifony alebo v čítaní, a hneď na mieste neponíži sa zadosťučinením pred všetkými, nech sa podrobí väčšiemu trestu, preto že nechcel ponížením napraviť to, čo zavinił svojou nedbalosťou. Avšak chlapcov treba trestať bičom za takéto priestupky.

HLAVA XLVI.

O TÝCH, KTORÍ V JAKÝCHKOL'VEK INÝCH VECIACH SA PREVINIA.

26. mar., 26. júla, 25. nov.

Jestli kto pri robote v kuchyni, v pivnici (v sklepe), v dielni, v pekárni, v záhrade, pri dajakom remesle, alebo pri jakejkoľvek inej práci, kdekkoľvek čo zavinił, rozbije, alebo ztratí, alebo čokkoľvek iného spácha tu alebo tam, a hneď sa nedostaví ku opátovi alebo pred celé kláštorné shromaždenie, žeby sa sám priznal a dobrovoľne zadosťučinil, lež od iného to pride v známosť: nech bude podrobený prísnejšej disciplíne. Avšak jestli o tom mlčí preto, že týmto priestupkom dopustil sa hriechu na svojej duši, nech to vyzná len opátovi alebo duchovným otcom (spovedníkom), ktorí znajú, ako liečiť svoje rany a rany iných neodkrývajú a nevyjavujú.

HLAVA XLVII.

O OZNAMOVANÍ ČASU NA SLUŽBY BOŽIE.

27. mar., 27. júla, 26. nov.

Nech sa opát stará, žeby vo dne i v noci sa oznamoval čas na Služby Božie. Nech to oznamuje, alebo sám, alebo nech tento úrad sverí takému starostlivému bratovi, čo by sa všetko vykonalo v pravý čas.

Žalmy a antifony nech za poriadkom od opáta začínajú, ktorí dostali rozkaz. Avšak spievať alebo čítať nech sa nikto neopováži, iba kto by mohol tento úrad zastávať na poučenie poslucháčov. A nech sa to koná ponížene, vážne a so svätým strachom, a od toho, komu opát nariadi.

HLAVA XLVIII.

O RUČNEJ DENNEJ ROBOTE.

28. mar., 28. júla, 27. nov.

Zahál'ka je nepriateľom duše. A preto majú sa bratia zamestnávať v istý čas ručnou robotou, a zase v istý čas svätým čítaním. Myslíme tedy, že i jeden i druhý čas môže byť usporiadaný dl'a tohoto poriadku, menovite: od Veľkej noci až do 1. októbra, keď ráno vyjdú, nech robia, čo treba, od prvej až do skoro štvrtej hodiny. (Dl'a nášeho času, od 6. do 9. ráno.) Od štvrtej hodiny až tak skoro do šiestej nech sa venujú čítaniu. (Od 9. do 12. hod.) Avšak po šiestej hodine, keď vstanú od stola, nech si odpočívajú na svojich posteľach v najväčšej tichosti; alebo kto by snád' chcel si čítať, nech tak číta, žeby druhého nevyrušoval. A Nona nech sa odbaví okolo pol ôsmej hodiny, (1:1-2 P. M.) a zase čo treba robiť, nech robia až do Nešporov. Avšak keďby miestna potreba alebo ich chudoba vyžadovala, žeby sami museli sbierať poľnú úrodu, nech preto nie sú smútni, bo naozaj vtedy sú mnísi, keďže prácou svojich rúk sa živia, jako naši Otcovia a apoštoli. Lenže nech sa všetko robí primerane z ohľadu na malomysel'ných.

29. mar., 29. júla, 28. nov.

Avšak od 1. októbra až do začiatku štyridsiatdenného postu nech sa venujú čítaniu do konca druhej hodiny. O druhej hodine nech sa odbaví Tercia, a potom až do Nony nech všetci robia svoju prácu, jako im uloženo. A po prvom danom signálu na Nonu nech každý opustí svoju robotu; a nech sú všetci pripravení, jakonáhle zaznie druhý signál.

Po jedle zase nech sa venujú čítaniu alebo žalmom. Vo dňoch svätopostnej doby zase od rána až do konca tretej hodiny nech sa venujú čítaniu, a potom až do konca desiatej hodiny nech robia, čo majú uloženo. (10. hodina: po našemu asi 4. hod. odpoľudnia.)

Pre túto dobu štyridsiatdenného postu nech každý dostane knihu z bibliotéky a nech ju po poriadku celú prečíta. Tieto knihy majú sa rozdať na začiatku štyridsiatdenného postu.

Nadovšetko nech sa iste ustanoví jeden alebo dvaja zo starších mníchov, ktorí by chodili semo-tam po kláštore v tie hodiny, kedy sa bratia venujú čítaniu, žeby dozierali, aby sa tam nenašiel snád' lenivý brat, oddaný zahál'ke alebo daromným rečiam, a nevenoval sa pilnému čítaniu, čím by bol neužitočný nielen sám sebe, ale i druhých by pokúšal. Keby sa, chráňbože, takýto našiel, treba ho potrestať raz i po druhé; a keby sa nepolepšil, podrobiť ho regulárnej disciplíne, a to, na taký spôsob, aby aj ostatní mali z toho strach. (Srov. I Tim. 5, 20.) A tiež nesmie sa brat s bratom spólčovať v nepravý čas.

30. mar., 30. júla, 29. nov.

V nedeľu tiež nech všetci sa zaoberajú čítaním, okreme tých, ktorí zastupujú všelijaké služby. Keby niekto naozaj bol taký nedbalý a lenivý, čoby nechcel alebo neznal rozjímať alebo čítať, treba mu dať niečo iné robiť, aby nezahál'al. Chorľavým a slabým bratom nech sa uloží taká práca alebo zamestnanie, aby ani nezahál'ali, ani neboli veľkou ťarchou práce premožením, tak žeby sa dali strachom opanovať. Ich slabosť musí brať opát do povahy.

HLAVA XLIX.

O ZACHOVÁVANÍ ŠTYRIDSIATDENNÉHO POSTU.

31. mar., 31. júla, 30. nov.

Ačkoľvek život mnícha mal by každého času zachovávať svätopostnú disciplínu, predsa, pretože len málokto má na to sily, napomíname všetkých, žeby aspoň vo dňoch štyridsiatdenného postu zachovali svoj život vo všetkej čistote, a zároveň žeby v tieto posvätné dni obmývali všetky svoje nedbalosti z iných časov. Čo hodným spôsobom učiníme vtedy, keď sa budeme varovať od všetkých neprávostí a oddáme sa skrúšenej modlitbe, posvätnému čítaniu, srdečnej ľútosti a zdržanlivosti.

A preto v týchto dňoch sami si niečo pridajme ku obyčajným skutkom svojej služby; nejaké zvláštne modlitby, ujmu v jedle a v nápoji, tak žeby každý nad to, čo mu je dovoleno, niečo z vlastnej vole, — z radosti Ducha Svätého, (I. Thess. 1, 16.) Bohu obetoval, to jest, odoprel svojmu telu niečo v jedle, v nápoji, vo spánku, v reči, v žartovaní, a tak s radosťou duchovnej túžby očakával Svätý Hod Veľkonočný. Avšak nech každý oznámi svojmu opátovi, čo chce obetovať, nech to činí s jeho dovolením a požehnaním, bo kto čo robí bez dovolenia svojho duchovného otca, bude sa rátať na jeho osobnú chválu a márnivosť, a nie na zásluhu. A preto nech sa všetko robí s opátovým dovolením.

HLAVA L.

O BRATIOCH, KTORÍ ĎALEKO OD ORATORIA ROBIA, ALEBO SÚ NA CESTE.

1. apr., 1. aug., 1. dec.

Bratia, ktorí sú v robote veľmi ďaleko, a opát o tom súdi, že preto nemôžu prísť v pravú hodinu do oratoria, nech v bázni Božej na kolenách konajú Služby Božie tam, kde robia. Podobne tí, ktorí sú vyslaní na cestu, nech nepomenú ustanovených hodín, lež nakoľko možno nech ich

zachovajú, žeby nezanedbali splniť Službu svojej povinnosti.

HLAVA LI.

O BRATOCH, KTORÍ NIE VEĽMI ĎALEKO CESTUJÚ.

2. apr., 2. aug., 2. dec.

Brat, ktorý je vyslaný po jakejkoľvek záležitosti, a dúfa, že toho samého dňa sa vráti do kláštora, nesmie sa opovážiť jiesť vonku, i keby ho niekto veľmi o to prosil, iba že by snád' mu bolo rozkázané od opáta. Čo keď ináč spraví, nech bude vyobcovaný.

HLAVA LII.

O KLÁŠTORNOM ORATORIU.

(Oratorium: modlitebnica, kaplnka, kaplica, miestnosť na súkromné pobožnosti.)

3. apr., 3. aug., 3. dec.

Oratorium nech bude tým, čím sa nazýva; a nesmie sa tam do cela nič iného robiť alebo ukladať. Po skončených Službách Božích nech všetci v najväčšej tichosti odchádzajú. A nech sa tam preukazuje úcta Bohu, tak žeby niektorý brat, čo sa chce snád' sám modliť, nebol vyrušovaný ne-slušnosťou druhého. Avšak keď snád' aj iný sa chce po tichy modliť, jednoducho nech vojde a nech sa modlí, nie hlasno, ale skrúšenosťou a vrelym srdcom. Kto by tedy nerobil podobne, nesmie mu byť dovoleno po Službách Božích zostať v oratoriu, jako bolo povedano, žeby druhý nebol vyrušovaný.

HLAVA LIII.

O PRIJÍMANÍ HOSTŮV.

4. apr., 4. aug., 4. dec.

Všetci prichádzajúci hostia nech sa prijímajú jako Kristus. bo On dakedy povie: "Bol som prichodzí, a pritúlili ste ma." (Mat. 25, 35.) A preto všetkým nech sa preukáže

patričná úcta, “zvlášte však domácim viery” (Gal. 6, 10.) a pocestným.

Akonáhle sa tedy oznámi host', nech ho ide potkať sám predstavený, alebo iní bratia, so všetkou úslušnosťou a láskou. A prve nech sa spolu modlia, a tak nech sa spriatelí v pokoji. Avšak bozk pokoja neponúkne sa skorej, ako po modlitbe pre šial'by satanove. Ale pri samom pozdravení nech sa preukazuje hlboká pokora všetkým host'om, či prichádzim, a či odchádzajúcim, a to, s uklonenou hlavou, alebo celým telom na zem položeným dolu tvárou.

Tak tedy prijatí hostia vezmú sa na modlitbu, a potom prisadne si k nim predstavený, alebo ten, komu on sám rozkáže. Nech sa číta host'ovi Boží Zákon, aby sa poučil, a potom nech sa mu dá všemožná a láskavá pohostinosť.

Predstavený môže zrušiť pôst k voli host'ovi, iba snád' že by vtedy bol hlavný deň postu, (Cirkevný pôst.) ktorý nemožno zrušiť. Avšak bratia nech zachovajú obyčajné posty. Nech opát dá host'om vody na ruky. Všetkým host'om nech umyje nohy opát i celá kláštorná spoločnosť. Po umývaní nech odriekajú tento verš: “Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui.” — “Prijali sme, Bože, tvoju milosť uprostred tvojho chrámu.” (Žalm 47, 10.) Prijímaniu chudobných a zvlášte pocestných nech sa svedomito venuje pozornosť, bo v nich obzvláštne prijíma sa Kristus, keďže strach boháčov sám sebe vymáha úctu.

5. apr., 5. aug., 5. dec.

Kuchyňa opátova a host'ov nech bude osobne, aby v neisté hodiny prichodzí hostia, ktorí nikdy nechybujú v kláštore, nevyrušovali bratov. Do tejto kuchyne nech sú ustanovení vždy na rok dvaja bratia, ktorí by túto službu mohli dobre zastávať. A keď potrebujú, nech sa im dá výpomoc, aby bez šomrania konali svoju službu. A zase keď tam jesto menej roboty, nech idú pomocníci do inej roboty, ktorá je im vykázaná.

A tak, nielen tuto, ale pri každom zamestnaní v kláš-

tore má sa brat' ten samý ohľad, že kde treba, dajú sa pomocníci, ktorí, keď už tu nemajú čo robiť, zase poslušne idú na rozkaz robiť čo iné.

A tiež izbu pre host'ov nech má na starosti brat, v ktorého duši panuje bázeň Božia. A tam nech je dostatočný počet ustlaných postelí, a dom Boží nech sa múdro od múdrych spravuje.

Konečne s host'ami nesmie sa schádzať, komu nebolo rozkázané, ani s nimi rozprávať; ale keď ich kto potká alebo spatrí, nech ich pozdraví ponížene, ako sme povedali. A keď ich prosí o požehnanie, nech ide ďalej s podotknutím, že mu nedovoľeno hovoriť s host'om.

HLAVA LIV.

ČI MÁ MNÍCH PRIJÍMAŤ LISTY ALEBO ČO INÉ.

6. apr., 6. aug., 6. dec.

Mníchovi nikdy neslobodno dávať alebo prijímať listy, pamiatky alebo akékoľvek podarúanky ani od svojich rodičov, ani od koho iného, ani medzi sebou jeden druhému bez opátovho dovolenia. Hocaj by mu od jeho rodičov bolo čo zaslané, nech sa neopováži to prijať, kým najprv sa neoznami opátovi. A jestli opát dovolí to prijať, nech bude v jeho moci dať, komu chce. A nech sa nezarmucuje ten brat, ktorému tá vec bola snád' poslaná, aby sa diablove nedala príležitosť. Avšak, kto by sa odvážil ináč jednať, nech je podrobený regulárnej disciplíne.

HLAVA LV.

O ŠATSTVE A OBUVE BRATOV.

7. apr., 7. aug., 7. dec.

Šatstvo bratom nech sa dáva podľa jakosti miesta, kde bývajú alebo podľa podnebia, bo v zimných krajoch viac treba, v teplých, pravda, menej. Súdiť o tom tedy patrí opátovi. Avšak myslíme, že v miernych krajoch dostačí pre

mnícha kukulla a tunika; (Kukulla — kutňa, čuchna. Tunika — dlhá sukňa s kabátom, habit.) kukulla v zime z hrubého sukna, v lete tenká alebo obnosená, a škapuliar do práce; obuv: pančuchy a črievice. O farbu alebo drsnosť všetkých týchto vecí nech sa mnísi nehádajú, ale nech sa uspokoja s takými vecami, aké možno v tom kraji, kde bývajú, dostať, alebo lacnejšie kúpiť. Opát, pravda, nech sa stará o správnu mieru, žeby tie šaty neboly krátke, ale primerané tým, ktorí ich nosia. Tí, čo dostanú nové šaty, nech staré vždy hned' vrátia, aby sa odložily do šatnice pre chudobných. Dostačí tedy pre mnícha mať dve tuniky a dve kukully na nočné potreby a na rajbanie. Nuž kto má viac, okrem toho, je zbytočné, a treba mu to odňať. I črievice, i čokol'vek je obnosené, nech vrátia, keď dostanú nové. Tí, ktorí sa pripravujú na cestu, nech dostanú zo šatnice spodné šaty (gate a košule), a po svojom návrate, vyrajbané nazpäť ich tam oddajú. I kukully i tuniky nech majú trošku lepšie ako tie, čo povšedne nosia; tieto vydávajúci sa bratia na cestu dostanú zo šatnice, a keď sa navrátia, odovzdajú ich tam nazpäť.

8. apr., 8. aug., 8. dec.

Stelivo však na postele nech dostačí: madrac (slamník), deka, plachta a poduška (záhlavok). Tie postele má opát často prezierať, či v nich nenie, čo by si bol niekto pri vlastnil. A keby sa tam u niekoho dačo našlo, čo by nebol dal opát, nech je za to podrobený najprísnejšej disciplíne. A žeby táto neprávosť súkromného vlastníctva bola od koreňa vyhubená, nech dá opát všetko, čo je potrebné, to jest: kukullu, tuniku, pančuchy, črievice, pás, nôž, cerúzku, ihlu, ručník a papier na písanie, aby sa týmto odstránila každá výhovorka potreby. Ostatne, nech má opát vždy na pamäti tento výrok Skutkov Apoštolských, že "rozdávalo sa každému, ako komu bolo treba." (Skut. Ap. 4, 35.) A tak, nech má opát ohľad i na potreby slabých, a nie na zlomyseľnosť závistivých. Avšak nech v každom svojom posúdku pamätá na Božiu odplatu.

HLAVA LVI.

O STOLE OPÁTOVAM.

9. apr., 9. aug., 9. dec.

Opát nech má svoj stôl vždy s hosťami a pocestnými. Avšak, kedykoľvek je menej hosťov, nech má právo zavolať za svoj stôl, koho chce z bratov, ale nech jedného alebo dvoch starších vždy nechá s bratmi pre disciplínu.

HLAVA LVII.

O KLÁŠTORNÝCH REMESELNÍKOCH.

10. apr., 10. aug., 10. dec.

Jestli v kláštore sú remeselníci, nech so všetkou pokorou konajú svoje remeslo, keď im opát dovolí. Avšak, keby sa niekto pýšil pre znalosť svojho remesla, preto že sa zdá, jakoby tým niečo dával kláštoru, taký nech je odstránený od toho remesla; a nesmie sa s ním viac zaoberať, iba žeby sa snád' stal pokorným a opát mu zasa rozkázal.

A keď sa má niečo odpredať z výrobku remeselníkov, nech dajú pozor tí, cez ktorých ruky to ide, žeby sa neopovážili oklamať kláštor. Nech vždycky majú na pamäti Ananiáša a Safiru, (Skut. Ap. 5-10) žeby snád' ako títo podľahli smrti na tele, neutrpeli oni to samé na svojej duši, a všetci, ktorí by v dačom oklamali kláštor. Avšak pri určovaní ceny nech sa nevlúdi neprávosť lakomstva, lež nech sa vždy predá o niečo lacnejšie, ako to môžu predáť druhí, svedskí ľudia. "aby sa vo všetkom oslávil Boh." (I. Peter 4, 11.)

HLAVA LVIII.

O SPÔSOBE PRIJÍMANIA BRATOV.

11. apr., 11. aug., 11. dec.

Keď niekto nový pride, aby sa oddal reholnému životu, nech sa mu nedá snadný vstup, ale jako hovorí apoštol: "Zkúšajte duchov, či sú z Boha." (1. Ján. 4, 1.) A preto,

jestli přichodzí vytrvale klope, a sypané na neho urážky a kladené ťažkosti vstúpenia, po štyroch alebo piatych dňoch, vidí sa trpezlivo znášať, a trvá na svojej prosbe: nech sa mu dá pokyn, aby vstúpil. A nech býva v izbe host'ov niekoľko dní. Avšak potom nech žije v izbe nováčkov, kde nech sa učí a rozjíma, jie a spí. A nech mu bude ustanovený taký starší (predstavený, magister), čo zná, ako získať duše, a ktorý by mal oňho starosť a veľmi dobre ho pozoroval, či je pil'ný v Službách Božích, v poslušnosti a v znášaní pokorovania.

Treba mu predniesť všetky ťažkosti a príkrosti, ktorými sa kráča k Bohu. A tak, jestli prisľúbi vytrvať vo svojej stálosti, po uplynutí dvoch mesiacov nech sa mu prečíta celá táto Regula po poriadku, a nech sa mu povie: Hľa, zákon, pod ktorým chceš bojovať! Ak ho môžeš zachovávať, vstup, jestliže nemôžeš, voľne odidi! A keď ešte vytrvale stojí, vtedy nech sa odvedie nazpät' do vyšespomenutej izby nováčkov, a zase nech je zkušáný v najväčšej trpezlivosti. A po uplynutí šesť mesiacov nech sa mu zase prečíta Regula, aby poznal, na čo vstupuje. A keď ešte vytrvale stojí, po štyroch mesiacoch prečíta sa mu zase tá samá Regula. A keď po dobrom uvážení prisľúbi všetko zachovávať a všetky rozkazy plniť, vtedy nech je prijatý do kláštornej spoločnosti, vediač, že včul ho už viaže zákon Reguly, a že od tohoto dňa nenie mu dovolené vystúpiť z kláštora, ani s krku striasť jarmo Reguly, ktoré po takomto dlhom uvažovaní mal dovolené, alebo ho odmietnuť, alebo prijať.

12. apr., 12. aug., 12. dec.

A nato, kto má byť prijatý, nech pred všetkými v oratóriu sľúbi stálosť, obrátenie svojich mravov a poslušnosť pred Bohom a Jeho Svätými, aby vedel, že jestli by dakedy ináč robil, bude zatratený od Boha, ktorému sa posmieva. O tomto svojom sľube nech vystaví Listinu na meno Svätých, ktorých ostatky sú tam, a na meno prítomného opáta. Nech túto Listinu napíše svojou vlastnou rukou, alebo, keď

nezná písať, hocaj iný, koho by poprosil, nech ju napíše, a takýto nováčik nech na ňu urobí znak a vlastnoručne položí na oltár. A jakonáhle ju tam položí, nech hneď sám nováčik začne tento verš: "Suscipe me, Domine, secundum eloquium tuum et vivam: et non confundas me ab expectatione mea. — Podporuj ma, Pane, podľa výroku svojho a žiť budem: a nezahanbi ma v očakávaní mojom." (Žalm 118, 116.) Na tento verš nech tri razy odpovedá celá kláštorná spoločnosť s prídavkom "Gloria Patri — Sláva Otcu." Potom brat nováčik nech padne na zem dolu tvárou k nohám všetkých, aby sa zaňho modlili; a tak, od tohoto dňa nech bude pripočítaný do kláštornej spoločnosti.

Jestli má nejaký majetok, nech predtým ho, alebo rozdá chudobným, alebo zákonitým poručenstvom odkáže kláštoru. A zo všetkého nech si ničoho neponechá, bo nech vie, že skutočne od tohoto dňa ani nad svojím vlastným telom nemá moci. Preto hneď v oratóriu treba ho vysvliecť z vlastných jeho šiat, ktoré má oblečené, a nech je oblečený do kláštorného rúcha. Avšak ten odev, z ktorého bol vysvlečený, nech sa odloží do šatnice, jestli by snád' niekedy, Boh chráň, privolil pokúšaniam diavla, a chcel z kláštora vystúpiť, bol vtedy vysvlečený z kláštorného rúcha a vyhodený von z kláštora. Ačkoľvek tú sľubnú Listinu, ktorú opát vzal s oltára, nesmie obdržať, ale nech je schovaná v kláštore.

HLAVA LIX.

O SYNKOCH URODZENÝCH PÁNOV (ŠLACHTICOV) A CHUDOBNÝCH, KTORÍ SÚ OBETOVANÍ.

13. apr., 13. aug., 13. dec.

Keď snád' niekto z urodzených pánov obetuje svojho synka Bohu v kláštore, a tento chlapec je nedospelého veku, nech jeho rodičia vystavia Listinu, o ktorej sme powyše hovorili. A potom s obetným darom nech túto Listinu a ruku chlapca zavinú do oltárneho plátna, a takto nech ho obetujú. Čo sa tyká jeho imania, nech pod prísahou sľúbia v tej Li-

stine, že nikdy, ani sami, ani skrze nejakého prostredníka, ani jakýmkoľvek spôsobom z toho mu ničoho nedajú, ani že mu neposkytnú príležitosti, aby čo vlastnil. Ináče, jestli by toto nechceli urobiť, a radšie by obetovali kláštora čo almužnu pre svoj vlastný zisk, nech darujú z tohoto majetku, koľko chcú dať kláštora, ponechajúc si, ak chcú, úžitok z toho. A nech sa hneď všetko tak odstráni, žeby chlapcu nezostal nijaký výhľad, čím by, ošialený, mohol, Boh chráň, zahynúť, o čom nás učí zkusenosť. Podobne nech urobia i menej zámožní. Avšak ktorí celkom ničoho nemajú, nech len vystavia Listinu, a nech takto s obetným darom obetujú svojho synka pred svedkami.

HLAVA LX.

O KŇAZOCH, KTORÍ BY SNÁĎ CHCELI ŽIŤ V KLÁŠTORE.

14. apr., 14. aug., 14. dec.

Keď niekto z riadu kňazov žiada byť prijatý do kláštora, nech sa mu preto snadnejšie nedovolí. Avšak jestli rozhodne vytrvá vo svojej žiadosti, nech vie, že bude musieť zachovávať všetkú disciplínu Reguly. A v ničom sa mu neuvolní, aby bolo, ako je napísané: "Priateľu, načo si prišiel?" (Mat. 26, 50.) Avšak predsa nech mu je dolovené zaujať miesto vedľa opáta, požehnávať a slúžiť omšu, ale len keď mu opát dovolí.

Ináče, nech sa ničoho neopováži robiť, vediac že je poddaný regulárnej disciplíne, lež nech radšie dáva všetkým príklad pokory. A v páde vymenovania na úrad, alebo v nejakej inej záležitosti v kláštore, nech si myslí na to miesto, kedy vstúpil do kláštora, a nie na to, ktoré mu bolo dané z kňazskej úcty. Avšak, jestli niekto z klerikov tou samou žiadosťou chcel by sa pridať do kláštora, nech bude postavený i on na vyšší stupeň, ale len vtedy, keď prisľúbi zachovávať Regulu a svoju stálosť.

O CUDZÍCH MNÍCHOCH, AKO SA PRIJÍMAJÚ.

15. apr., 15. aug., 15. dec.

Keď nejaký cudzí mních príde z d'aleka, a chce žiť v kláštore čo hosť, a uspokojí sa s obyčajmi miesta, také najde, a snád' neznepokojuje kláštor so svojimi zbytočnosťami, lež jednoducho je spokojný s tým, čo našiel: nech bude prijatý na jak dlho si praje. Ačpráve, keby pre niečo rozumne a s pokorou vytykal alebo na niečo poukazoval, nech opát rozumne o tom uvažuje, či azda ho neposlal Pán Boh sem práve za týmto účelom. A isteže, jestli by potom chcel složiť sľub svojej stálosti, nech mu táto žiadosť nenie odoprená; a tým viac preto, že počas jeho pohostinstva možno poznať jeho mravy.

16. apr., 16. aug., 16. dec.

Avšak keby počas svojho pohostinstva videl sa byť obťažným alebo zkazeným, nielenže nesmie byť pridružený ku bratstvu kláštora, ale skutočne nech sa mu slušne povie, žeby odišiel, aby sa jeho podlosťou druhí nenakazili. Keďby nebol taký, žeby zaslúžil byť vyhodený, nielenže má byť na prosbu prijatý za člena kláštora, ale i poradiť mu, aby zostal, žeby jeho príkladom iní sa poučili; ponevác na každom mieste Jednému Bohu slúžime a pre Jedného Kráľa bojujeme. A keď opát pozná, že je taký vzorný, môže mu dať trochu prednejšie miesto.

To samé, čo sa tu hovorí o mníchovi, nech má platnosť i pre vyšerečených kňazov a klerikov: opát môže ich postaviť na vyššie miesto, ako to, kedy vstúpili, keď pozná, že ich obcovanie toho zasluhuje. Avšak nech sa opát varuje, žeby dakedy neprijal mnícha z druhého známeho kláštora, aby zostal na dobro bez dovolenia svojho opáta a písomného odporúčania, lebo je napísané: "Čo nechceš, aby sa ti stalo od iného, aby si to inému neučinil." (Tob. 4, 16.)

HLAVA LXII.

O KŇAZOCH KLÁŠTORA.

17. apr., 17. aug., 17. dec.

Keď si opát chce dať niekoho vysvätiť za kňaza alebo diakona, nech vyberie z pomedzi svojich mníchov, kto by bol hodný vykonávať kňazský úrad. Avšak, kto je vysvätený, nech sa varuje nadutosti a pýchy, a nech sa neopováži niečo robiť, iba čo mu bolo rozkázané od opáta, vediač, že včul je o veľa viac podrobený regulárnej disciplíne.

Ani na reholnú poslušnosť a disciplínu nemá zabudnúť z príčiny kňazstva, ale tým viac má napredovať v Bohu. I nech má vždy to miesto, kedy vstúpil do kláštora, okreme služby pri oltári, alebo snád' že by bol súhlasom kláštornej spoločnosti a vôľou opáta povýšený pre zásluhy svojho života. Lenže nech vie, že musí zachovávať predpisy dekáňov a predstavených.

Keďby sa opovážil ináč robiť, nech je považovaný niečo kňaz, lež čo burič. A jestli bol často napomenutý, a nepolepšil sa, nech sa podá o tom svedoctvo i biskupovi. A keď sa ani potom nepolepší, a jeho priestupky sú jasné, nech je vyhodený von z kláštora, keďže je taký zatvrdlivý, že nechce sa ani poddať, ani Regulu poslúchať.

HLAVA LXIII.

O KLÁŠTORNOM PORIADKU.

18. apr., 18. aug., 18. dec.

V kláštore nech všetci majú svoje riadne miesto, aké im patrí podľa svojho vstúpenia do kláštora a zásluh života, alebo ako ustanoví opát. A pritom nech opát nerobí zmätku medzi stádom sebe svereným, ani žeby neustanovil dačo nespravodlivé zneužívaním svojej moci, ale nech vždy pamätá, že zo všetkých svojich rozsudkov a činov bude musieť súčtovať Bohu.

Nuž tedy, dl'a poriadku, ktorý ustanovil opát, alebo ktorý patrí bratom, nech idú na bozk pokoja, na Prijímanie, nech začínajú žalmy a nech stoja v chóru. A nikdy, nikde nemá vek určovať poriadok, alebo mať prednosti, bo Samuel i Dávid, čo chlapci, boli postavení za sudcov kňazom. (Vid' I. Kn. Král'ov, hl. 3. Daniel hl. 13.) Preto tedy, okrem tých, ako sme hovorili, ktorých opát bol povýšil z vyššej pohnútky, alebo sosadil pre isté príčiny, nech všetci ostatní nasledujú, jeden za druhým, podľa vstúpenia do kláštora, tak že, na príklad, kto prišiel do kláštora o 2. hodine vo dne, nech vie, že je mladší od toho, kto prišiel o 1. hodine vo dne, nech si je akéhokol'vek veku alebo hodnosti. Avšak chlapcov nech všetci vo všetkom držia pod disciplínou.

19. apr., 19. aug., 19. dec.

Nech tedy mladší uctia starších, a starší nech milujú mladších. Pri vzájomnom oslovení nikomu nenie dovolené volať druhého len samým menom, ale starší mladších nech volajú: Bratia, a zase mladší svojich starších, Ctihodní Otcovia, čím sa im preukazuje otcovská úcta. Avšak opát, pretože veríme, že zaujíma miesto Kristovo, nech sa volá Pán a Opát; nie preto, žeby si to sám osoboval, ale z úcty a lásky ku Kristovi. Lenže nech sám na to pamätá, a nech tak robí, aby bol hodný takejto úcty.

A kdekol'vek sa potkajú bratia, nech pýta mladší od staršieho požehnanie. Keď prichádza starší, nech mladší vstane a dá mu svoje miesto, aby si sadol; ani sa nesmie osmelit' mladší, aby si sadol ku staršiemu, iba vtedy, keď ho on ponúkne, žeby tak bolo, ako je napísané: "Úctivosťou sa vospolok predchádzajte." (Rím. 12, 10.) Chlapci a mladíci nech držia svoje miesta v oratóriu a u stolu v náležitej disciplíne; a na vonku, i kdekol'vek inde, nech sú pod dozorom a disciplínou až kým nepridú do rozumného veku.

HLAVA LXIV.

O VOLBE OPÁTA.

20. apr., 20. aug., 20. dec.

Pri volbe opáta vždy treba brať do povahy tú zásadu, žeby bol postavený za opáta ten, ktorého si v bázni Božej jednohlasne vyvolí celá kláštorná spoločnosť, alebo múdrejšou úvahou i akákoľvek malá čiastka tejže kláštornej spoločnosti. Avšak, podľa zásluhy svojho života a učenia múdrosti nech sa zvolí, kto má byť ustanovený, hocaj by bol ostatný v rade kláštornej spoločnosti. Lenže, keby i celý kláštor spoločnou poradou zvolil si človeka, ktorý by dával bratom súhlas v ich neprávostiach, čoho akiste Boh uchovaj, a o týchto istých neprávostiach patrne dozvedel sa biskup, do ktorého diecézy patrí toto miesto, alebo dostal sa o tom chýr opátom, alebo aj susedným kresťanom nech zabránia, žeby tento sjednotený súhlas zkažených mníchov nepanoval, ale nech postaví hodného správcu do Domu Božieho, vediac, že za to dostane sa im dobrej odplaty, ak to urobili z čistého úmyslu a z lásky k Bohu, a naopak budú mať za to hriech, keď zanedbajú to urobiť.

21. apr., 21. aug., 21. dec.

Ustanovený opát potom nech vždy pamätá, jakú ťarchu vzal na seba, a komu bude musieť vydať účty zo svojho vladárstva; a nech vie, že viac má robiť dobré, ako rozkazovať! Musí byťtedy učený v Zákone Božom, žeby vedel, odkiaľ “vynášať nové i staré veci,” (Mat. 13, 52.) a bol čistotný, striezlivý, milosrdný, a vždycky nech “povyšuje milosrdenstvo nad súd,” (Srovnaj List sv. Jak. 2, 13.) aby i jemu samému sa toho dostalo. Nech nenávidí nepravosť, a nech miluje bratov.

A pri trestaní nech rozumne robí, aby to nebolo nad mieru, žeby pritom, keď chce vyhladiť do cela hrdzu, nepukla nádoba. Nech vždy má na pamäti svoju vlastnú sla-

bosť, a nech nezabudne, že "nalomenú trstinu nemá doložiť." (Srov. Izaiáš 42, 3.) Týmto nehovoríme, žeby dovolil rozmáhať sa neprávostiam, ale nech ich obozretne, láskou odstraňuje, jak uzná za dobré pre jedného každého, čo sme už povedali. I nech sa usiluje, aby ho viac milovali, ako sa ho báli. Nech nenie búrlivý, ani bojazlivý; prílišný alebo tvrdohlavý; závistivý alebo veľmi podozrivý, pretože by nikdy nemal pokoja. Vo svojich rozkazoch, či vo veciach duchovných alebo svetských, nech je opatrný a rozvážny. Práce, ktoré ukladá, nech rozdeľuje podľa miery múdrosti a miernosti, pamätajúc na obozretnosť sv. Jakuba, ktorý hovorí: "Jestli moje stáda chôdzou nad mieru unavím, pohynú mi všetky jedného dňa." (I. Mojž. 33, 13.) Tohoto tedy a iných príkladov múdrej obozretnosti, čo matky ctnosti, nech sa drží, a nech tak mierne všetko spravuje, žeby silní mali chuť ešte viac robiť, a slabí sa neodstrašovali. Avšak zvlášte túto Regulu nech zachováva vo všetkom, aby, jestli bude dobrým správcom, počul od Pána, ako ten dobrý sluha, ktorý v pravý čas rozdal pšenicu svojim spolu-sluhom "Veru, povedám vám, že ho ustanoví nad všetkým svojím majetkom." (Mat. 24, 47.)

HLAVA LXV.

O KLÁŠTORNOM PRIOROVÍ.

22. apr., 22. aug., 22. dec.

Íste pričasto sa stáva, že pre ustanovenie priora veľké pohoršenia povstávajú v kláštoroch, keďže poniektorí priorovia sú nadutí diabolskou pýchou, a považujú seba samých ako by za druhých opátov. Oni si sami osvojujú právo vládnuť, podporujú pohoršenia a robia nesváry v kláštoroch, a to najviac tam, kde opát je ustanovený od toho samého biskupa, alebo od tých samých opátov, ktorí i priora ustanovujú. Že aký je to nesmysel, snadno vidieť, keďže od samého počiatku ustanovenia za priora podáva sa mu pohnúťka, aby sa pýšil, k čomu jeho vlastné myšlienky ho

pokúšajú, že je oslobodený zpod moci svojho opáta, preto že od tých samých bol ustanovený, ako opát. Tak potom z toho povstávajú závisť, svady, ohovárania, roztržky, žiarlivosti a neporiadky. (Srov. 2. Kor. 12, 20. Gal. 5, 20.) Akým si opát a prior odporujú, touto nesvornosťou vedú do záhuby i svoje vlastné duše, i tých, ktorí sú im sverení, bo lichotením raz jednej, raz druhej stránke, sami sa vrhajú v zatratenie. A zlo tejto záhuby majú si hlavne pripísať sebe tí, ktorí boli pôvodcami týchto neporiadkov. Preto predvídame, že pre zachovanie pokoja a lásky je prospešné, aby ustanovenie na úrady v kláštore bolo na vôli opáta. A keď je možné, ako sme už predtým určili, nech všetky záležitosti kláštora majú na starosti dekan, ako opát ustanoví, aby takto, kým sa viacerým sverilo, jeden nespýšnel.

23. apr., 23. aug., 23. dec.

Avšak, keďby to miestne pomery vyžadovaly, alebo by kláštorná spoločnosť si rozumne a pokorne žiadala, a opát by to uznal za prospešné, nech si opát sám ustanoví za priora toho, koho si vybere s poradou takých bratov, ktorí sa boja Boha. Lenže prior nech vážne koná všetko, čo mu opát bol uložil; a nech ničoho nerobí proti vôli opáta alebo proti jeho nariadeniu, bo nakoľko je povýšený nad ostatnými, nakoľko viac má dbať, žeby zachovával prikázania Reguly. Keďby sa videlo, že prior je zlý, alebo zaslepený nadutosťou pýchy; alebo keby sa dokázalo, že opovrhuje Svätou Regulou, nech je slovami napomenutý až do štvrtého razu, a keďby sa nepolepšil, treba ho potrestať podľa regulárnej disciplíny. Keďby sa však ani potom nepolepšil, nech bude shodený s úradu priorstva, a druhý, ktorý je hodný toho, nech bude postavený na jeho miesto. A keby potom nebol v kláštore ani spokojný, ani poslušný, nech bude i z kláštora vyhodený. Lenže predsa nech opát pritom pamätá, že zo všetkých svojich rozsudkov musí Bohu vydať účty, aby snád plameň závisťi alebo žiarlivosti nestrávil jeho dušu.

HLAVA LXVI.

O VRÁTNOM KLÁŠTORA.

24. apr., 24. aug., 24. dec.

Ku bráne kláštora nech sa ustanoví múdry, starší brat, ktorý by znal prijať zprávu, i dať odpoveď, a ktorého zralý vek by nedovolil, aby sa potuloval. Tento vrátny má mať svoju izbu blízko brány, aby prichodzí vždy našli niekoho prítomného, ktorý by im dal odpoveď. A jakonáhle kto zaklope, alebo nejaký chudobný sa ozve, nech ho privíta slovami: "Deo gratias — Bohu vd'aky, alebo s pozdravom: Boh ťa žehnaj, a so všetkou dobrosrdečnosťou bázne Božej nech dá odpoveď chytrou, vrelou láskou. Jestli vrátny potrebuje pomocníka, nech sa mu dá niektorý mladší brat. A keď možné, nech tak bude kláštor zariadený, aby všetko potrebné, ako: voda, mlyn, záhrada a všelijaké remeslá boli pri kláštore, žeby nebolo treba mníchom kade-tade po vonku chodiť, bo toto docela nenie prospešné ich duším.

Ustanovujeme však, žeby táto Regula sa často čítala v kláštornej spoločnosti, aby nikto z bratov nemohol sa vyhovárať z príčiny nevedomosti.

HLAVA LXVII.

O BRATOCH, VYSLANÝCH NA CESTU.

25. apr., 25. aug., 25. dec.

Bratia, ktorí majú byť vyslaní na cestu, nech sa odporučia modlitbe všetkých bratov i opáta. A ku ostatnej modlitbe pri Službách Božích nech sa vždy pridá spomienka za všetkých neprítomných. Keď sa potom bratia navrátia s cesty, nech toho istého dňa, kedy sa vrátili, padnú dolu tvárou na zem v oratóriu pri všetkých kanonických hodinách, kedy sa odbavujú Služby Božie, a nech prosia všetkých, aby sa za nich modlili, pre ich priestupky, ktorých sa snád' na ceste dopustili zlým pohľadom alebo sluchom alebo daromnými rečami.

Ani nech sa nikto neopováži druhému rozprávať, čokoľvek videl alebo počul von z kláštora, bo z toho pochádzajú mnohé ničomnosti. Čo keby sa kto opovážil toto robiť, nech podľahne regulárnemu trestu. Podobne nech je potrestaný i ten, kto sa opováži odísť z kláštornej klauzúry,¹⁾ alebo kdekol'vek ísť, alebo čokoľvek, i to najmenšie, robiť bez dovolenia opáta.

HLAVA LXVIII.

KEBY SA BRATOVĽI NALOŽILI NEMOŽNÉ VECI.

26. apr., 26. aug., 26. dec.

Keď sa niektorému bratovi naloží snád' niečo ťažkého alebo nemožného, nech zaiste so všetkou tichosťou a poslušnosťou prijme rozkaz od toho, kto mu rozkazuje. Avšak, jestli vidí, že ťarcha bremena do cela prevyšuje mieru jeho síl, nech príčiny svojej neschopnosti predstavenému vyloží v pravý čas mierne, a nie s pýchou a vzdorovitosťou alebo protirečou. A jestli po vysvetlení svojej neschopnosti predstavený by stál na svojom rozkazu, nech vie poddaný brat, že to preňho dobré, a spoliehajúc sa na pomoc Božiu, nech z lásky poslúchne.

HLAVA LXIX.

ŽE V KLÁŠTORE NEMÁ SA OPOVÁŽIŤ JEDEN DRUHÉHO ZASTÁVAŤ.

27. apr., 27. aug., 27. dec.

Musí sa dať na to pozor, žeby pri nijakej príležitosti neopovážil sa jeden mních druhého v kláštore zastávať alebo jakosi ochraňovať, hocaj by ich spájali jakýkoľvek sväzok pokrevného príbuzenstva. A na žiadosť pád nech sa neopovážia mnísi na také dačo, bo z toho môže povstať veľmi

---

1) Klauzúra: Ohrada. Vyhradené miesto pre mníchov v kláštornom ústave.

škodlivá príležitosť ku pohoršeniu. A jestli by niekto prestúpil tento predpis, nech je prísnejšie potrestaný.

HLAVA LXX.

ŽE NIKTO NEMÁ SA OPOVÁŽIŤ BEZ PRÁVA BIŤ DRUHÉHO.

28. apr., 28. aug., 28. dec.

Aby sa v kláštore odstránila každá príležitosť ku opovážlivým činom, dávame nariadenie a predpis, žeby nikomu nebolo dovolené niekoho zo spolubratov vyobcovať alebo biť, iba komu opát dal na to moc. Avšak "hriešných treba kárat' pred všetkými, aby aj ostatní mali strach." (1 Tim. 5, 20.)

Chlapci až do pätnásteho roku nech sa pil'ne cvičia v disciplíne, a všetci nech majú o nich starosť, ale i to, so všetkou mierou a rozumnosťou. Kto tedy by sa opovážil bez dovolenia opáta trestať starších chlapcov alebo i tých mladších nejakou nerozumnosťou a prísnosťou, nech je podrobený regulárnej disciplíne, lebo je napísané: "Čo nechceš, aby sa ti stalo od iného, hľad', aby si to nikdy inému nečiniť." (Tob. 4, 16.)

HLAVA LXXI.

ŽE BRATIA MAJÚ BYŤ POSLUŠNÍ JEDEN DRUHÉMU.

29. apr., 29. aug., 29. dec.

Služba poslušnosti musí sa odo všetkých preukazovať nielen opátovi, ale i bratia nech sa vzájomne tak samo poslúchajú, vediať, že touto cestou poslušnosti budú kráčať k Bohu. Nech sa tedy dáva prednosť rozkazu opáta a predstavených, od neho ustanovených, a nedovoľujeme, aby sa pri tomto viac oceňovali súkromné rozkazy. Ináče, nech všetci mladší poslúchajú starších, so všetkou láskou a úprim-

nost'ou. A keď sa najde niekto svadlivý, nech je potrestaný.

Avšak, jestli niektorý brat bol od opáta alebo od ktoréhokol'vek svojho predstaveného jakokol'vek potrestaný, hocaj i pre tú najmenšiu príčinu, alebo spozoruje, že ktorýkoľvek predstavený sa na neho hnevá, alebo je na neho hocaj málo rozhorčený: nech sa hned', bez odkladu vrhne na zem dolu tvárou, a nech tam, pred jeho nohami zostane na zadosťučinenie tak dlho, kým sa požehnaním neudobrí táto jeho rozhorčenosť. A kto by toto nechcel urobiť z opovrženia, alebo nech je telesne potrestaný, alebo, ak by bol tvrdošijný, nech je vylúčený z kláštora.

HLAVA LXXII.

O DOBREJ HORLIVOSTI, KTORÚ MAJÚ MAŤ MNÍSI.

30. apr., 30. aug., 30. dec.

Jako je zlá horlivosť, ktorá odlučuje od Boha a vedie do pekla, taktiež je horlivosť dobrá, ktorá odlučuje od neprávosti a vedie k Bohu a do života večného. Nože, nech túto horlivosť pestujú mnísi, s tou najvrelejšou láskou, to jest: predchádzajte jeden druhého v úctivosti, s tou najväčšou trpezlivosťou znášajte svoje slabosti, či telesné, či mravné, a poslušnosť si o závod preukazujte. Nech nikto nehľadá, čo myslí, že je preňho dobré, ale čo je viac užitočné pre druhého. Bratskú lásku pestujte medzi sebou v čistom milovaní. Boha sa bojte, svojho opáta úprimnou a poníženou láskou milujte, a docela ničomu nedajte prednosť pred Kristom, ktorý nech nás ráči spolu priviesť do života večného. Amen.

HLAVA LXXIII.

(Doslov.)

O TOM, ŽE ČO NÁLEŽÍ KU DOKONALEJ SPRAVODLIVOSTI, NIE VŠETKO JE V TEJTO REGULE.

1. mája, 31. aug., 31. dec.

Napísali sme túto Regulu, aby sme, zachovávajúc ju v kláštoroch, aspoň v jakej-takej miere ukázali počestnosť

našich mravov a počiatok nášeho duchovného života. Avšak, pre toho, kto chce rýchlo kráčať v reholnej dokonalosti, máme náuky Svätých Otcov, ktorých zachovávanie vedie človeka až na vrchol dokonalosti. Lebo, ktorýže List, alebo ktorýže Výrok Svätého Písma, Starého i Nového Zákona nenie najlepším pravidlom ľudského života? Alebo, ktoráže Kniha Svätých Katolíckych Otcov nehľasa to, ako môžeme rovnou cestou prísť ku svojmu Stvoriteľovi? Podobne i Spisy Svätých Otcov, ich Náuky a ich Životopisy, ako aj Regula nášeho Svätého Otca Basilia: čo sú iného, ako príklady a pravidlá ku ctnostiam bohabojne žijúcich a poslušných mníchov? Nás, ktorí vedieme život lenivý, nedbalý a naničhodný, musí toto zahanbovať!

A preto, ktokoľvek si, čo sa ponáhľáš do nebeskej vlasti, s pomocou Kristovou zachovávaj túto maličkú, pre počiatočníkov napísanú Regulu, a tak, konečne pod ochranou Božou dosiahneš vyšspomenutých, vznešených výšin múdrosti a ctnosti.

(KONIEC)

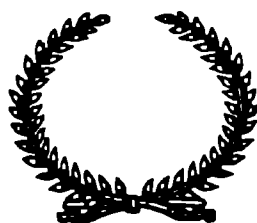
O B S A H .

DIEL PRVÝ.

ŽIVOT A ZÁZRAKY SV. BENEDIKTA.

	Strana
Predslov	VI.
Predhovor	9.
Hlava:	
I. O rozbitom a spravenom rešete	10.
II. O premožení telesného pokušenia	13.
III. O pohárku, ktorý sa rozbil na znak kríža	15.
IV. Jako ľahkomyselný mních bol privedený na pravú cestu	20.
V. Jako sv. Benedikt vyrazil vodu zo skaly na vrchu hory	21.
VI. Jako sekera vyplávala z hlbiny jazera a nasadila sa na porisko	23.
VII. Jako jeho učeník chodil po vode	24.
VIII. Jako krkavec odniesol otravený chlieb na vzdialené miesto	25.
IX. Jako na modlitbu sv. Benedikta pozdvíhnu sa veľký kameň	30.
X. O zdanlivom ohni v kuchyni	30.
XI. O vzkriesení zbožného chlapčeka, ktorý bol zabitý	31.
XII. O mníchoch, ktorí jedli mimo kláštora	32.
XIII. O bratovi mnícha Valentina, ktorý na ceste zrušil pôst	32.
XIV. Jako sv. Benedikt odokryl podvod kráľa Totilu	35.
XV. Jako sv. Benedikt predpovedal kráľovi Totilovi jeho budúce osudy	36.
XVI. Jako sv. Benedikt oslobodil istého klerika od zlého ducha	38.
XVII. Jako sv. Benedikt predpovedal zbúranie svojho kláštora	41.

XVIII.	Jako muž Boží poznal, že istý mladík si schoval bednu vína	41.
XIX.	Jako muž Boží poznal, že jeho mních potajomne prijal šatky	42.
XX.	Jako sv. Benedikt poznal pyšné myšlienky jedného mladého mnícha	42.
XXI.	Jako počas hladu našlo sa pred kláštrom dvesto korcov múky	44.
XXII.	Jako sv. Benedikt vo sne naznačil plány pre stavbu Terracinského kláštora	45.
XXIII.	O mniškách, ktoré boly po smrti zbavené cirkevného trestu	47.
XXIV.	Jako mladého pochovaného mnícha zem vyvrhla z hrobu	50.
XXV.	O mníchovi, ktorý nevďačne opustil kláštor, a jak sa mu diabol postavil do cesty	51.
XXVI.	O uzdravení porazeného	51.
XXVII.	Jako zázračne bol vrátený dlh veriteľovi	52.
XXXIII.	Jako flaška padla na skalú a nerozbila sa	54.
XXIX.	Jako prázdny sud naplnil sa olejom	54.
XXX.	Jako bol mních oslobodený od diabla	55.
XXXI.	Jako spútaný roľník pohľadom sv. Benedikta bol z pút vyslobodený	57.
XXXII.	O vzkriesení mŕtvého	59.
XXXIII.	O zázraku jeho sestry Školastiky	60.
XXXIV.	Jako sv. Benedikt spatril vo videní dušu svojej sestry z tela vyšlú	63.
XXXV.	Jako sv. Benedikt videl celý svet shrnutý pred svojimi očami a dušu kapunského biskupa, Germana nesenú do neba	63.
XXXVI.	Sv. Benedikt spísal regulu pre mníchov	66.
XXXVII.	Jako sv. Benedikt predpovedal bratom svoju smrť	66.
XXXVIII.	Jako bola istá šialená uzdravená v jaskyni sv. Benedikta	68.

O B S A H .

DIEL DRUHÝ:

REGULA SV. OTCA BENEDIKTA.

	Strana
Úvod	73.
PREDHOVOR SV. OTCA BENEDIKTA	74.
Hlava:	
I. O rozličných mníchoch čiže o mníšskom živote	77.
II. Jaký má byť opát	78.
III. O volaní bratov na poradu	81.
IV. Ktoré sú prostriedky dobrých skutkov	82.
V. O poslušnosti	86.
VI. O mlčanlivosti	87.
VII. O pokore	87.
VIII. O službách Božích v noci	93.
IX. Koľko žalmov má sa odriekať pri nočných hodin- kách	94.
X. Jako v letnom čase má sa konať nočná chvála	95.
XI. Jako sa majú konať vigilie v nedeľu	95.
XII. Jako sa majú sláviť chvály	96.
XIII. Jako sa majú konať chvály vo všedné dni	96.
XIV. Jako sa majú konať vigilie na sviatky svätých	97.
XV. Kedy sa rieka alleluja	97.
XVI. Jako cez deň sa majú konať služby Božie	98.
XVII. Koľko žalmov má sa spievať pri týchto hodinkách	98.
XVIII. Jakým poriadkom majú sa žalmy odriekať	99.
XIX. Ako sa máme chovať pri žalmovaní	101.
XX. O úcte pri modlitbe	101.
XXI. O dekanoch kláštora	101.
XXII. Jako majú mnísi spať	102.
XXIII. O vyobcovaní pre poklesky	102.
XXIV. Aký má byť spôsob vyobcovania	103.

Hlava:	Strana
XXV. O ťažších priestupkoch	103.
XXVI. O tých, ktorí bez rozkazu opáta obcujú s vyobcovanými	104.
XXVII. Jako sa má opát starať o vyobcovaných	104.
XXXIII. O tých, ktorí boli častejšie potrestaní a nechcú sa polepšiť	105.
XXIX. Či majú sa zase prijať bratia, ktorí opustili kláštor	105.
XXX. Jako mladší chlapci majú byť trestaní	106.
XXXI. Jaký má byť komorník kláštora	106.
XXXII. O strojnóm náradí a iných veciach kláštora	107.
XXXIII. Či mnísi majú mať niečo vlastného	108.
XXXIV. Či všetci majú rovnako dostávať, čo potrebujú	108.
XXXV. O týždenných posluhováčoch v kuchyni	109.
XXXVI. O chorých bratoch	110.
XXXVII. O starcoch a dietkach	111.
XXXVIII. O týždennom čitateľovi	111.
XXXIX. O miere jedál	112.
XL. O miere nápoja	113.
XLI. V ktoré hodiny majú bratia jiesť	113.
XLII. Že po komplete nikto nemá hovoriť	114.
XLIII. O tých, ktorí na služby Božie alebo ku stolu neskoro prídu	115.
XLIV. Jako majú zadosťčiniť, ktorí sú vyobcovaní	116.
XLV. O tých, ktorí v chóru spravia chybu	117.
XLVI. O tých, ktorí v jakýchkoľvek iných veciach sa previnia	117.
XLVII. O oznamovaní času na služby Božie	118.
XLVIII. O ručnej dennej robote	118.
XLIX. O zachovávaní štyridsiatdenného postu	120.
L. O bratoch, ktorí d'aleko od oratoria robia, alebo sú na ceste	120.
LI. O bratoch, ktorí nie veľmi d'aleko cestujú	121.
LII. O kláštornom oratoriu	121.
LIII. O prijímaní host'ov	122.
LIV. Či má mních prijímať listy alebo čo iné	123.
LV. O šatstve a obuve bratov	123.
LVI. O stole opátovom	125.
LVII. O kláštorných remeselníkoch	125.
LVIII. O spôsobe prijímania bratov	126.
LIX. O synkoch urodzených pánov (šľachticov) a chudobných, ktorí sú obetovaní	127.

Hlava:	Strana
LX. O kňazoch, ktorí by snád' chceli žiť v kláštore	128.
LXI. O cudzích mníchoch, ako sa prijímajú	129.
LXII. O kňazoch kláštora	130.
LXIII. O kláštornom poriadku	130.
LXIV. O voľbe opáta	132.
LXV. O kláštornom priorovi	133.
LXVI. O vrátnom kláštora	135.
LXVII. O bratoch, vyslaných na cestu	135.
LXVIII. Keby sa bratovi naložily nemožné veci	136.
LXIX. Že v kláštore nemá sa opovážiť jeden druhého zastávať	136.
LXX. Že nikto nemá sa opovážiť bez práva biť druhého	137.
LXXI. Že bratia majú byť poslušní jeden druhému	137.
LXXII. O dobrej horlivosti, ktorú majú mať mnísi	138.
LXXIII. (Doslov). O tom, že čo náleží ku dokonalej sprá- vodlivosti, nie všetko je v tejto Regule.	

(KONIEC.)

